

Předvolební debaty České televize k volbám do Poslanecké sněmovny 2021

---

1. Úvod

Vysílání významným způsobem ovlivňuje politickou soutěž. Zejména období před volbami je z tohoto hlediska velmi citlivé a Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen Rada) jako dozorový orgán tradičně věnuje v této době zvýšenou pozornost dodržování zákonných povinností provozovatelů vysílání.

Prezident republiky vyhlásil volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky rozhodnutím č. 611/2020 Sb. Rozhodnutím prezidenta republiky byly stanoveny dny konání voleb na pátek 8. října 2021 a sobotu 9. října 2021.

Za jeden z klíčových prvků předvolební dramaturgie televizních programů je možné považovat předvolební debaty. Rada na jaře 2021 rozhodla o zpracování analýz předvolebních debat před volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky na různých programech. Na zasedání č. 18/2021, bod: 17 Rada zvolila konkrétní okruh pořadů s předvolební dramaturgií vysílaných na celoplošných televizních programech, které budou podrobeny monitoringu. Z pořadů České televize byl do monitoringu zařazen cyklus 14 předvolebních debat lídrů krajských kandidátek předních kandidujících subjektů, a na něj navazující tzv. Superdebata kandidátů předních stran, hnutí a koalic na premiéra.

Cílem této analýzy je posoudit, zda v cyklu předvolebních debat lídrů krajských kandidátek předních kandidujících subjektů a na něj navazující Superdebatě kandidátů obdobného okruhu subjektů na premiéra ve vysílání České televize nedošlo k porušení ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona o vysílání:

„(2) Provozovatel vysílání poskytuje objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů. Názory nebo hodnotící komentáře musí být odděleny od informací zpravodajského charakteru.

(3) Provozovatel vysílání je povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.“¹

Vzhledem k tomu, že analyzovaným celkem je relativně ucelený a uzavřený blok předvolebních debat realizovaný podle Českou televizí předem deklarovaných zásad² včetně klíče pro zvaní hostů do těchto debat, věnuje analýza pozornost posouzení vhodnosti Českou televizí nastavených parametrů předvolebních debat. Při analýze byly vzaty v úvahu také stížnosti, které Rada k předvolebním debatám ve vysílání České televize obdržela. Při analýze byly použity záznamy vysílání z vlastního archivu záznamů Rady, které Rada průběžně pořizuje a uchovává pro potřeby monitoringu obsahu vysílání.

---

¹ Zákon č. 231/2001 Sb., § 31.

² Viz <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2233180-ct-zverejnila-pravidla-predvolebniho-a-volebniho-vysilani>, resp. https://ct24.ceskatelevize.cz/sites/default/files/1978195-pravidla_predvolebniho_a_volebniho_vysilani_ct.pdf.

2. Předvolební debaty České televize v roce 2021 – přehled

V rámci dokumentu Pravidla předvolebního a volebního vysílání České televize v souvislosti s volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2021 (dále jen Pravidla předvolebního a volebního vysílání ČT)³ ČT oznámila, že odvysílá tyto předvolební debaty: „Česká televize odvysílá 14 předvolebních debat na programu ČT24 v období od 13.9. do 1.10.2021, a to každý pracovní den. Předvolební debaty budou vysílány živě a bez publika v místě natáčení. Každá debata bude vysílána cca od 20:15 hodin do 22:00 hodin. Předvolební debaty budou vysílány ze studií České televize v Praze, Brně a Ostravě. Česká televize pozve do příslušné debaty lídry kandidujících subjektů uvedené na příslušné kandidátce v rámci příslušného kraje, které se umístily v celostátním reprezentativním sociologickém průzkumu volebního potenciálu realizovaného na přelomu srpna a září roku 2021 na prvním až sedmém místě. Pokud se na sedmém místě umístí několik kandidujících subjektů se stejným výsledkem, pozve Česká televize do příslušné debaty i lídry kandidujících subjektů, které se umístily shodně na sedmém místě se stejným výsledkem. Klíčem ke zvaní těchto hostů do těchto debat jsou nejen výsledky uvedeného průzkumu volebního potenciálu realizovanému na přelomu srpna a září roku 2021, dále též váha kandidujících subjektů v hlavních orgánech zastupitelské demokracie, přičemž při posuzování se bere v úvahu tradice politické strany, hnutí nebo koalice, velikost členské základny, významnost zastoupení v některé z komor Parlamentu ČR nebo dlouhodobě relevantní podpora zjištěná ve veřejně dostupných průzkumech volebního modelu realizovanému výzkumnými agenturami, které jsou členem sdružení SIMAR. Pokud půjde o subjekt nový, ale podle průzkumů s mimořádně výraznou nebo dynamicky se vyvíjející podporou, Česká televize vezme tuto skutečnost v úvahu. Česká televize si vyhrazuje změnu termínu těchto debat, pokud by došlo k události mimořádného významu.“. Kromě těchto 14 debat s krajskými lídry se ČT rozhodla odvysílat tzv. Superdebatu s kandidáty stran, hnutí či koalic na předsedu vlády: „Česká televize odvysílá pořad Superdebata ve středu dne 6.října 2021 cca od 20:10 do 22:00 hodin, souběžně na programu ČT1 a ČT24. Pořad bude natáčen v Praze a budou do něj pozváni kandidáti na předsedu vlády té politické strany, politického hnutí nebo koalice, které se umístily na základě celostátního reprezentativního sociologického průzkumu volebního potenciálu realizovaného v druhé polovině září roku 2021 na prvním až sedmém místě. Pokud se na 7.místě volebního potenciálu umístilo více kandidujících subjektů se stejným výsledkem, budou do Superdebaty pozváni kandidáti na předsedu vlády i těchto kandidujících subjektů, které se umístily se stejným výsledkem na 7. místě.“. O cyklu 14 předvolebních debat s krajskými lídry a Superdebatě dále hovoříme jako o předvolebních debatách ČT.

Rozdíly mezi krajskými debatami a Superdebatou byly tedy kromě dnů vysílání v tom, že do krajských debat byli pozváni lídři krajských kandidátek, zatímco do Superdebaty kandidáti stran, hnutí či koalic na premiéra, dále v tom, že Superdebata byla vysílána nejen na ČT24, ale souběžně na programech ČT1 a ČT24, a významným detailem je to, že základem společného klíče pro pozvání hostů do krajských debat byl sociologický výzkum z přelomu srpna a září, zatímco u Superdebaty to byl výzkum z přelomu září a října, tedy novější výzkum. Jinak měly krajské debaty a Superdebata mnohé parametry podobné – tj. kritérium pro stanovení počtu hostů, typ sociologického výzkumu, který byl základem pro pozvání hostů, délku a vysílací čas večer ve všední den.

Ve vysílání i v přehledech programu bylo 14 debat s lídry krajských kandidátek uváděno s jednotným titulem **Volby 2021**. Inzerovaný začátek pořadu byl ve 20:05 hodin, konec byl vymezen začátkem následujícího periodického pořadu Události, komentáře od 22:00 hodin. Rozmezí vysílání 14 krajských debat od 13. září do 1. října 2021 znamená, že byly vysílány ve všedních dnech tři týdnů před týdnem voleb. Vysílacím dnem debat nebyl státní svátek v úterý 28. září 2021.

---

³ https://ct24.ceskatelevize.cz/sites/default/files/1978195-pravidla_predvolebniho_a_volebniho_vysilani_ct.pdf.

Pořadí debat s krajskými lídry přibližně odpovídá pořadí krajů podle počtu obyvatel od nejmenšího k největšímu (kromě přehozeného pořadí Plzeňského a Zlínského kraje, mezi kterými není velký rozdíl).

Superdebata byla v přehledu programu České televize inzerována pod titulem **Superdebata České televize** a ve vysílání byla v úvodní znělce označena prostě jako **Superdebata**, s podtitulem **Debata o vztahu národní a krajské politiky**. Vysílána byla ve středu 6. října 2021 současně na programech ČT1 a ČT24 od inzerovaného času 20:10 hodin. Stejně jako u předvolebních debat s lídry krajských kandidátek byl konec pořadu vymezen začátkem následujícího pořadu Události, komentáře od 22:00 hodin.

ČT24: Předvolební debaty s krajskými lídry Volby 2021 – přehledové informace

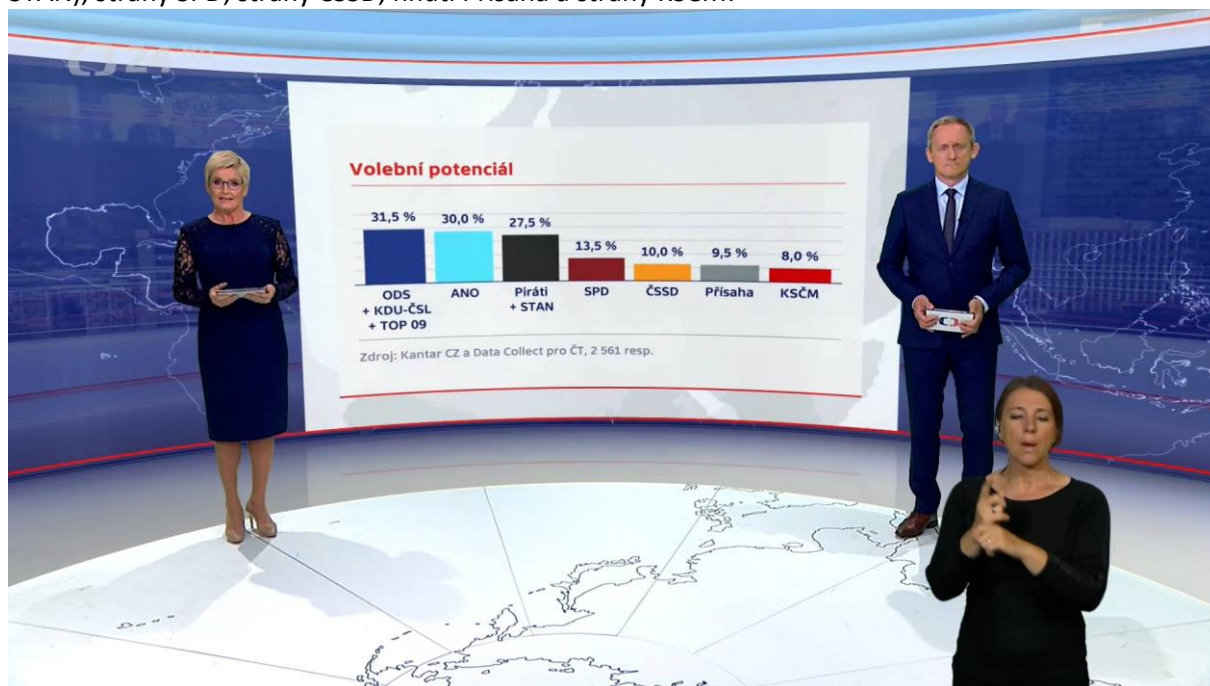
č.	pořad	den	datum	Kraj	moderátor	vysílací čas	délka
1	Volby 2021	Pondělí	13. 9. 2021	Karlovarský	Martin Řezníček	20:06:34-22:00:58	1:54:24
2	Volby 2021	Úterý	14. 9. 2021	Liberecký	Jakub Železný	20:06:41-22:00:04	1:53:23
3	Volby 2021	Středa	15. 9. 2021	Vysočina	Světlana Witowská	20:08:05-21:59:37	1:51:32
4	Volby 2021	Čtvrtek	16. 9. 2021	Pardubický	Jakub Železný	20:05:54-22:00:05	1:54:11
5	Volby 2021	Pátek	17. 9. 2021	Královéhradecký	Martin Řezníček	20:07:15-22:00:27	1:53:12
6	Volby 2021	Pondělí	20. 9. 2021	Plzeňský	Jakub Železný	20:07:31-22:00:04	1:52:33
7	Volby 2021	Úterý	21. 9. 2021	Zlínský	Martin Řezníček	20:06:20-22:00:29	1:54:09
8	Volby 2021	Středa	22. 9. 2021	Olomoucký	Jakub Železný	20:07:36-22:00:11	1:52:35
9	Volby 2021	Čtvrtek	23. 9. 2021	Jihočeský	Světlana Witowská	20:05:39-22:00:05	1:54:26
10	Volby 2021	Pátek	24. 9. 2021	Ústecký	Martin Řezníček	20:07:31-22:01:05	1:53:34
11	Volby 2021	Pondělí	27. 9. 2021	Jihomoravský	Světlana Witowská	20:07:41-22:00:04	1:52:23
12	Volby 2021	Středa	29. 9. 2021	Moravskoslezský	Martin Řezníček	20:05:51-22:00:49	1:54:58
13	Volby 2021	Čtvrtek	30. 9. 2021	Praha	Jakub Železný	20:05:25-22:00:06	1:54:41
14	Volby 2021	Pátek	1. 10. 2021	Středočeský	Světlana Witowská	20:06:03-22:00:19	1:54:16

ČT1 a ČT24: Superdebata České televize 2021 – přehledové informace

pořad	den	datum	moderátor	vysílací čas	délka
Superdebata	Středa	6. 10. 2021	Světlana Witowská	20:11:09-22:00:01	1:48:52

3. Předvolební debaty s krajskými lídry

Nejprve ke společným rysům všech pořadů ze série předvolebních debat s krajskými lídry v 14dílném cyklu **Volby 2021**. Tyto debaty byly vysílány ze studia v Praze, v Brně nebo v Ostravě, a to bez diváků. Do všech 14 debat s krajskými lídry byli na základě výsledků celostátního výzkumu volebního potenciálu z přelomu srpna a září a předem stanovených Pravidel předvolebního a volebního vysílání ČT pozváni lídři krajských kandidátek sedmi nejvýše postavených kandidujících subjektů podle daného výzkumu – zástupci koalice SPOLU (ODS + KDU-ČSL + TOP 09), hnutí ANO, koalice PirSTAN (Piráti + STAN), strany SPD, strany ČSSD, hnutí Přísaha a strany KSČM:

Zdroj: ČT24, Události, 5. září 2021.⁴

Všechny předvolební debaty s krajskými lídry měly jednotné vizuální zpracování, pokud jde o celkový design i používaný způsob snímání. Z designu studia divák nemohl poznat, jestli vysílání probíhá z Prahy, z Brna či z Ostravy, či který kraj reprezentují přítomní hosté (ukázky jsou z první debaty 13. září 2021):

⁴ Viz ČT24, Události, 5. září 2021 od 19:00 hodin, příspěvek Volební průzkum.

Hosté ve studiu stáli vedle sebe každý u vlastního pultu v pořadí podle příjmení (odleva):

Při řeči hostů byly kromě polocelkových záběrů na všechny hosty používány jednotným způsobem záběry na jednoho hovořícího hosta. Opakovaně několikrát v průběhu debaty byl každý hovořící host v samostatném záběru představen titulkem s uvedením jména a subjektu, který reprezentuje:

Během debaty byly občas využívány záběry na dělené obrazovce, když hosté reagovali na to, o čem předtím hovořili jiní lídři, zejména na kritické poznámky na adresu jimi reprezentovaného subjektu:

Dělené záběry byly využívány jednotným způsobem v celém cyklu.

Hosté předvolebních debat byli představováni na začátku pořadu v abecedním pořadí podle jmen, nikoliv podle politické příslušnosti. Styl záběrů, kterými byli hosté vizuálně představováni, byl jednotný. V průběhu debaty byli hosté zabíráni podle toho, jak postupně dostávali slovo. Nevyskytoval se jev, že by se některému hostu debaty kamera věnovala více než ostatním.

Kromě záběrů samotné debaty byly v průběhu pořadů s předvolebními debatami občas zařazeny záběry s neutrálně zpracovanou přehledovou infografikou, či předem natočená vyjádření nepolitiků, které sloužily jako podněty k debatě.

Společným rysem předvolebních debat s lídry krajských kandidátek byl také způsob informování diváků o klíči pro pozvání hostů do debaty – citujeme podle debaty s lídry kandidátek v Moravskoslezském kraji vysílané 29. září 2021:

Martin Řezníček, moderátor:

Vysíláme tentokrát živě z Ostravy a našimi hosty jsou lídři Moravskoslezského kraje. Ti byli vybráni na základě dat volebního potenciálu, váze kandidujících subjektů, a také dlouhodobé podpore zjišťované v průzkumech volebních preferencí. Data k onomu volebnímu potenciálu včetně předvolebních pravidel najdete na webu České televize.

Podobnými slovy byl výběr hostů vysvětlen na začátku každé debaty. Divák předvolební debaty tedy nedostal vstupní informace přímo, ale v odkazu na web České televize. Tam bylo opravdu možné poměrně snadno najít v první řadě již zmiňovaná Pravidla předvolebního a volebního vysílání ČT⁵, která ovšem informovala pouze o typu předvolebního průzkumu, který bude použit, ale jeho výsledky ještě neobsahovala, protože výzkum byl dokončen až po vydání pravidel. Na webu ČT byly dostupné i informace o výzkumu volebního potenciálu z přelomu srpna a září 2021⁶, který byl použit jako základ klíče pro zvaní hostů do cyklu 14 debat s krajskými lídry včetně kompletní závěrečné zprávy⁷. Divák případně mohl získat základní informace o výzkumu volebního potenciálu ze záznamů vysílání zpravodajských pořadů České televize, které o nich informovaly a které jsou dlouhodobě dostupné na webu ČT – tj. např. z příspěvku v pořadu Události z 5. září 2021 (19:12:11-19:14:17 hodin), pokud jde o výzkum použitý pro zvaní hostů do debat krajských lídrů. Nerozvádění těchto informací do podrobností mělo praktický význam, že v pořadech zbylo více prostoru pro samotnou debatu.

Společným rysem 14 debat s krajskými lídry byl vysílací čas ve všední den na ČT24 v úseku mezi hlavním zpravodajským pořadem Události a pozdně večerním pravidelným pořadem komentovaného zpravodajství Události, komentáře, tj. cca v úseku 20:05-22:00 hodin. Podobná byla i délka pořadů, která se pohybovala v rozmezí 1:51:32-1:54:58 hodin.

Vzhledem k tomu, že mezi hosty předvolebních debat s krajskými lídry měly zastoupení stále stejné kandidující subjekty, nemohly mít rozdíly mezi jednotlivými debatami vliv na celkovou vyváženost série, protože dopadaly na všechny stejně.

Nyní k jednotlivým pořadům z cyklu debat s krajskými lídry.

⁵ https://ct24.ceskatelevize.cz/sites/default/files/1978195-pravidla_predvolebniho_a_volebniho_vysilani_ct.pdf.

⁶ <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3365720-nejvyssi-volebni-potencial-ma-koalice-spolu-ukazal-odhad-kantar-cz-a-data-collect>.

⁷ https://ct24.ceskatelevize.cz/sites/default/files/2586160-rep_ct_potencial_volby_ps_pcr_2021_jen_potencial_fin.pdf.

Diskuse sedmi lídrů kandidátek v Karlovarském kraji

ČT24, pondělí 13. září 2021, 20:06:34-22:00:58 hodin (délka 1:54:24 hodin)

Hosté:

Moderátor: Martin Řezníček

Všichni hosté pořadu byli lídry příslušné kandidátky ve volbách do Poslanecké sněmovny.⁹

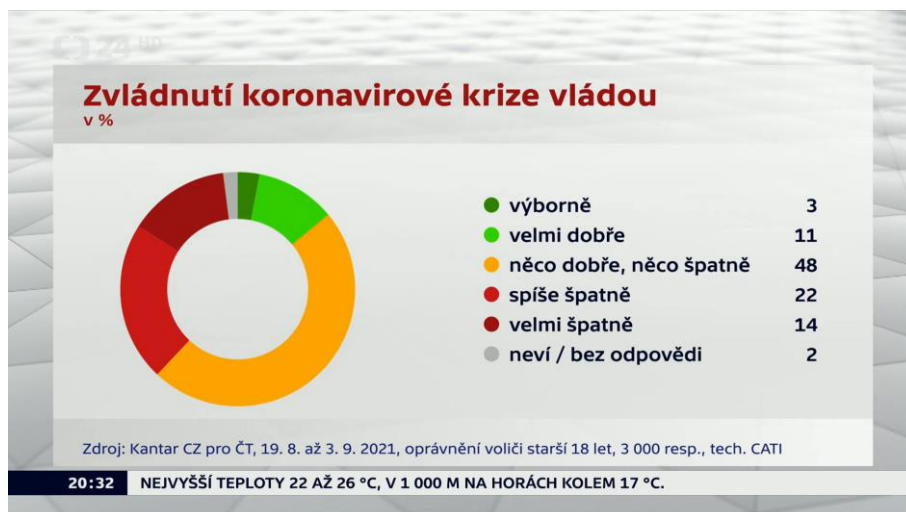
Moderátor debaty oznámil témata, na která se debata s lídry z Karlovarského kraje zaměří, takto: „...Bude kombinace regionálních a celostátních témat a vzhledem k tomu (...) jak rychle roste počet pozitivních na Karlovarsku, tak začneme covidem. Bude nás samozřejmě zajímat recept na fungování státní správy a budeme se snažit zároveň zobecnit další důležité téma nejen pro tento region, ale pro celou Českou republiku, a to je cestovní ruch a přeshraniční spolupráce.“¹⁰

Inzerovaným třem tematickým okruhům byl věnován v debatě přibližně stejný prostor. Debatu ke každému tématu uvedl moderátor vždy otázkou společnou pro všechny, kterou v případě prvního tématu **Covid-19** byla otázka (parafrázujeme): *Co byste s tím, pokud byste zasedli, ve vládě, dělali?* Téma bylo zvoleno, jak uvedl moderátor, v souvislosti s růstem počtu pozitivně testovaných na covid-19 v kraji. Na otázky odpovídali postupně všichni hosté v různém pořadí. Moderátor na odpovědi reagoval kladením doplňujících otázek, jako např.: *Co byste změnili teď?, Měly by být zdarma testy?* atd. V rámci debaty k prvnímu tématu položil moderátor i dotaz na názor na zvládnutí koronavirové krize vládou, který byl dokumentován výsledky výzkumu veřejného mínění na toto téma:

⁸ Zdroj: ČT1, Události, 13. září 2021, seznam hostů nadcházející debaty, jak byl uveden v anongi na debatu v pořadu Události.

⁹ Zdroj: <https://www.volby.cz/pls/ps2021/ps11?xjazyk=CZ&xv=1&xt=2>.

¹⁰ ČT24, Události, 13. září 2021.

Při kladení doplňujících dotazů k prvním tématům, a pak i k dalším tématům, využíval moderátor citace z programu kandidujících subjektů. Tyto momenty i schopnost moderátora operativně reagovat s širší znalostí věci na vyjádření debatujících svědčí o pečlivé přípravě redakce i moderátora na debatu. Ve třetině pořadu (42:40) přešel moderátor k druhému tématu **Fungování státu, státní správa, efektivní veřejná správa**, které otevřel otázkou: *V čem by se život občana ve vztahu ke státu zlepšil, pokud byste prosadili to, co chcete?* Odpovídali opět nejprve všichni hosté na základní otázku, a další debata pokračovala k různým aspektům modernizace fungování státu a digitalizace úředních agend, zlepšení kontaktu s úřady, redukce množství úřadů a úředníků atd., v návaznosti na volební programy jednotlivých stran, hnutí a koalic. Poslední třetina pořadu (od 1:20:30) byla věnována třetímu tématu **Cestovní ruch, přeshraniční spolupráce**. Téma bylo uvedeno záznamem vyjádření Pavla Slavka, kastelána zámku v Českém Krumlově od roku 1988, k důsledkům covidu na cestovní ruch, jehož slova „...analyzujeme si tu dobu a budujeme systémy, které vydrží společenské či ekonomické otřesy“ si moderátor vypůjčil pro úvodní otázku k tématu: *Co byste na základě zkušenosti změnili v oblasti cestovního ruchu vy?* Struktura debaty byla obdobná jako u předchozích témat – na základní otázku odpovídali postupně všichni hosté, a další debata probíhala k různým aspektům tématu s uplatněním doplňujících dotazů moderátora, jako např.: *Jak byste vyplnili výpadek cestovního ruchu?, Doporučili byste lidem v současné epidemiologické situaci, aby si koupili zimní zájezd např. na hory?, Změnili byste systém odškodňování klientů a podnikatelů v souvislosti s dopady covidu?*, atd.

Moderátor přispěl k bezproblémovému průběhu debaty neutrálním kultivovaným vystupováním i dobrou přípravou, která se projevovala schopností stručně uvést do kontextu kladené dotazy i reagovat se znalostí věci relevantními doplňujícími dotazy na všechny řečníky bez rozdílu. Tím, co ovlivňovalo využití prostoru v debatě, byla individuální disponovanost účastníků, která byla výrazně různá – hosté byli různě připraveni k debatě po věcné i rétorické stránce. Menší disponovanost se projevila hlavně u reprezentantů Příšahy a SPD, kteří nedokázali někdy plně využít poskytnutý prostor. Moderátor si udržoval při vedení debaty dobrý přehled a dohlížel na to, aby svůj prostor k vyjádření dostal každý host, a pokud to bylo potřeba, důsledně vedl všechny hosty k odpovídání na položené otázky. Hosté debaty hovořili podle toho, jak jim moderátor dával slovo, bez projevů nedisciplinovanosti, které by narušovaly strukturu debaty. Debata s lídry kandidátek z Karlovarského kraje celkově probíhala v klidné atmosféře.

Po odvysílání pořadu Rada obdržela stížnost¹¹, se kterou se seznámila v rámci souhrnu podání na 17. zasedání 2021, bod: 17, případ č. 20 v souhrnu. Jednalo se o doplnění dvojice stížností¹² stejných pisatelů na Pravidla předvolebního a volebního vysílání ČT zařazených do souhrnu podání na předcházejícím 16. zasedání 2021, bod: 23, případ č. 17 v souhrnu, které napadaly vydaná pravidla,

¹¹ Č. j. RRTV/11203/2021-vra.

¹² Č. j. RRTV/10726/2021-vra, RRTV/11035/2021-vra.

speciálně klíč pro zvaní hostů do předvolebních debat ČT – nepozvání hnutí TSS do série debat s krajskými lídry, ještě před zahájením vysílání předvolebních debat. Doplnění stížnosti následovalo po odvysílání první předvolební debaty, avšak netýkalo se odvysílaného obsahu jako takového, ale napadalo skutečnost, že se Česká televize rozhodla nepozvat do debaty také zástupce hnutí TSS (Trikolora Svobodní Soukromníci), což už také předtím signalizovala v Pravidlech předvolebního a volebního vysílání ČT. Klíč pro zvaní hostů do předvolebních debat ČT podrobně hodnotíme dále v rámci vyhodnocení obsahu předvolebních debat ČT jako celku.

Volby 2021 (2/14)

Diskuse sedmi lídrů kandidátek v Libereckém kraji

ČT24, úterý 14. září 2021, 20:06:41-22:00:04 hodin (délka 1:53:23 hodin)

Hosté:

13

Moderátor: Jakub Železný

Všichni hosté pořadu byli lídry příslušné kandidátky ve volbách do Poslanecké sněmovny.¹⁴

Moderátor debaty oznámil témata, na která se debata s lídry z Libereckého kraje zaměří, takto: „...pokud jde o ta zmiňovaná témata. Těch témat bude víc, ale tím hlavním by měla být doprava.“¹⁵ Prvním tematickým okruhem debaty byla ale **ekonomická tematika**. Téma otevřela tato otázka moderátora, respektive tato jeho výzva k vyjádření: „V pátek zveřejnil statistický úřad čísla o inflaci. V srpnu se zvýšila na čtyři celá jednu desetinu procenta, což bylo o žádný celý a sedm desetin procentního bodu víc než v červenci ...a je to nejvíc od listopadu 2008. Poprosím vás na úvod všechny o stručný komentář...“ Moderátor ještě upřesnil, že jeho dotaz míří k tomu, co s tím mohou udělat kandidující politické subjekty. Na úvodní část diskuse, která reagovala na aktuální problematiku inflace, navázala další část diskuse na ekonomická témata. Moderátor kladl otázky k různým ekonomickým aspektům volebních programů – důchodová reforma, sociální dávky, bydlení, státní dluh, daně. Dílčí téma zadlužení státu a daní bylo dokumentováno zařazeným výsledkem výzkumu veřejného mínění k danému aspektu:

¹³ ČT1, Události, 14. září 2021 – seznam hostů nadcházející debaty, jak byl uveden v anonci na debatu v pořadu Události.

¹⁴ Zdroj: <https://www.volby.cz/pls/ps2021/ps11?xjazyk=CZ&xv=1&xt=2>.

¹⁵ ČT24, Události, 14. září 2021.

Přibližně v polovině pořadu (53:30) přešel moderátor k druhému tématu – k **tématu dopravě**. Téma bylo uvedeno natočeným vyjádřením mladého IT technika Jiřího Běhala, který pravidelně jezdí po dálnici D1 a z vlastní zkušenosti popsal opakující se problémy s její průjezdností, které kontrastují s jeho zkušenostmi s bezproblémovým fungováním dálnic v zahraničí. Debata navázala na tento vstup a věnovala se nejprve tématům ze silniční dopravy – dálnice, zákon o liniových stavbách, nejvyšší povolená rychlost. Dalším diskutovaným tematickým okruhem z oblasti dopravy byly otázky vlakové dopravy – vysokorychlostní tratě, železniční koridory, rušení místních tratí, privatizace v železniční dopravě. Posledním tematickým okruhem byla říční doprava, zejména projekt kanálu Odra-Labe.

V debatě lídrů kandidátek v Libereckém kraji se relativně méně projevila vazba základních zvolených témat ekonomiky a dopravy na specifickou situaci kraje, i když v rámci diskutovaných tematických okruhů se hosté vyjadřovali také k aspektům týkajícím se právě jejich kraje. Moderátor kladl hostům otázky přizpůsobené tomu, co mají jejich strany, hnutí či koalice k příslušným aspektům ve volebních programech, nebo vycházející ze zaznamenaných vyjádření jejich lídrů, což svědčilo o dobré přípravě debaty ze strany redakce i moderátora. Moderátor byl schopen operativně reagovat doplňujícími otázkami na odpovědi hostů, dbal na to, aby prostor k vyjádření k diskutovaným otázkám dostávali všichni hosté, aby nevznikaly velké rozdíly v délce jejich odpovědí, aby hosté mohli reagovat na vyjádření ostatních účastníků debaty, která se dotýkala jimi reprezentovaného subjektu, a vedl je k tomu, aby odpovídali na položené dotazy. Moderátor vystupoval stejně zdvořile i důsledně ke všem hostům a neztrácel kontrolu nad průběhem debaty. Hosté této debaty se ukázali být vesměs dobrými řečníky a diskutéry, takže nevznikly větší rozdíly mezi celky jejich promluv, které by vyplynuly z nerovné disponovanosti jednotlivých hostů. Debata celkově proběhla v klidné atmosféře.

Diskuse sedmi lídrů kandidátek v kraji Vysočina

ČT24, středa 15. září 2021, 20:08:05-21:59:37 hodin (délka 1:51:32 hodin)

Hosté:

Moderátor: Světlana Witowská

Všichni hosté pořadu byli lídry příslušné kandidátky ve volbách do Poslanecké sněmovny.¹⁷

Moderátorka představila témata debaty takto: „*Bude to aktuální téma zdravotní stav prezidenta republiky a taky doba covidová. Jak jsou strany a hnutí připravené na případnou další vlnu pandemie, na to se určitě budu ptát. A velké hlavní téma pro Vysočinu je zemědělství a klima, tedy budeme mluvit o elektromobilech, o podpoře zemědělců, o tom co nás všechny čeká v příštích letech a jak bychom měly chránit životní prostředí.*“¹⁸

Na úvod debaty položila moderátorka hostům otázku na aktuální úzké téma hospitalizace prezidenta republiky: „*Má veřejnost právo na informace o zdravotním stavu prezidenta republiky?*“ Poté, co všichni hosté odpověděli na položenou otázku, uvedla moderátorka první širší téma debaty, **téma covidu-19**, a to citací premiéra Andreje Babiše, který se vyjádřil, že je po covidu. Moderátorka požádala hosty o názor na toto vyjádření, a pak pokračovala dalšími otázkami k tématu covid – otázkami na testování na covid, na testování očkovaných, na povinné zakrývání úst a nosu – tato otázka byla dokumentována infografikou s výsledky výzkumu veřejného mínění na tento aspekt:

¹⁶ ČT1, Události, 15. září 2021 – seznam hostů nadcházející debaty, jak byl uveden v anonci na debatu v pořadu Události.

¹⁷ Zdroj: <https://www.volby.cz/pls/ps2021/ps11?xjazyk=CZ&xv=1&xt=2>.

¹⁸ ČT24, Události, 15. září 2021.

Další dotazy moderátorky vycházely z programů jednotlivých kandidujících subjektů ve spojitosti s covidem a týkaly se prověření covidových zakázek, používání aplikace e-rouška, uznávání protilátek. Posun v debatě od tématu covidu-19 k dalším tématům otevřela moderátorka otázkou (41:12): „*Co bude podle vás to hlavní téma letošního hlasování, jaká zásadní věc rozhodne o tom, kdo usedne v Poslanecké sněmovně? – Co je pro vaši stranu a vaše hnutí jedna zásadní priorita, bez které byste do žádné koalice nešli?*“ Po odpovědích hostů následovala tematicky pestrá pasáž debaty, ve které moderátorka kladla hostům otázky připravené na základě volebních programů **k prioritním tématům ve volebních programech**. Debata se v této pasáži věnovala takovým tématům, jako je dostupné zdravotnictví, členství v EU a referendum o něm, nezvyšování daní, anketa o národního ptáka, nastartování státu po covidu, minimální mzda, obědy dětí v mateřských školách a na prvním stupni zdarma, investice jako cesta z krize, progresivní zdanění, vzdělávání bez školného ve veřejných školách, obnovení či superhrubé mzdy. Po polovině pořadu (1:08:35) přešla moderátorka k tématu, které bylo zvoleno s ohledem na specifické podmínky kraje – k **tématu zemědělství a životního prostředí**. Téma bylo uvedeno natočeným vyjádřením odborné lesní hospodářky Kateřiny Průšové, která poukázala na problémy, které jsou při realizaci kůrovcové těžby dřeva. Diskutovanými aspekty byly v této pasáži boj s kůrovcovou kalamitou, boj se suchem a dalšími projevy podnebí a počasí, eroze půdy, ochrana vody, potravinová soběstačnost, dotace pro zemědělství a otázka zákazu automobilů se spalovacími motory. Otázky moderátorky opět vycházely z volebních programů. V samotném závěru se hosté vyjádřili ještě k obecnější otázce růstu cen a inflace, tedy k tomu, jak by na tyto jevy jejich strany, hnutí či koalice reagovaly.

Moderátorka se při vedení debaty opírala hlavně o znalost volebních programů kandidujících subjektů, takže nejen připravené základní otázky, ale i doplňující otázky, kterými reagovala na odpovědi hostů, reflektovaly deklarované záměry kandidujících subjektů. Moderátorka dbala na to, aby prostor k odpovědím dostávali všichni hosté a aby rozsah jejich odpovědí byl úměrný, i na to, aby mohli reagovat na vyjádření soupeřů v diskusi. Rozdíly v připravenosti a disponovanosti hostů k diskusi nebyly takové, aby se to výrazněji projevilo na tom, jak dokázali využít poskytnutý prostor. Debata probíhala v korektním duchu a v klidné atmosféře bez rušivých momentů.

Diskuse sedmi lídrů kandidátek v Pardubickém kraji

ČT24, čtvrtek 16. září 2021, 20:05:54-22:00:05 hodin (délka 1:54:11 hodin)

Hosté:

Předvolební debata

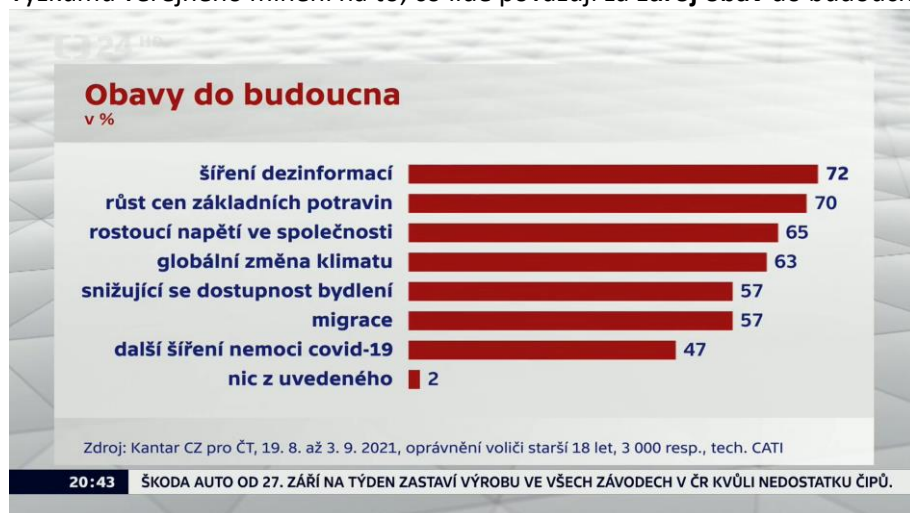
 Jaroslav Bašta lídr kandidátky SPD v Pardubickém kraji	 Pavel Svoboda lídr kandidátky Spolu v Pardubickém kraji
 Mikuláš Ferjenčík lídr kandidátky Piráti + STAN v Pardubickém kraji	 Alena Šírová lídryně kandidátky ČSSD v Pardubickém kraji
 David Kasal lídr kandidátky ANO v Pardubickém kraji	 Zdeňka Víchová lídryně kandidátky Přísaha v Pardubickém kraji
 Květa Matušovská lídryně kandidátky KSČM v Pardubickém kraji	

19

Moderátor: Jakub Železný

Všichni hosté pořadu byli lídry příslušné kandidátky ve volbách do Poslanecké sněmovny.²⁰

Moderátor představil témata debaty takto: „...pokud jde o témata, budeme mluvit o místním, regionálním rozvoji a třeba také o dotacích z evropských fondů“²¹ Debatu ale moderátor zahájil aktuálním dotazem na stanovení minimálního odstupu 1,5 m při předjíždění cyklisty, který krátce předtím schválili poslanci. Další debata se týkala **tématu korupce**. Moderátor kladl hostům otázky v návaznosti na volební programy jejich stran, hnutí či koalic, a probírány byly takové aspekty jako soudy specializované na korupci, prokazování původu majetku či zeštíhlování státní správy jako faktor menšího prostoru pro korupci. Další tematické rozšíření diskuse bylo uvedeno infografikou s výsledky výzkumu veřejného mínění na to, co lidé považují za **zdroj obav** do budoucna:

V návaznosti na tento impuls pro debatu a na obsah volebních programů hosté odpovídali na otázky týkající se dezinformací, migrace, azylové politiky, ochrany hranic. Přibližně v polovině pořadu

¹⁹ ČT1, Události, 16. září 2021 – seznam hostů nadcházející debaty, jak byl uveden v aninci na debatu v pořadu Události.

²⁰ Zdroj: <https://www.volby.cz/pls/ps2021/ps11?xjazyk=CZ&xv=1&xt=2>.

²¹ ČT24, Události, 16. září 2021.

moderátor ukončil debatu na témata spojená s obavami občanů a přešel k **tématu památek** (1:07:15), které však mělo styčné body i s jinými tématy. Diskusi k tématu uvedl záznam vyjádření historika a památkáře Lubomíra Zemana k významu zařazení památek, konkrétně západočeských lázní, do seznamu UNESCO a obtížnosti procesu, který ho předchází. Dotazy moderátora pak vycházely z volebních programů a týkaly se takových otázek, jako je péče o památky a jejich propagace, podpora turismu, ale měly přesah i za rámec tematiky památek, jako např. dotazy ke stavebnímu zákonu a dotacím z EU.

V debatě došlo ke sporu (kolem 1:43:00) reprezentantů koalice PirSTAN a hnutí ANO ve věci možného střetu zájmů premiéra Andreje Babiše v souvislosti s čerpáním evropských dotací. Uvedení této pasáže moderátorem bylo věcné a neutrální, tj. bez vyjádření pozice redakce či moderátora, a v rámci dokumentace obsahovalo i citaci vyjádření A. Babiše k věci, které obsahovalo přímou kritiku Pirátů. Aktéři sporu se na chvíli nezdrželi přímé výměny názorů, ale je možné říci, že akceptování tohoto poněkud emocionálnějšího momentu ze strany moderátora bez formálního udílení slova nebylo výrazem jeho pasivity, ale spíše kontrolovaným ponecháním slova účastníkům sporu na krátkou dobu bez moderátorského zdržování, když podle průběžně dodržované zásady by moderátor stejně umožnil vzájemné reagování účastníků debaty na vyjádření týkající se jimi reprezentovaného politického subjektu. Ani v této pasáži neztratila debata kultivovanou formu a moderátor brzy opět převzal kontrolu nad jejím průběhem. Proti občasným projevům diskutérské nekázně během debaty jinak moderátor zasahoval běžným způsobem – zdvořilým naléháním na respektování vedení diskuse a na uvolnění prostoru i pro ostatní hosty. Občasná nekázeň hostů neměla podstatný vliv na strukturu debaty. Je možné konstatovat, že moderátor řídil debatu s přehledem, dbal na to, aby se v ní střídali všichni hosté a nikdo nehovořil neúměrně dlouho na úkor ostatních. Byl na debatu dobře připraven, což se projevovalo zejména kladením otázek se znalostí volebních programů zastoupených stran, hnutí a koalic, a jeho vystupování bylo zdvořilé ke všem hostům bez rozdílu. I když za hosty stály různé zkušenosti z politické praxe, u nikoho z nich se neprojevil větší subjektivní deficit v připravenosti na diskutování a z tohoto směru nevyplývalo, že by se někdo z hostů v debatě výrazně méně uplatnil.

Diskuse sedmi lídrů kandidátek v Královéhradeckém kraji

ČT24, pátek 17. září 2021, 20:07:15-22:00:27 hodin (délka 1:53:12 hodin)

Hosté:

Předvolební debata

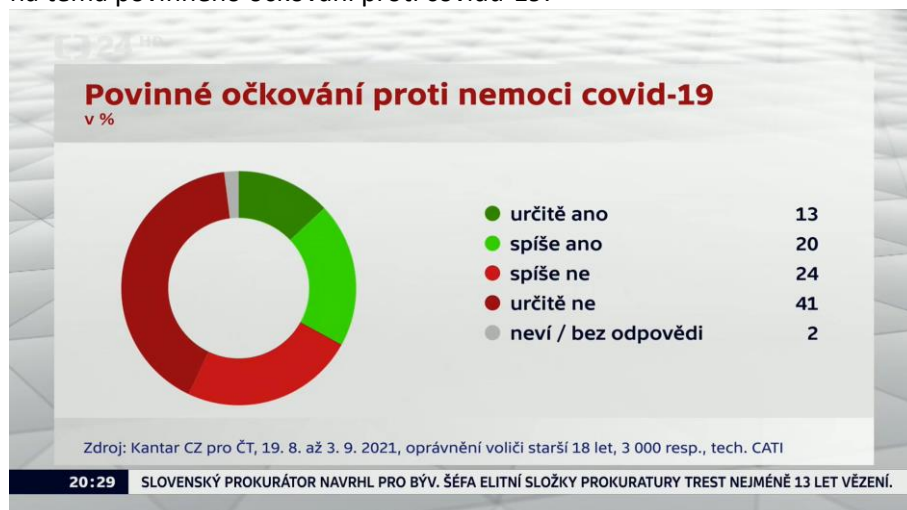
 Ivan Adamec lídr kandidátky SPOLU v Královéhradeckém kraji	 Martin Jiránek lídr kandidátky Piráti + STAN v Královéhradeckém kraji
 Jan Birke lídr kandidátky ČSSD v Královéhradeckém kraji	 Vladimíra Lesenská lídryně kandidátky SPD v Královéhradeckém kraji
 Klára Dostálová lídryně kandidátky ANO v Královéhradeckém kraji	 Zdeněk Ondráček lídr kandidátky KSČM v Královéhradeckém kraji
 Tomáš Jarkovský lídr kandidátky Přísaha v Královéhradeckém kraji	

22

Moderátor: Martin Řezníček

Všichni hosté pořadu byli lídry příslušné kandidátky ve volbách do Poslanecké sněmovny.²³

Témata debaty představil moderátor takto: „Bude to jako obvykle kombinace regionálních a celostátních témat, na úvod úplně aktuální téma, to je vyšetřovací komise k Bečvě, zcela určitě se dotkneme covidu v různých pohledech, v té prostřední části potom budeme rozebírat důvody rozdělení české společnosti a také důvody toho, proč spolupráce mezi ústavními institucemi není vždy úplně ideální. Na závěr potom téma bezpečnosti, role policie a migrace.“²⁴ Startovní pasáž debaty reagovala na aktuální schválení závěrečné zprávy sněmovní komise k **vyšetřování otravy Bečvy** a přinesla živou diskusi všech hostů na toto téma, která trvala přes 20 minut. Prvním velkým tématem (cca od 22:00) debaty bylo **téma covidu-19**. Debata byla uvedena infografikou s výsledky výzkumu veřejného mínění na téma povinného očkování proti covidu-19:

²² ČT1, Události, 17. září 2021 – seznam hostů nadcházející debaty, jak byl uveden v anonci na debatu v pořadu Události.

²³ Zdroj: <https://www.volby.cz/pls/ps2021/ps11?xjazyk=CZ&xv=1&xt=2>.

²⁴ ČT24, Události, 17. září 2021.

Diskuse na téma covidu se týkala postupu při zvládnání pandemie, možných variant postupu a opatření, která by kandidující strany, hnutí a koalice provedly, pokud by ve volbách uspěly. Po skončení části debaty na téma covidu přešel moderátor (46:00) k **tématu rozdělené společnosti, ne ideálních vztahů mezi ústavními a dalšími institucemi a stavu legislativy**. Na předchozí diskusi navázala úvodní otázka moderátora, jestli epidemie spojila nebo rozpojila českou společnost. V debatě bylo probíráno množství mimořádných schůzí sněmovny a neprojednaných zákonů, zjednodušení právního řádu, průběh legislativního procesu, spolupráce mezi ústavními institucemi, význam Senátu, či práce se zjištěními NKÚ. Přibližně poslední čtvrtina pořadu (cca od 1:23:20) byla věnována **tématu bezpečnosti**. Debata byla uvedena záznamem vyjádření velitele Městské policie Rumburk Waldemara Kotmela o nárůstu povinností strážníků celkově i v době covidu, o nedostatku policistů a strážníků a o neúčinnosti norem, podle kterých by měli postupovat. Velmi živá debata se týkala nedostatku policistů a strážníků, motivace pro práci v těchto složkách, odměňování a sociálních jistot, byrokratických povinností policistů, bezpečnosti na silnicích a kontrolovatelnosti přestupků.

V závěru pořadu moderátor poznamenal, že se nedostalo na téma migrace či globální změny klimatu. Na základě celkového obrazu debaty nelze říci, že by tím nějak utrpěla hodnota debaty z hlediska přínosnosti pro diváka, který dostal příležitost sledovat velmi živou výměnu názorů lídrů kandidátek z Královéhradeckého kraje na otázky, které zjevně považovali za vhodné k prodiskutování. U předvolebních debat se často projevuje tendence k formálnosti, která vyplývá z poměrně velkého počtu hostů i z probírání více tematických okruhů, ke kterým musejí dostat příležitost k vyjádření všichni, a tak se debata má tendenci posouvat k mechanickému střídání promluv. V tomto případě se ale debata vzdálila možné formálnosti energií diskuse, která byla výraznější než v předchozích debatách krajských lídrů. Živost diskuse souvisela i s dobrou připraveností hostů. Moderátor ani v rušné debatě neztrácel přehled a dbal na to, aby prostor k vyjádření dostávali všichni a aby hosté dostávali možnost reagovat na vyjádření soupeřů. Dotazy kladené moderátorem často vycházely z volebních programů, jejichž znalost prokazoval i v doplňujících otázkách.

Diskuse sedmi lídrů kandidátek v Plzeňském kraji

ČT24, pondělí 20. září 2021, 20:07:31-22:00:04 hodin (délka 1:52:33 hodin)

Hosté:

Předvolební debata lídrů z Plzeňského kraje
ČT24, 20:05

 Martin Baxa lídr kandidátky SPOLU	 Marie Pošarová lídryně kandidátky SPD
 Josef Bernard lídr kandidátky Piráti + STAN	 Robin Šín lídr kandidátky ČSSD
 Nicole Fryčová lídryně kandidátky Přísaha	 Jiří Valenta lídr kandidátky KSČM
 Ivana Mádlová lídryně kandidátky ANO	

25

Moderátor: Jakub Železný

Všichni hosté pořadu byli lídry příslušné kandidátky ve volbách do Poslanecké sněmovny.²⁶

Témata debaty představil moderátor takto: „...témata budou především sociální, ale budeme hovořit také o tom, jak má vlastně fungovat stát. Koneckonců i ona zmíněná digitalizace, která zaznívala při zahájení kampaně Spolu, bude jedním z témat, ale budeme mluvit třeba i o tom, jak vlastně fungují nebo nefungují sociální služby v Česku, jak jsou na tom handicapovaní a řeč bude i o dalších souvisejících tématech.“²⁷ Samotná debata ovšem jako obvykle začala aktualitou, respektive v tomto případě dvěma aktualitami. První dotaz moderátora směřoval k dopolednímu jednání premiéra se zástupci odborů o zvýšení platů ve veřejné sféře, respektive k tomu, jestli by měly růst platy ve veřejné sféře, o kolik by měly růst, a kde by se na to mělo vzít, a druhý dotaz k čerstvé aktualitě o tom, že policie opět navrhla státnímu zastupitelství podání obžaloby v kauze Čapí Hnízdo. Debatování na téma platů ve veřejné sféře včetně platů politiků už předjímalo další téma debaty, téma sociálních záležitostí. Předtím ale moderátor přešel k tématu (od 32:30) **zdravotnictví**. Téma bylo uvedeno grafickým přehledem výsledků výzkumu veřejného mínění na povinné nošení roušek a respirátorů:

²⁵ ČT1, Události, 20. září 2021 – seznam hostů nadcházející debaty, jak byl uveden v anonci na debatu v pořadu Události.

²⁶ Zdroj: <https://www.volby.cz/pls/ps2021/ps11?xjazyk=CZ&xv=1&xt=2>.

²⁷ ČT24, Události, 20. září 2021.

Navazující debata se týkala nejen nošení roušek, ale celkově postupu proti koronavirové epidemii. Přejmenování k **sociální tematice** (59:45) byl uveden zařazením záznamu vyjádření Radomíra Krupy, který po pracovním úrazu pracoval jako preventista úrazů a nehod u dětí, v době covidu ztratil práci a musel si najít manuální práci v elektroprůmyslu. Infografika doplnila informaci o počtu lidí se zdravotním postižením v ČR (1,2 milionu) a o podílu těch z nich, kteří v produktivním věku pracují (40 %). Debata na sociální témata se odvíjela od rekvalifikace, podpory zaměstnávání a bydlení zdravotně znevýhodněných a péče o ně, dále se debatovalo o platovém ohodnocení zdravotně znevýhodněných, o systému sociálních služeb, o domácí péči o zdravotně postižené, o vyloučených lokalitách a sociálních dávkách, což byly otázky, ke kterým diskutovali všichni hosté. V závěrečném bloku otázek kladl moderátor dotazy jednotlivým hostům podle specifických témat ze sociální oblasti ze sociálních programů jejich stran, hnutí nebo koalice – dotazy na novomanželské půjčky, podporu firemních školek, na započítávání studia do vyloučené doby při výpočtu důchodu, na podporu rodin, na přejmenování MPSV, na nežádoucí pozitivní diskriminaci, na jmenování ombudsmana pro seniory, či poskytování náhradního volna za státní svátky, pokud svátek vyjde na víkendový den.

Moderátor vystupoval zdvořile ke všem hostům, projevoval dobrou znalost volebních programů mateřských stran, hnutí či koalic hostů, dbal na to, aby se hosté při odpovídání dostávali ke slovu a aby mohli reagovat na vyjádření soupeřů, která se jich týkala. Všichni hosté byli na debatu dobře připraveni a z tohoto směru nevznikl jev, kdy by některý méně disponovaný host nedokázal využít poskytnutý prostor tak jako ostatní. Debata celkově probíhala v klidné atmosféře a bez rušivých momentů.

Diskuse sedmi lídrů kandidátek ve Zlínském kraji

ČT24, úterý 21. září 2021, 20:06:20-22:00:29 hodin (délka 1:54:09 hodin)

Hosté:

28

Moderátor: Martin Řezníček

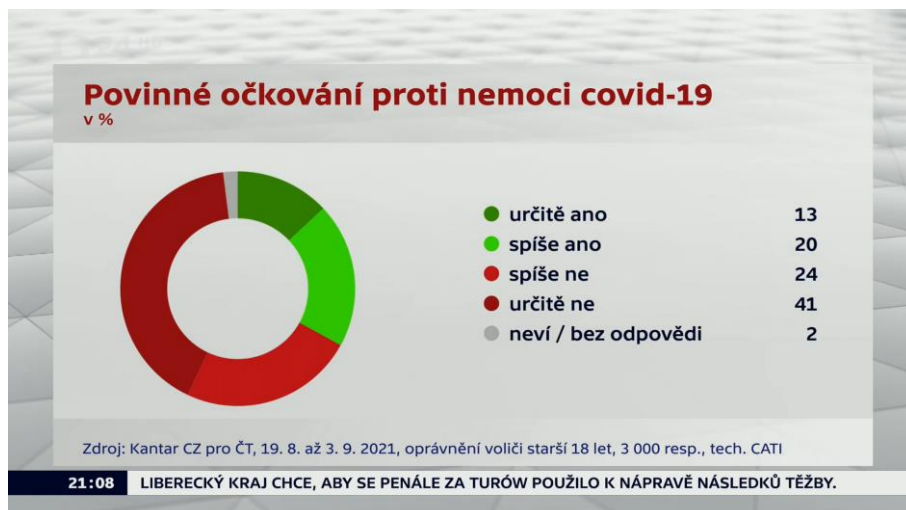
Výše uvedený přehled hostů ukazuje všechny pozvané, ovšem lídr hnutí Přísaha Zbyněk Schaffer se omluvil ze zdravotních důvodů a jeho hnutí náhradníka do debaty nevyslalo, což moderátor standardně uvedl při představování hostů a připomněl v závěru pořadu. Debata tak probíhala se šesti hosty. Všichni pozvaní hosté pořadu byli lídry příslušné kandidátky ve volbách do Poslanecké sněmovny.²⁹

Témata debaty představil moderátor v pořadu Události, který předcházela debatě, takto: „*Budeme se bavit o aktuálních věcech ze dne, a to je otázka vždycky překvapivá pro hosty i pro diváky, takže ji nebudu v tuto chvíli prozrazovat, budeme pokračovat důležitým tématem, a to je kultura, jak by jednotlivé subjekty představovaly její financování. A další velice důležité téma, zdravotnictví. Máme v Česku hodně nebo málo zdravotnických zařízení? Jak by se měla změnit péče, prevence, spoluúčast.*“³⁰ Aktualitou, ke které směřovala první otázka moderátora, bylo to, že české úřady měly termín do následujícího dne, aby Evropskou komisi informovaly o tom, jak se v Česku zlepšila kontrola střetu zájmů při rozdělování evropských dotací – úvodní dotaz v této pasáži zněl: „*Jaká by měla být odpověď české strany?*“ Debata na aktuální téma se neomezila na odpovědi v anketním stylu na položenou otázku, ale vyvolala ostrou názorovou výměnu mezi účastníky debaty na širší téma možného střetu zájmů premiéra A. Babiše při čerpání evropských dotací. Debata měla několik momentů, kdy hosté nedokázali respektovat strukturu debaty a střídali se v diskutování podle pokynů moderátora a skákali si do řeči nebo mluvili přes sebe (zejména v pasáži cca 18:40-19:28 minut od začátku při sporu mezi reprezentanty ANO a SPOLU). Po uplatnění reakcí všech účastníků debaty přešel moderátor k tématu **kultury** (27:25). První dotaz moderátora směřoval k prioritám, které by strany, hnutí a koalice chtěly v oblasti kultury uplatnit. Debata se věnovala hlavně způsobů podpory a financování kultury. Další otázky moderátora se týkaly možné změny kulturních institucí na veřejnoprávní a nominace jejich ředitelů. Debata v této pasáži byla bez rušných momentů zaznamenaných v úvodní části pořadu. Po polovině pořadu (1:02:26) přešel moderátor k druhé velké tematické oblasti – ke **zdravotnictví**. Impulsem pro začátek debaty na téma zdravotnictví byl graf s výsledky výzkumu veřejného mínění na povinné očkování proti nemoci covid-19:

²⁸ ČT1, Události, 21. září 2021 – seznam hostů nadcházející debaty, jak byl uveden v anonci na debatu v pořadu Události.

²⁹ Zdroj: <https://www.volby.cz/pls/ps2021/ps11?xjazyk=CZ&xv=1&xt=2>.

³⁰ ČT24, Události, 21. září 2021.

Po odpovědích všech hostů byl jako další impuls pro debatu zařazen záznam vyjádření dispečerky a výjezdové sestry Zdravotnické záchranné služby Michaely Gorné, která promluvila o svém těžkém onemocnění covidem-19 i o tom, že pracovníci operačního střediska záchranné služby nejsou považováni za zdravotníky a jejich onemocnění při výkonu práce není nemocí z povolání. Po vyjádření hostů k případu byly dalšími diskutovanými otázkami v této pasáži nedostatek zdravotníků, vzdělávání lékařů a sester, odměňování zdravotníků, odborný růst lékařů a sester, kapacita nemocnic, teritoriální dostupnost zdravotní péče, zdravotní prevence, administrativa a digitalizace ve zdravotnictví. Debata probíhala v klidné atmosféře.

Z hlediska průběhu měla debata s lídry ze Zlínského kraje dvě nestejně části. Při úvodním debatování k aktualitě – k nadcházejícímu termínu odpovědi na dopis Evropské komise, která si vyžádala informování o tom, jak se v Česku zlepšila kontrola střetu zájmů při rozdělování evropských dotací, potažmo na širší téma možného střetu zájmů premiéra A. Babiše při čerpání evropských dotací, byla debata místy rušná do té míry, že utrpěla obvyklá struktura debaty, a v některých momentech si hosté skákali do řeči a mluvili přes sebe. Ve zvýšené hladině emocí v této pasáži měl moderátor objektivně obtížnou úlohu, takže o nějakém selhání z jeho strany nelze hovořit, ale skutečností je, že v některých momentech v této úvodní pasáži neměl kvůli ztrátě diskutérské disciplíny hostů plnou kontrolu nad řízením průběhu debaty. I v těchto rušných chvílích ale moderátor neztrácel přehled a dbal, aby prostor k vyjádření dostali všichni hosté. Po odeznění vlny emocí převzal moderátor rychle opět kontrolu nad průběhem debaty. Většina debaty, tj. debatování na témata kultury a zdravotnictví už mělo klidný průběh. Moderátor projevoval dobrou připravenost v podobě znalosti volebních programů kandidujících subjektů, dbal na to, aby se hosté vystřídal při odpovídání na dotazy i při reagování na promluvy ostatních, a vystupoval klidně a neutrálně.

Diskuse sedmi lídrů kandidátek v Olomouckém kraji

ČT24, středa 22. září 2021, 20:07:36-22:00:11 hodin (délka 1:52:35 hodin)

Hosté:

31

Moderátor: Jakub Železný

Všichni hosté pořadu byli lídry příslušné kandidátky ve volbách do Poslanecké sněmovny.³²

Témata debaty představil moderátor takto: „*Nejprve začneme vakcíny pro děti, to je aktuální téma z dneška, pak bude řeč o životním prostředí a největší část dnešní debaty věnujeme školství, řeč bude o mateřských, základních, středních i vysokých školách. A samozřejmě také o odměňování pedagogických i nepedagogických pracovníků.*“³³ Aktuální úvodní otázka moderátora vycházela ze zprávy o předobjednání vakcín proti covidu-19 Českou republikou pro děti ve věku 5-11 let a zněla, jestli by se děti v tomto věku měly očkovat. Další pasáž debaty (od cca 14:15) byla věnována tématice životního prostředí. Moderátor kladl hostům otázky podle programů jejich stran, hnutí a koalic a diskuse se týkala hlavně tzv. green dealu a ochrany vody. Jako obvykle byl v debatě využit impuls v podobě grafické prezentace výsledků výzkumu veřejného mínění, tentokrát na téma obav lidí do budoucna (46:50):

³¹ ČT1, Události, 22. září 2021 – seznam hostů nacházející debaty, jak byl uveden v anongi na debatu v pořadu Události.

³² Zdroj: <https://www.volby.cz/pls/ps2021/ps11?xjazyk=CZ&xv=1&xt=2>.

³³ ČT24, Události, 22. září 2021.

Hosté se vyjádřili k tomu, co by se mělo dělat proti dezinformacím. Pak již moderátor přešel k tématu **školství**, které se z hlediska časové dotace ukázalo být hlavním tématem debaty. Téma bylo uvedeno vloženým vyjádřením (57:55) učitelky Milady Novákové o obtížné situaci ve školství a vzdělávání v době koronavirových omezení, které bylo doplněno informací o tom, že v českých školách chybí 6 tisíc učitelů a toto množství může v roce 2023 vzrůst až na 11 tisíc. Otázky moderátora v této pasáži vycházely z volebních programů a týkaly se zvyšování platů ve školství obecně, a pak postupovaly podle stupňů školství. V souvislosti s mateřskými školami se hosté vyjadřovali k dostupnosti vzdělávání, tzv. dětským skupinám, k povinné docházce do mateřské školky v posledním roce před základní školou, k prodloužení provozu mateřských škol, k poplatkům v mateřských školách, či k pohybovým aktivitám v mateřských školách. V souvislosti se základními školami hosté debaty hovořili o devítileté délce základních škol, o výuce programování, o přípravě na distanční výuku, o obědech zdarma a kvalitě používaných surovin, o posílení výuky dějin 20. století, o spádovosti škol. V další pasáži se debata věnovala střednímu stupni vzdělávání – kariérovému poradenství, duálnímu vzdělávání, dostupnosti kvalitních škol, volitelným předmětům, útlumu víceletých gymnázií, odbornému vzdělávání. Poslední část debaty se věnovala vysokým školám. Hosté hovořili o distančním a celoživotním vzdělávání, o podpoře kvalitních vysokých škol, o materiální podpoře studentů z nemajetných rodin, o podpoře oborů potřebných pro stát, o vlivu neziskových organizací s politickým programem. Před závěrem, přibližně v čase 1:45:15, když byla diskutována podpora vědy a výzkumu, reagoval zástupce SPOLU na vyjádření zástupce ANO parodickou poznámkou na adresu premiéra A. Babiše, a následně proběhla mezi těmito hosty krátká kontroverze, kterou ukončil moderátor svým zásahem. Šlo o dílčí moment jinak klidné debaty.

Naprostá většina debaty probíhala v korektním duchu. Moderátor prokazoval dobrou připravenost kladením otázek vycházejících z volebních programů. Při udílení slova dbal na střídání všech hostů, na to, aby nevznikal nepoměr mezi délkou jejich vystupování, i na to, aby mohli reagovat na vyjádření soupeřů, která se týkala jejich strany, hnutí či koalice. Vystupování moderátora bylo korektní a věcné. Také hosté se zcela dílčími výjimkami v jednotlivostech projevovali připravenost na debatu po věcné i rétorické stránce a debata celkově poskytla divákům dobrý obraz o lídrech zastoupených subjektů v Olomouckém kraji a o různých aspektech programů jejich stran, hnutí a koalic v rámci diskutované problematiky.

Diskuse sedmi lídrů kandidátek v Jihočeském kraji

ČT24, čtvrtek 23. září 2021, 20:05:39-22:00:05 hodin (délka 1:54:26 hodin)

Hosté:

Předvolební debata lídrů z Jihočeského kraje
ČT24, 20:05

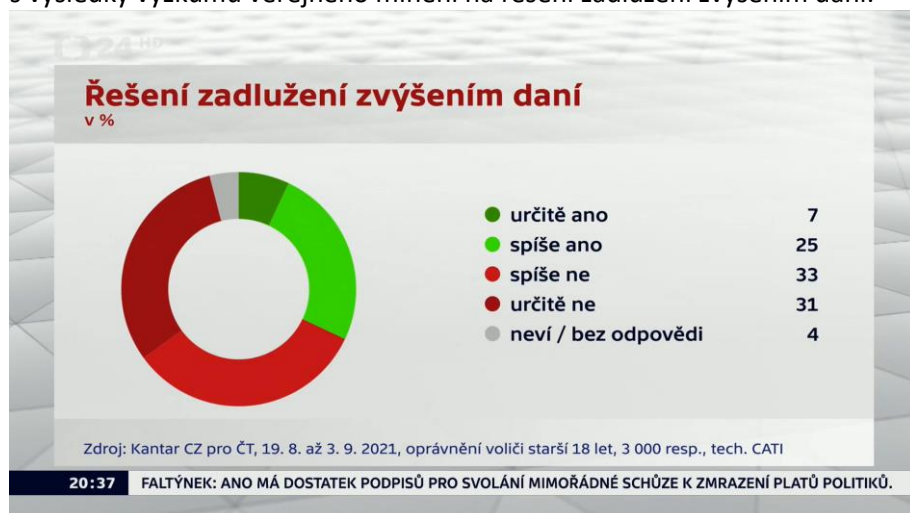
 Jan Bauer lídr kandidátky SPOLU	 Alena Nohavová lídryně kandidátky KSČM
 Richard Brabec lídr kandidátky ANO	 Iveta Štefanová lídryně kandidátky SPD
 Ivana Kerlesová lídryně kandidátky Přisaha	 Ondřej Veselý lídr kandidátky ČSSD
 Lukáš Kolářík lídr kandidátky Piráti + STAN	

34

Moderátor: Světlana Witowská

Všichni hosté pořadu byli lídři příslušné kandidátky ve volbách do Poslanecké sněmovny.³⁵

Témata debaty představila moderátorka takto: „...dnešní večer bude patřit ekonomice a taky boji s korupcí. Podíváme se do programů jednotlivých stran a hnutí na to, co plánují s daněmi, co plánují s důchody a jaký mají recept na boj s korupcí, protože to je téma, které zajímá spoustu Čechů. A budeme mluvit taky o Vrběticích, protože Česko požádalo Ruskou federaci o právní pomoc, Kreml ale odmítl. Tak uvidíme, co bude v téhle kauze dál.“³⁶ První část debaty se tedy týkala kauzy výbuchů zbrojního materiálu ve Vrběticích v návaznosti na odmítnutí právní pomoci Ruskou federací při pátrání po podezřelých, nebo spíše následků kauzy, tj. plánované a neuskutečněné cesty ministra vnitra Jana Hamáčka do Moskvy a vyhoštění pracovníků ruského velvyslanectví. Po této krátké úvodní pasáži přešla moderátorka k tématu **ekonomiky** (16:15). Debata se věnovala nejprve tomu, jak by se strany, hnutí a koalice postavily k řešení schodku státního rozpočtu. Jako impuls pro debatu byl zařazen graf s výsledky výzkumu veřejného mínění na řešení zadlužení zvýšením daní:

³⁴ ČT1, Události, 23. září 2021 – seznam hostů nacházející debaty, jak byl uveden v anonci na debatu v pořadu Události.

³⁵ Zdroj: <https://www.volby.cz/pls/ps2021/ps11?xjazyk=CZ&xv=1&xt=2>.

³⁶ ČT24, Události, 23. září 2021.

Předmětem debaty dále bylo zvyšování či nezvyšování daní, progresivní daň, zdanění dalších bytů kromě prvního, zdanění práce, DPH u potravin, digitální daň, zdanění nadnárodních společností, bankovní daň. Od rozpočtové problematiky přešla moderátorka k problematice **důchodů** (57:46). Na úvod této pasáže byl zařazen záznam vyjádření seniora Emanuela Krásky o příjmech manželů-seniorů, které nestačí na víc než na základní životní potřeby, a v grafickém vyjádření informace o tom, že na průměrný důchod 15385 Kč nedosáhne více než milion seniorů a 262 tisíc z nich žije na hranici chudoby. Dále pak byla diskutována výše důchodů, bilance důchodového účtu, penzijní reforma, věk odchodu do důchodu a soukromé penzijní připojištění. Dalším tématem souvisejícím s ekonomikou bylo téma **korupce** (1:25:55). Moderátorka kladla hostům otázky zejména podle jejich volebních programů. V debatě bylo probíráno plnění předsevzetí vlády v boji proti korupci, dále odvolatelnost politiků, hmotná odpovědnost politiků, soudy specializované na korupci, dostupnost informací o majetku politiků a úředních osob s významnými pravomocemi, ochrana oznamovatele korupce, prošetření covidových zakázek a nezávislost státních zástupců. V závěru (1:52:00) dostali hosté krátký prostor, aby jmenovali jednu prioritu z volebního programu, od které v případě účasti ve vládě neustoupí.

Moderátorka při vedení debaty dbala na střídání všech hostů, na to, aby dostávali podobný prostor k vyjádření, nenásilně zasahovala v případech příliš dlouhých promluv hostů a vedla je k odpovídání na položené otázky. Na straně hostů se v debatě, která byla převážně na ekonomická témata, projevil určitý problém vyplývající z toho, že nikdo z hostů nebyl expertem na ekonomiku (včetně ministra R. Brabce /ANO/, jak připustil v čase 39:52), takže se častěji než v jiných debatách dostávali do úzkých, když je moderátorka požádala o vysvětlení některého aspektu z ekonomického programu jejich strany, hnutí či koalice. Probírání ekonomické problematiky v debatě probíhalo spíše v populární rovině a obraz debaty byl méně formální než u jiných debat s krajskými lídry. Nějaký problém ze strany redakce v tom spatřovat nelze. Moderátorka byla k vedení diskuse na ekonomické otázky z programů zastoupených stran, hnutí a koalic ze své strany připravena dobře, což se projevovalo zejména kladením otázek se znalostí volebních programů. Debata měla bezproblémový průběh.

Diskuse sedmi lídrů kandidátek v Ústeckém kraji

ČT24, pátek 24. září 2021, 20:07:31-22:01:05 hodin (délka 1:53:34 hodin)

Hosté:

Předvolební debata lídrů z Ústeckého kraje
ČT24, 20:05

 Andrej Babiš lídr kandidátky ANO	 Karel Krejza lídr kandidátky SPOLU
 Ivan Bartoš lídr kandidátky Piráti + STAN	 Zdeněk Matouš lídr kandidátky ČSSD
 Jaroslav Foldyna lídr kandidátky SPD	 Jaroslav Pelc lídr kandidátky Přísaha
 Jaroslav Komínek lídr kandidátky KSČM	

37

Moderátor: Martin Řezníček

Všichni hosté pořadu byli lídry příslušné kandidátky ve volbách do Poslanecké sněmovny.³⁸

Moderátor nastínil témata debaty takto: „Na začátek aktuální otázka, otázka k aktuálnímu dění ze dne tu prozrazovat nebudu, ale prozradím další témata, trochu očekávatelně COVID. Hlavně důležité téma samozřejmě pro Ústecký kraj, jak zamezit tomu, aby lidé opouštěli tenhle region. Naopak způsobit to, že se do něj budou stěhovat. Obecně prostě kvalita života v České republice a také příčiny, možná i řešení pokud budou schopni kandidáti ho nabídnout na rozdělenou českou společnost.“³⁹ Aktuální otázka moderátora na úvod se poněkud překvapivě týkala tématu nikoliv domácího, ale zahraničního – zeptal se hostů na jejich očekávání, pokud jde o výsledek nadcházejících voleb v Německu. Tato část debaty měla charakter ankety. Dalším tématem (od času 13:45) byl **Covid-19**. Téma bylo uvedeno grafickým přehledem výsledků výzkumu veřejného mínění na zvládnutí koronavirové krize vládou:

³⁷ ČT1, Události, 24. září 2021 – seznam hostů nacházející debaty, jak byl uveden v anongi na debatu v pořadu Události.

³⁸ Zdroj: <https://www.volby.cz/pls/ps2021/ps11?xjazyk=CZ&xv=1&xt=2>.

³⁹ ČT1, Události, 24. září 2021.

Základní otázka moderátora v rámci tématu Covidu se týkala dalšího postupu při zvládnání epidemie. Hosté se vyjadřovali zejména k očkování a jeho propagování, k testování, k uznávání protilátek, k možnosti uplatnění plošných opatření, a dále ke kritériím, podle kterých by měl být určován další postup v boji s epidemií. Téma pro větší část druhé poloviny debaty (od 52:15) – téma **kvality života** nejen na Ústecku, bylo uvedeno záznamem vyjádření manažerky Moniky Karbanové, která se původně na přechodnou dobu odstěhovala z Prahy na Moravu za práci, ale po dobrých zkušenostech s kvalitou života i dostupností bydlení se usadila v Karviné. Promluva byla doprovázena informací, že nový byt stojí v Česku 12,2 průměrného hrubého ročního platu a dostupnost nového bydlení je v ČR druhá nejhorší v Evropě. Moderátor se ptal hostů na to, jak pomoci regionům řešit jejich dlouhodobé systémové problémy, a žádal je o vysvětlení prvků z jejich volebních programů. Tematická šíře a pestrost následující debaty odpovídala tomu, že zastřešující téma kvality života ve spojení s problematikou strukturálně postižených regionů ve skutečnosti zahrnuje mnoho různých témat, zde navíc v pohledu celého spektra politických stran, hnutí a koalic zastoupených v debatě. Více než v jiných debatách s krajskými lídry se hosté v rámci diskuse věnovali specifické situaci v kraji, na jehož krajské kandidátce své strany, hnutí či koalice se ucházeli o hlasy voličů. Hosté hovořili např. o daňovém zvýhodňování firem podnikajících v regionech se systémovými problémy, o řešení problémů vyloučených lokalit a nezaměstnanosti v nich, o podpoře strukturálně postižených regionů ze státního rozpočtu a z evropských fondů, o problémech tzv. obchodu s chudobou a exekucí ve strukturálně postižených regionech, o nezaměstnanosti a sociálních dávkách v těchto regionech, o rekvalifikacích, o udržení mladých lidí v kraji, o struktuře nabídky práce, o dostupnosti a kvalitě bydlení, o fungování nemocnice Rumburk, o těžbě lithia v Krušných horách a jeho zpracování v kraji. V závěru pořadu moderátor položil hostům poslední otázku k tématu **rozdělené společnosti** (1:41:23) – co mají v úmyslu dělat pro to, aby se nevytvářely nové bariéry ve společnosti mezi starými a mladými, městem a venkovem, bohatými a chudými apod. Všichni hosté vyjádřili své poznámky na dané téma.

Specifickým rysem debaty byla přítomnost předsedy vlády Andreje Babiše jako lídra krajské kandidátky hnutí ANO v Ústeckém kraji mezi hosty. To se odrazilo v častějším výskytu kritických poznámek ostatních diskutujících na adresu vlády než v jiných debatách. Podle úzu uplatňovaného v debatách dával moderátor prostor k reakcím dotčených na kritické poznámky. Této zásady se moderátor držel obecně, ale vzhledem k tomu, že byl A. Babiš v souhrnu častěji ostatními kritizován, dostal v souhrnu také vícekrát příležitost reagovat. Z technického pohledu to znamenalo určité zvýšení prostoru pro A. Babiše v debatě oproti ostatním. Při těchto reakcích na kritické poznámky ovšem host hovoří k aspektu, který nastolil někdo jiný. Za porušení vyváženosti debaty tento rys nepovažujeme. V momentech výměny kritických názorů byl průběh debaty místy volnějším, hosté se v některých okamžicích nezdrželi přímé výměny názorů bez formálního udílení slova, ale nelze říci, že by moderátor ztrácel kontrolu nad vedením debaty nebo že by debata ztrácela strukturu. Moderátor v debatě dbal, aby všichni hosté dostávali prostor k vyjádření k probíraným otázkám, a výměna kritických reakcí hostů byla sice poněkud častější než v jiných debatách série, ale nezměnila základní strukturu debaty jako postupného probírání dílčích témat na základě otázek moderátora. Hosté ovšem projevovali různou míru schopnosti využít poskytnutý prostor k vyjádření, takže v některých případech moderátor obvyklým způsobem zasahoval proti protahovaným replikám, zatímco jindy host skončil promluvu sám, aniž by musel – protipóly mezi hosty v tomto ohledu byli A. Babiš (ANO) se sklonem k mnohomluvnosti a J. Pelc (Přísaha) se sklonem k lakoničnosti. Tyto rozdíly v řečnickém naturelu zčásti také vedly k rozdílnému využití času v debatě jednotlivými hosty, ovšem z důvodů na jejich straně. S ohledem na to, jaká byla sestava hostů, byl průběh debaty s účastí čelného představitele vlády A. Babiše a jednoho z čelných představitelů opozice I. Bartoše (Piráti + STAN) nad očekávání klidný, k čemuž přispěl i moderátor klidným a korektním vedením debaty.

Diskuse sedmi lídrů kandidátek v Jihomoravském kraji

ČT24, pondělí 27. září 2021, 20:07:41-22:00:04 hodin (délka 1:52:23 hodin)

Hosté:

Moderátor: Světlana Witowská

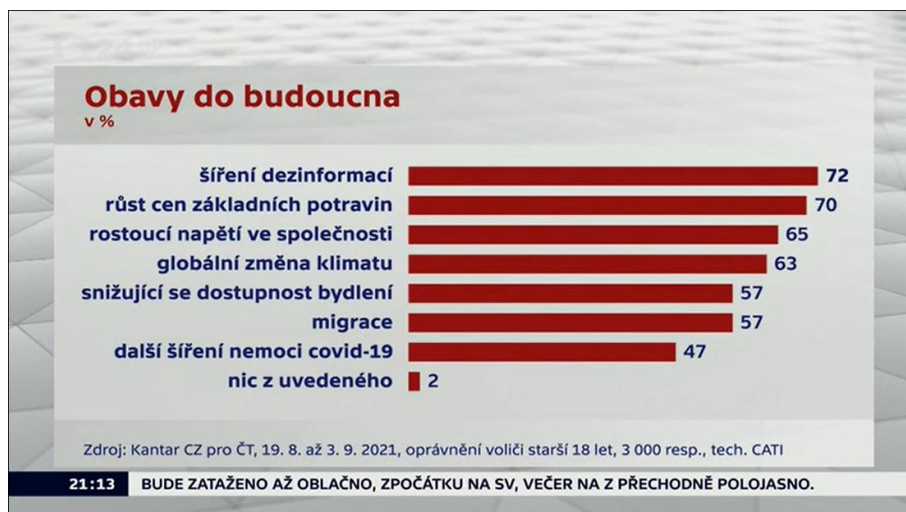
Všichni hosté pořadu byli lídry příslušné kandidátky ve volbách do Poslanecké sněmovny.⁴¹

Témata debaty představila moderátorka takto: „...protože jsme v moravské metropoli, kde sídlí Ústavní i Nejvyšší soud, tak naše hlavní téma bude jasné. Spravedlnost a justice, ale mluvit budeme taky o extréměch počasí, protože právě jižní Moravu, část jižní Moravy zpusťořilo letos v červnu tornádo, takže se budeme ptát i na to, jak jsou strany a hnutí připravené na ty změny počasí, které nás budou v budoucnu jistě provázet.“⁴² Aktuálním tématem na úvod byl ale **státní rozpočet**, což bylo reakcí na schválení vládního návrhu rozpočtu na rok 2022 téhož dne. Kromě vyjádření hostů k rozpočtu v této pasáži zazněla také jejich vyjádření k problematice růstu inflace a úrokových sazeb. Moderátorka pak přeřla (23:00) k tématu **justice a spravedlnost**. První otázka moderátorky směřovala k hlavním prioritám stran, hnutí a koalic v této oblasti. Hosté v této souvislosti zmiňovali digitalizaci soudnictví, nový trestní řád a občanský soudní řád, zjednodušení legislativy, navrácení důvěry v právní řád, zlepšení vymahatelnosti práva, rychlost soudního řízení, vzdělávání soudců či rozšíření mediace. Část debaty byla věnována také problematice exekucí. Další pasáž (49:02), která se zabývala stavem soudnictví, byla uvedena záznamem vyjádření Lenky Fierlové, sestry jedné z obětí nárazu vlaku do spadlé mostní konstrukce ve Studénce v roce 2008, za kterou dodnes nikdo nenese odpovědnost. Hosté se vyjádřili k neúnosné délce případu a poukazovali na nutnost nového trestní řádu a zrychlení práce soudů. Další debata se věnovala např. alternativním trestům, nezávislosti policie či odvolatelnosti politiků. Jako impuls pro debatu byl zařazen graf s výsledky výzkumu veřejného mínění (1:06:16) o tom, co lidé považují za největší zdroje obav do budoucna:

⁴⁰ ČT1, Události, 27. září 2021 – seznam hostů nacházející debaty, jak byl uveden v anonci na debatu v pořadu Události.

⁴¹ Zdroj: <https://www.volby.cz/pls/ps2021/ps11?xjazyk=CZ&xv=1&xt=2>.

⁴² ČT1, Události, 27. září 2021.

Následná diskuse se zabývala dezinformacemi šířenými v souvislosti s onemocněním covid-19, a rovněž zákonností protikoronavirových opatření. V poslední čtvrtině pořadu (od 1:30:30) moderátorka přešla ještě k tématu **změny klimatu**, respektive k vizím kandidujících subjektů v oblasti boje s vlivy změn klimatu. V debatě byl pak probírán tzv. green deal, zelené zdroje energie, jaderná energie, zákaz spalovacích motorů, emisní povolenky, či využití prostředků z EU určených ke snižování emisí. Debatu zakončila kratší kontroverze mezi reprezentanty koalice Spolu a hnutí ANO.

Moderátorka kladla hostům otázky vycházející ze znalosti volebních programů jejich mateřské strany, hnutí či koalice a dbala na to, aby se všichni mohli vyjádřit k diskutovaným aspektům a reagovat na kritické poznámky soupeřů v debatě. Pro diváky přínosnější byla debata na první dvě témata, která zjevně více oslovila hosty, jejichž vyjádření nabídla divákům poměrně široký přehled a porovnání přístupů stran, hnutí a koalic k problematice státního rozpočtu, justice a spravedlnosti, zatímco poslední pasáž věnovaná debatě na téma boje s negativními vlivy klimatických změn vyzněla spíše jako hádka. I když závěr debaty byl poněkud rušnější, kontroverze mezi hosty zůstaly ve verbální rovině a je možné říci, že debata měla celkově relativně klidný průběh.

Diskuse sedmi lídrů kandidátek v Moravskoslezském kraji

ČT24, středa 29. září 2021, 20:05:51-22:00:49 hodin (délka 1:54:58 hodin)

Hosté:

Moderátor: Martin Řezníček

Všichni hosté pořadu byli lídry příslušné kandidátky ve volbách do Poslanecké sněmovny.⁴⁴

Moderátor debaty oznámil témata, na která se debata s lídry z Moravskoslezského kraje zaměří, takto: „Budeme se bavit o aktuální otázce ze dne, budeme se také bavit samozřejmě o koronaviru a hlavně 2 důležitá témata. Korupce, co se změnilo v uplynulých čtyřech, možná osmi letech, a hlavně co by se mělo změnit do budoucna. A další důležité téma nejenom pro Moravskoslezský kraj, to je průmysl, podpora podnikání, energetika.“⁴⁵ Aktualitou, které se týkala první otázka moderátora, byla stávka části zaměstnanců České pošty s odůvodněním, že zaměstnavatel porušuje bezpečnost práce a zaměstnanci jsou přetěžováni. Názory na opodstatněnost požadavků stávkujících a stav České pošty vyjádřili všichni hosté, ale ještě větší prostor byl věnován reakcím hostů na vyjádření soupeřů, neboť téma vyvolalo nečekaně živou diskusi. Další část debaty (od 26:20) byla věnována problematice **epidemie covidu-19** a uvedla ji grafická prezentace výsledků výzkumu veřejného mínění na povinné nošení roušek či respirátorů:

⁴³ ČT1, Události, 29. září 2021 – seznam hostů nacházející debaty, jak byl uveden v anongi na debatu v pořadu Události.

⁴⁴ Zdroj: <https://www.volby.cz/pls/ps2021/ps11?xjazyk=CZ&xv=1&xt=2>.

⁴⁵ ČT1, Události, 29. září 2021.

Hosté se na otázku moderátora vyjádřili k tomu, jestli jsou podle jejich názoru současná opatření k nošení roušek či respirátorů správná a jaký postup je správný. Také v tomto případě vznikla mezi hosty živá výměna protikladných názorů, která by patrně pokračovala dále, kdyby nebyla v příhodném okamžiku uzavřena znělkou signalizující další téma (53:08), kterým bylo téma **korupce**. Otázka moderátora k jednotlivým hostům vycházela z volebních programů jejich stran, hnutí a koalic, pokud jde o boj s korupcí, a vyjádření hostů opět následovaly reakce soupeřů, ke kterým směřovaly kritické poznámky předřečníků. Moderátor pak přešel (1:22:12) k poslednímu tématu **podmínek pro podnikání, průmyslu a dopadů krize**. Debata na toto téma byla uvedena záznamem vyjádření podnikatele Jana Horešovského, který hovořil o dopadech krize v roce 2012 na jeho podnikání v gastronomii, a ještě horší dopad koronavirové krize v roce 2020, který přinesl zásadní omezení příjmů a ztrátu provozovny v centru Prahy. Vyjádření bylo doplněno textovou informací, že od začátku pandemie do května 2021 přestala fungovat pětina restaurací a barů. Hosté se pak vyjadřovali k otázce moderátora na názor na fungování opatření dotýkajících se podnikatelů v období pandemie a co by případně mělo fungovat jinak. Následná debata byla věcná, ale současně živá do té míry, že řečníci někdy nereagovali na žádosti moderátora, aby ukončili své prodloužené vyjádření a dali prostor dalším (např. L. Zaorálek v čase 1:44:05), nebo si brali slovo, i když byl k promluvě vyzván někdo jiný a byli žádáni o dodržování pravidel diskuse (např. Z. Stanjura v úseku od 1:44:12). Posledním dílčím tématem debaty bylo téma cen energií, ke kterému se vzhledem k pokročilému času hosté vyjádřili anketním způsobem bez další diskuse.

Moderátor byl na debatu nepochybně dobře připraven, jak o tom svědčilo pokládání otázek vycházejících ze znalosti programů kandidujících stran, hnutí a koalic. Dbal také, aby se k diskutovaným aspektům mohli vyjádřit všichni a aby dostávali prostor k reakcím na kritické poznámky ostatních. Mezi hosty debaty byly rozdíly v rétorické zkušenosti a připravenosti k probírání některých aspektů po věcné stránce, ale více než toto nepříznivě ovlivnila debatu nedisciplinovanost některých hostů. Zejména Z. Stanjura (Spolu) a L. Zaorálek (ČSSD) někdy nedbali pokynů moderátora a vynucovali si slovo nebo prodloužení své repliky. Moderátor správně a důrazně vystupoval proti těmto projevům porušování zásad debaty, ale přesto nebyl v některých momentech respektován. Zkušenější řečníci (L. Luzar, T. Okamura, I. Vondrák) se s touto snahou některých soupeřů přisvojit si v debatě větší prostor vyrovnali energickou snahou o uplatnění vlastních vyjádření, ale ti méně zkušení a připravení (zčásti L. Černožský, zejména J. Komárek) vyčkávali, až budou osloveni moderátorem, a pak nedokázali vždy výrazněji využít poskytnutý prostor. Určitá disproportionality debaty tak vyplynula z přístupu hostů, a nikoliv z nějakého problému na straně provozovatele vysílání. Tento jev je obecně existujícím potenciálním úskalím debat vedených přirozeným způsobem bez využívání formálních prostředků, jako je přidělování času pro repliky, používání zvukových či jiných signálů, vypínání mikrofону apod., které mají nepříznivý vliv na obsahovou hodnotu a diváckou přitažlivost debat. Přesto nelze říci, že by všichni hosté nedostávali prostor ke svým vyjádřením, že by byli z redakční strany v debatě omezováni či upřednostňováni nebo že by jejich vyjádření k diskutovaným otázkám v debatě nezazněla. Z hlediska zákona byl obsah pořadu akceptovatelný.

Diskuse sedmi lídrů kandidátek v hlavním městě Praze

ČT24, čtvrtek 30. září 2021, 20:05:25-22:00:06 hodin (délka 1:54:41 hodin)

Hosté:

Moderátor: Jakub Železný

Všichni hosté pořadu byli lídry příslušné kandidátky ve volbách do Poslanecké sněmovny.⁴⁷

Takto moderátor představil témata debaty: „...pokud jde o témata, začneme tím, co samozřejmě dnes hýbe Českem, tedy to rozhodnutí centrální banky o úrokových sazbách. Řeč bude o inflaci, obecně rostoucích cenách, třeba i o rostoucích cenách bydlení, o tom, jak je hůře dostupné. No, a hlavním tématem, protože Praha je hlavním městem, bude obrana, bezpečnost, zahraniční politika, zkrátka věci, které jsou s centrem moci spojeny a Praha je centrem moci.“⁴⁸ Aktuální otázka moderátora na úvod se tedy týkala **rozhodnutí ČNB o zvýšení základní úrokové sazby**, respektive názoru hostů na tento krok. Aktuálnímu tématu byly věnovány nejprve odpovědi hostů anketním způsobem, a následující debata na téma zvýšení základní úrokové sazby a inflace, ve které hosté reagovali na kritické poznámky soupeřů a odpovídali na doplňující otázky moderátora vycházející zejména z volebních programů a z veřejných vyjádření představitelů kandidujících stran, hnutí a koalic. Moderátor pak přešel (čas 20:20) k tématu **bydlení**, vysokých cen bytů a dostupnosti bydlení. Hosté nejprve odpovídali na dotazy moderátora vycházející z toho, co obsahují jejich volební programy k tomuto tématu, a v následné živé debatě reagovali na podněty z promluv předřečníků. V polovině pořadu uzavřel moderátor téma bydlení a přešel k jinému aktuálnímu tématu (56:50), tématu **epidemie covidu-19** které bylo uvedeno grafickou prezentací výsledků výzkumu veřejného mínění na téma zvládnutí koronavirové krize vládou:

⁴⁶ ČT1, Události, 30. září 2021 – seznam hostů nacházející debaty, jak byl uveden v anongi na debatu v pořadu Události.

⁴⁷ Zdroj: <https://www.volby.cz/pls/ps2021/ps11?xjazyk=CZ&xv=1&xt=2>.

⁴⁸ ČT1, Události, 30. září 2021.

Zaznamenali jsme, že moderátor při uzavírání tématu bydlení a přechodu k tématu covidu-19 poznamenal: „Každý má v tuto chvíli čtyři až pět promluv, takže jste opravdu přibližně vyrovnaní, ono to nikdy není přesně na vteřinu.“ Tato v průběhu předvolebních debat ojedinělá poznámka k neviditelné redakční podpoře moderátora svědčí o tom, že moderování předvolebních debat nebylo ponecháno jen na improvizaci či citu moderátora, ale že měl k dispozici od režie průběžné informace, které mu umožňovaly lépe se rozhodovat, komu udělí slovo, aby debata neupadala do nevyváženosti. Debata k tématu covidu-19 byla míněna jako krátká. Moderátor položil všem anketní otázku, co by se mělo podle nich dělat ke zvládnutí nynějšího vývoje epidemie. Kratší debata na toto téma obsahovala jedno kolečko odpovědí hostů a jejich vyjádření ke kritickým vyjádřením soupeřů. Téma mělo potenciál přerůst v rozsáhlejší debatu, ale moderátor dokázal důslednou moderaci, tj. udílením slova, dáváním prostoru pro reakce hostů na řečené a kladením doplňujících otázek udržet rozsah debaty na téma covidu-19 v plánovaném menším rozsahu. Téma druhé poloviny debaty (od 1:12:18), téma **zahraníční a bezpečnostní situace Česka**, bylo uvedeno záznamem vyjádření lékaře Farooqa Akramiho, který žije 29 let v ČR a pochází z Afghánistánu, kde zažil válku se Sovětským svazem. Požádal diváky, aby umožnili jeho blízkým příbuzným, kteří zůstali v Afghánistánu a zažívají tam opět válku, aby přišli do ČR, kde se o ně on sám dokáže postarat. První část další diskuse navazovala na prezentovaný záznam, hosté se vyjadřovali k typovému příkladu, který byl prezentován, a k legální a nelegální migraci, a reagovali na obsah promluv soupeřů, který se týkal jejich kandidujícího subjektu. Další otázky moderátora směřovaly ke vztahu politických stran, hnutí a koalic k Evropské unii a k vysvětlení toho, co o vztahu k EU říkají volební programy. Debata byla velice živá a místy mezi některými hosty konfrontační. Tato konfrontačnost nicméně zůstávala ve slovní rovině a nepřenesla se do rozpadu struktury debaty, což bylo do značné míry zásluhou moderátora, který se energicky snažil vystupovat proti vzájemným nekorektním invektivám mezi hosty, plnit úlohu kvalifikovaného oponenta při konkrétních nepřesných či nepravdivých tvrzeních hostů, a dbal, aby všichni hosté dostávali prostor pro svá vyjádření i pro reakce na kritická vyjádření soupeřů. Tento aktivní způsob moderování debat je sice obecně považován za standardní, ale v praxi se dotýká konkrétních diskutujících osobností, a snadno se tak stává nevděčným.

Debata s lídry pražských kandidátek stran, hnutí a koalic se stala předmětem dvou stížností (RRTV/12206/2021-vra, RRTV/12212/2021-vra), s nimiž se Rada seznámila v rámci souhrnu podání na zasedání 18/2021, bod: 11, případ č. 14 v souhrnu. Obě stížnosti byly stížnostmi na moderátora předvolební debaty Jakuba Železného. Citujeme z analýzy pro souhrn podání:

„Dvě stížnosti poukázaly na předvolební debatu z 30. září 2021, kterou moderoval Jakub Železný. První stížnost (RRTV/12206/2021-vra) po označení konkrétního pořadu přechází k tomu, co u Jakuba Železného pisatel podle svých slov již vícekrát zaznamenal, ale nijak se nezmiňuje o tom, že něco z toho u něj zaznamenal i v tomto případě. Rada by podle pisatele měla zvážit další působení J. Železného v politických debatách. Druhá stížnost (RRTV/12212/2021-vra) uvádí jako předmět stížnosti chování

Jakuba Železného v souvislosti s předvolební debatou 30. září 2021. Pisatel k výkonu moderátora v tomto pořadu uvádí: „To, co předvedl, to bylo strašné!! Jde přesně vycítit, komu "fandí", což by dělat neměl“ – konkrétní příklad, v čem se to projevilo, pisatel neuvedl. Pak pisatel plynule přechází k výhradám vůči J. Železnému, které nemají souvislost s daným pořadem – k jeho osobním názorům, k problémům s alkoholem, k tomu, že se vyjadřuje ke generálovi Ludvíku Svobodovi a k okupaci z roku 1968 atd. (...)

V posuzovaném vydání pořadu Volby 2021 proběhla debata sedmi lídrů krajských kandidátek do sněmovních voleb z Prahy. Na základě monitoringu je možné konstatovat, že výhrady obou stěžovatelů se nepotvrdily. Jakub Železný moderoval debatu s pečlivým důrazem na to, aby se k probíraným aspektům mohli postupně vyjádřit všichni účastníci debaty a aby dostávali prostor k reakcím na vystoupení ostatních. Ke všem účastníkům se moderátor choval stejně zdvořile a korektně a vystupoval energicky, avšak neutrálně. Při kladení otázek moderátor vycházel z pečlivě připravených podkladů, díky čemuž mohl hostům klást otázky doplněné o individualizaci např. citacemi z volebního programu nebo z vyjádření představitelů jeho strany, hnutí či koalice. Mohlo to někdy způsobit, že otázky moderátora byly poněkud delší, avšak nešlo o nějakou samoučelnou sebe prezentaci moderátora, ale o obohacení informační báze pro diskutování hostů, a bylo to pro diváky přínosné. V zásadě pozitivně je možné hodnotit také to, že moderátor neměl tendenci jen nechat plynout odpovědi hostů, ale snažil se živě reagovat doplňujícími otázkami a faktickými poznámkami. Takovýto aktivní moderátorský styl ovšem poněkud narušuje plynulost diskuse, jejíž sledování je pak náročnější na pozornost, a nemusí to vyhovovat všem divákům. Také pro hosty pořadu je tento styl moderování někdy náročnější. Někteří diváci mohou případně vnímat živé moderátorské reagování na vyjádření hosta jako poněkud nezdvořilé. O nějaký problém z hlediska zákona však nejde. J. Železný také uplatňoval stejný styl ke všem hostům, takže nikoho nezvýhodňoval ani neznevýhodňoval. Moderátor neprezentoval žádné osobní poznámky vybočující z obsahového rámce diskuse.

Monitoring celkově nepřinesl poznatky o tom, že by způsob moderování předvolební debaty Volby 2021 s pražskými lídry Jakubem Železným vedl k nějakému porušení zákona. Navrženo je odložení věci.“

Uvedená analýza z podnětu stížností byla zaměřena hlavně na výkon moderátora. Ani rozšířená analýza pořadu nepřinesla poznatky, které by svědčily o porušení zákona ze strany České televize odvysíláním debaty s lídry pražských kandidátek politických stran, hnutí a koalic.

Diskuse sedmi lídrů kandidátek ve Středočeském kraji

ČT24, pátek 1. října 2021, 20:06:03-22:00:19 hodin (délka 1:54:16 hodin)

Hosté:

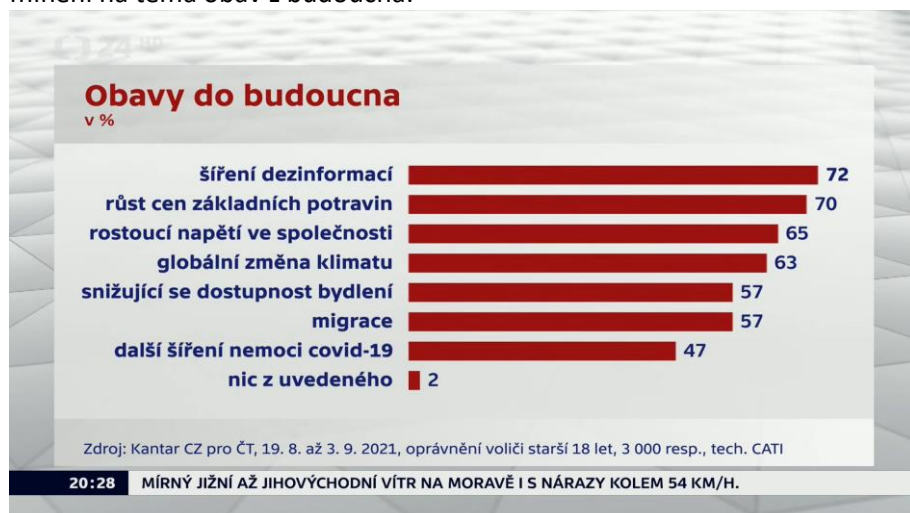
Předvolební debata lídrů ze Středočeského kraje
ČT24, 20:05

 Stanislav Grospič lídr kandidátky KSČM	 Radek Rozvoral lídr kandidátky SPD
 Jan Hamáček lídr kandidátky ČSSD	 Jan Skopeček lídr kandidátky SPOLU
 Karel Havlíček lídr kandidátky ANO	 Libor Žofka č. 3 kandidátky Přísaha
 Vít Rakušan lídr kandidátky Piráti + STAN	

Moderátor: Světlana Witowská

Z hostů pořadu byli lídři příslušné kandidátky ve volbách do Poslanecké sněmovny všichni kromě Libora Žofky z třetího místa kandidátky hnutí Přísaha (za Tomášem Sochrem a Janou Chaloupkovou).⁵⁰ Proč byl za hnutí Přísaha hostem debaty až třetí z krajské kandidátní listiny, moderátorka nekomentovala.

Moderátorka představila téma debaty takto: „*Budu se ptát na to, kam se Česká republika za poslední 4 roky posunula. Na to, jaké jsou vztahy mezi prezidentem, parlamentem, vládou. Jaké plány mají strany a hnutí. Samozřejmě podíváme se do jejich volebních programů a začneme covidem, protože epidemická situace se zhoršila, tak mě bude zajímat to, jak se na to připravují politici, kteří usilují o to vést tuhle zemi.*“⁵¹ Prvním tématem debaty byla **pandemie covidu-19** – moderátorka vyzvala hosty k vyjádření k aktuálním informacím o vývoji pandemie v ČR, které uvedla. Dále byl diskutován případný další lockdown, ukazatele, podle kterých se bude rozhodovat o dalším postupu, a jaký by měl tento postup být. Jako podnět pro další debatu byl prezentován graf (22:37) s výsledky výzkumu veřejného mínění na téma obav z budoucna:

⁴⁹ ČT1, Události, 1. října 2021 – seznam hostů nacházející debaty, jak byl uveden v anonci na debatu v pořadu Události.

⁵⁰ Zdroj: <https://www.volby.cz/pls/ps2021/ps11?xjazyk=CZ&xv=1&xt=2>.

⁵¹ ČT1, Události v regionech – Praha, 1. října 2021 od 18:00 hodin.

V následující rušné pasáži se hosté se vyjadřovali k **boji s dezinformacemi**, přičemž vyskytla se obvinění z šíření dezinformací soupeři a reakce na tato obvinění. Jen zčásti tato pasáž obsahově navazovala na úvodní téma covidu-19. Více hostů debaty mělo tendenci k širokým a rozvleklým odpovědím a k výměně názorů se soupeři a moderátorka několikrát zasahovala, aby se ke slovu dostali také další účastníci debaty. Tuto část debaty ukončila moderátorka otázkou, jestli by měla být vláda tvrdší k lidem, kteří se nechtějí očkovat, přestože mohou být očkovaní, na kterou hosté odpověděli anketním způsobem. Moderátorka pak přešla (38:15) k tématu **stav demokracie a právního státu**. Téma bylo uvedeno záznamem vyjádření grafické designérky Veroniky Fullerové, která se zasazuje o regulaci reklamy ve veřejném prostoru, a prezentací informací o rušení smluv na pronájem místa pro reklamu v Praze a v Brně v rámci boje proti vizuálnímu smogu. Otázky moderátorky pak směřovaly k tomu, co kandidáti považují za základní hodnoty a principy demokratického právního státu, a k obsahu volebních programů kandidujících subjektů v rámci dané problematiky. Debata se opět stala rušnou a během probírání nezávislosti médií a střetu zájmů se kolem času 57:00 na chvíli změnila ve výměnu názorů, kdy účastníci mluvili jeden přes druhého a nedbali pokynů moderátorky. Ta se odhodlala (57:15) k neobvyklému kroku, kdy opustila své místo v levé části studia a vydala se před hosty, aby je zblízka vyzvala k respektování moderace debaty, a předala slovo dalšímu diskutujícímu. Debata se uklidnila a byla dokončena bez dalších problémů. Další otázky moderátorky se týkaly toho, co kandidující subjekty udělají pro to, aby k volbám přišlo více lidí, a aspektů ve volebních programech, které směřují ke stmelování společnosti, nebo ji naopak rozdělují. Posledním diskutovaným dílčím tématem byla digitalizace v ČR.

Debata středočeských krajských lídrů byla v některých pasážích velmi rušná, rušnější než jiné předvolební debaty. Někteří hosté měli tendenci příliš protahovat některé své repliky na úkor ostatních (zejména J. Hamáček a K. Havlíček), vyhýbat se odpovídání na položenou otázku, přímo diskutovat se soupeři bez respektování moderace debaty a v některých momentech hosté mluvili jeden přes druhého. Moderátorka zasahovala proti příliš protahovaným promluvám a diskutérské nekázní, vedla hosty k tomu, aby odpověděli na položený dotaz, a vcelku úspěšně se snažila, aby si debata udržovala strukturu. Ani v emocionálnějších momentech moderátorka neztrácela klid a nadhled. Dbala, aby se k odpovědím dostávali všichni hosté a aby dostávali srovnatelný prostor. Při kladení otázek se opírala o znalost volebních programů kandidujících subjektů a fakticky zasahovala při nepřesnostech v promluvách hostů.

Debata s lídry středočeských kandidátek stran, hnutí a koalic byla zčásti předmětem stížnosti (RRTV/12211/2021-vra), s níž se Rada seznámila v rámci souhrnu podání na zasedání 18/2021, bod: 11, případ č. 12 v souhrnu. Předmětem stížnosti bylo „1. Vedení předvolebních TV debat, 2. Nevyváženost a nesystémovost regionálního zpravodajství“. Pisatel neoznačil žádný konkrétní program nebo pořad, pouze příklad podle něj otřesného a nepřijatelného výkonu Světlany Witowské 1. října 2021 bylo možné spojit s pořadem Volby 2021 na ČT24 a pozitivní příklad pražského magazínu ze soboty v poledne bylo možné spojit s cyklickým pořadem Z metropole vysílaným na ČT1. Citujeme pasáž mikroanalýzy pro souhrn podání, která se týkala debaty moderované S. Witowskou:

„Pořad byl diskusí jedné moderátorky s osmi [správně: sedmi] lídry krajských kandidátek pro volby do Poslanecké sněmovny ve Středočeském kraji. V průběhu diskuse se brzy ukázalo, že někteří hosté pořadu patří k neukázněným diskutérům v tom smyslu, že mají tendenci reagovat na otázky kladené moderátorkou rozvlekle, odbíhat od tématu nastoleného otázkou moderátorky a protahovat neúměrně čas svého odpovídání na úkor ostatních. Ve stížnosti se objevuje výhrada k předvolebním diskusím, že „politici nedostávají prostor k souvislému vyjádření v souladu s jejich osobností“. Pokud by moderátorka v daném případě postupovala takto a nechávala hosty dokončit jejich souvislé proslovy bez ohledu na jejich délku, pořad by upadl do výrazné nevyváženosti. Profesionální politici jsou trénováni v rétorice a na televizní diskuse se dobře připravují, takže by mohla nastat situace, že po položení otázky by následoval neúměrně dlouhý monolog, pokud by moderátor nezasáhl. V posuzovaném pořadu na neukázněnost diskutérů moderátorka reagovala jediným možným způsobem, tj. tak, že se snažila

ukončit příliš dlouhé odpovědi a vést odpovídající k tomu, aby se drželi položené otázky. Zásahy moderátorky byly ve společném zájmu všech osmi [správně: sedmi] účastníků diskuse a potažmo diváků. Moderátorské zásahy proti neukázněným diskutérům mají ovšem podobu skákání do řeči, na což jsou někteří diváci velmi citliví. Zejména po začátku diskuse došlo k několika momentům, kdy moderátorka energicky zasáhla do promluv některých hostů, aby vrátila diskusi strukturu, tj. střídání hostů v odpovídání na položené otázky v přiměřeném rozsahu a umožnění jim reagovat na vyjádření ostatních lídrů, která se jich přímo týkala. Nelze říci, že by moderátorka svým zasahováním někoho znevýhodňovala nebo zvýhodňovala – její zásahy reagovaly na situace, kdy byl moderátorský zásah namístě. Je možné říci, že část diskuse byla rušnější, než bývá v předvolebních debatách obvyklé, ale postupně se situace uklidnila a většina diskuse probíhala bezproblémově. Nehledě na zmíněné rušnější pasáže je možné na základě monitoringu říci, že debata probíhala v korektní atmosféře, že moderátorka vystupovala nestranně a usilovala o to, aby všichni hosté pořadu dostávali prostor k vyjádření k probíraným otázkám. Monitoring nepřinesl poznatky o tom, že by výkon moderátorky v pořadu vedl k nějakému porušení zákona.“

Analýza pro souhrn podání byla zaměřena na to, co bylo předmětem stížnosti, tedy ve vztahu k předvolební debatě moderované 1. října 2021 S. Witowskou na výkon moderátorky. Ani rozšířená analýza pořadu nepřinesla poznatky, které by svědčily o porušení zákona ze strany České televize odvysíláním debaty s lídry středočeských kandidátek politických stran, hnutí a koalic.

4. Superdebata

Superdebata České televize

Debata o vztahu národní a krajské politiky

ČT1 a ČT24, středa 6. října 2021, 20:11:09-22:00:01 hodin (délka 1:48:52 hodin)

Hosté:

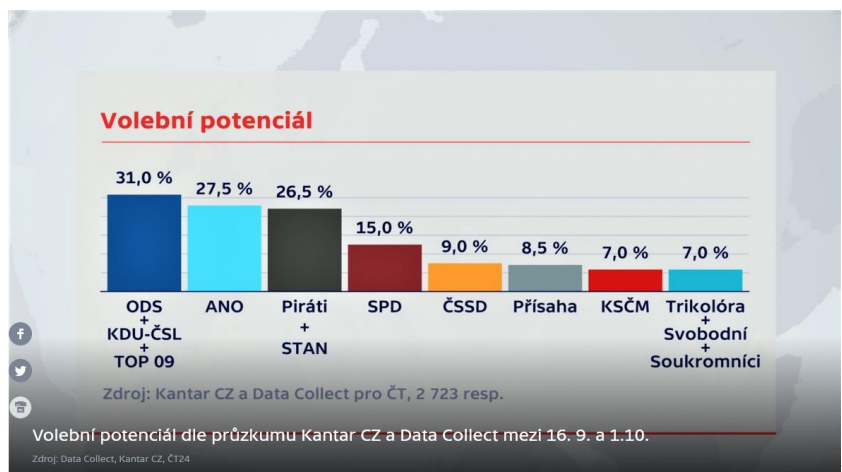

Moderátor: Světlana Witovská

Na 14dílnou sérii předvolebních debat s krajskými lídry v cyklu Volby 2021, který byl vysílán ve všedních dnech v období od 13. září do 1. října 2021 na programu ČT24, navázala ve středu 6. října 2021 Superdebata. Pořad byl v přehledech programu inzerován jako **Superdebata České televize**, ve vysílání byl uveden s kratší verzí titulu jako **Superdebata** a s podtitulem **Debata o vztahu národní a krajské politiky**. Superdebata byla vysílána přímým přenosem z auly Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Stejně jako debaty s krajskými lídry byla Superdebata bez diváků a s jednou moderátorkou, pokud nepočítáme pasáž, kdy jednu sadu otázek kladla hostům virtuální moderátorka Matilda. Také vysílací čas Superdebaty byl obdobný – mezi hlavním večerním zpravodajským pořadem České televize Události a pořadem komentovaného zpravodajství Události, komentáře, avšak na rozdíl od debat s krajskými lídry, které byly vysílány jen na programu ČT24, byla Superdebata vysílána souběžně na programech ČT1 a ČT24. Superdebata byla na programu ČT24 vysílána s tlumočením do znakového jazyka (tlumočnick v obraze vpravo dole), zatímco paralelní vysílání na programu ČT1 bylo bez tohoto tlumočení. Debaty s krajskými lídry tlumočeny do znakového jazyka nebyly.

Podobně jako do 14 debat s krajskými lídry byli do Superdebaty hosté pozváni na základě výsledků celostátního výzkumu volebního potenciálu, ovšem novějšího výzkumu z období 16. 9.–1. 10. 2021, a předem stanovených Pravidel předvolebního a volebního vysílání ČT, kde byl okruh hostů, kteří budou pozváni, definován takto: „*Pořad bude natáčen v Praze a budou do něj pozváni kandidáti na předsedu vlády té politické strany, politického hnutí nebo koalice, které se umístily na základě celostátního reprezentativního sociologického průzkumu volebního potenciálu realizovaného v druhé polovině září roku 2021 na prvním až sedmém místě. Pokud se na 7.místě volebního potenciálu umístilo více kandidujících subjektů se stejným výsledkem, budou do Superdebaty pozváni kandidáti na předsedu vlády i těchto kandidujících subjektů, které se umístily se stejným výsledkem na 7. místě.*“ O výsledcích příslušného výzkumu volebního potenciálu informovala Česká televize v pořadu Události a na své internetové stránce 3. října 2021:

⁵² ČT24, Události v regionech, 6. října 2021 od 18:00 hodin, seznam hostů nadcházející Superdebaty.

53

Jak je vidět z výsledků výzkumu, na sedmém místě se umístily dva kandidující subjekty, a v Superdebatě tedy nastoupilo pravidlo, že v případě rovnosti výsledku na sedmém místě budou pozváni všichni spoludržitelé sedmého pořadí. Superdebata měla proto na rozdíl od debat s krajskými lídry celkem osm hostů. Sestavu reprezentantů koalice SPOLU (ODS + KDU-ČSL + TOP 09), hnutí ANO, koalice PirSTAN (Piráti + STAN), strany SPD, strany ČSSD, hnutí Přísaha a strany KSČM, kteří se účastnili série debat s krajskými lídry, rozšířil zástupce koalice Trikolóra + Svobodní + Soukromníci. V samotném pořadu moderátorka k sestavě hostů pouze stručně uvedla: „*Jsem na Právnické fakultě v Praze, kde bude diskutovat osm lídrů relevantních politických sil v zemi. Hosty Superdebaty, které představím v abecedním pořadí, jsme pozvali na základě předvolebních pravidel České televize, jejichž plné znění najdete na našem webu.*“ Dále nebyla sestava hostů v pořadu komentována.

Jak již bylo řečeno, moderátorka představila hosty v abecedním pořadí jejich jmen, a takové bylo také jejich místo za řečnickými pultíky (zprava doleva). Při představování hosta jmenovala první tři priority jeho strany, hnutí či koalice pro příští čtyři roky, které uvedly pro Českou televizi. První otázka moderátorky se týkala ambicí hostů a jejich strany, hnutí či koalice pro volby a povolební vládnutí. Při oslovení Víta Rakušana (Piráti + STAN) moderátorka uvedla, že pozvání do Superdebaty bylo adresováno Ivanu Bartošovi jako kandidátovi koalice na premiéra, a zeptala se, jestli vyslání jiného zástupce koalice znamená změnu kandidáta na premiéra nebo jaký má důvod. V. Rakušan odpověděl, že kandidátem koalice na premiéra je nadále Ivan Bartoš, členové koalice jsou rovnoprávní a jejich lídři se v mediálních výstupech střídají. Změnu hosta za koalici Pirátů a STAN moderátorka dále nehodnotila. Tématem pro další debatu byl **růst cen** a otázka moderátorky zněla, co proti němu hosté udělají. Dále se ptala na to, jestli bude lidem hůř a budou muset šetřit. Další část diskuse se týkala výdajů a zadlužení státu. Jako stimul pro debatu byl pak zařazen grafický přehled výsledků ankety mezi kandidujícími subjekty, kterým ČT položila otázku, jestli budou zvyšovat daně (22:38):

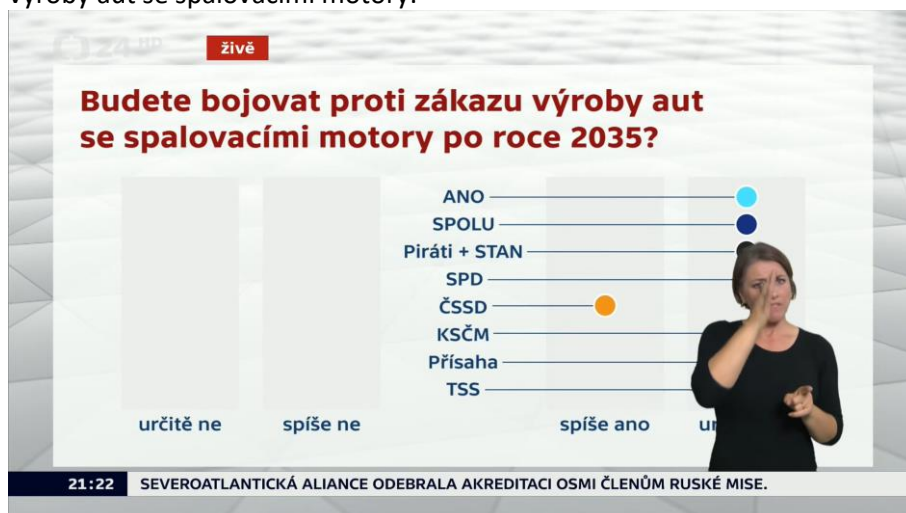

⁵³ Zdroj: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3380236-nejvyssi-volebni-potencial-si-drzi-koalice-spolu-ukazal-odhad-kantar-cz-a-data>.

Všichni hosté se vyjádřili k možnému zvyšování daní. Na téma daní navázala moderátorka otázkou k A. Babišovi, jak vysvětlí svůj nákup nemovitostí v zahraničí, který proběhl s využitím offshorové firmy.⁵⁴ Po vyjádření A. Babiše se ostatní hosté vyjádřili k tomu, jestli oni obchodovali přes offshorové firmy a jaký k tomu mají přístup. Hosté dostávali také prostor, aby mohli reagovat na kritická slova soupeřů. Tyto části diskuse byly velmi živé. Moderátorka pak přešla (43:50) k tématu **bydlení**. V následné debatě se hosté vyjadřovali ke spekulaci s byty a k řešení problému nedostatku bytů. Dalším tematickým okruhem, ke kterému přešla moderátorka (53:10), byla problematika **koronavirové krize**. Také toto téma bylo uvedeno grafickým přehledem výsledků ankety mezi kandidujícími subjekty, kterým ČT položila otázku, jestli mají mít očkování lidé privilegia:

V následné diskusi se hosté vyjadřovali k problematice očkování proti covidu-19, k postupu při zvýšení počtu nakažených a k dosavadnímu postupu vlády v boji s covidem-19. Moderátorka pak přešla k tématu **klimatu a bezpečnosti** (1:11:10). Do třetice byl jako stimul pro debatu na další téma využít grafický přehled výsledků ankety mezi kandidujícími subjekty, tentokrát na téma chystaného zákazu výroby aut se spalovacími motory:

Debata se od boje proti zákazu výroby aut se spalovacími motory po roce 2035 a alternativ k elektromobilitě posouvala k širší otázce tzv. Green Dealu (Zelená dohoda pro Evropu) a vztahu ČR k EU. Pasáž vyústila ve spor o prosazování zájmů ČR v EU, pokud jde o energetickou politiku, který

⁵⁴ Čas 32:56: Moderátorka: Když jsme u těch daní, vy teď máte velký problém s daněmi nebo s tím prokazovat, jestli jsou vaše peníze zdaněné. Je to velký skandál, o kterém píše světová média. Tak, pane Babiši, kde jste vzal téměř 400 milionů, které jste si půjčil, sám sobě, přes daňové ráje jste za ně nakoupil nemovitosti v zahraničí. Ve vládním programovém prohlášení vaší vlády píšete: chceme větší podporu pro boj s daňovými ráji a daňovými úniky. V roce 2015 jste ve sněmovně prohlásil, a teď cituji vaše slova: Nemám žádné offshory jako vaši kámoši a vy taky někteří, vy držíte svoje firmy na offshorech. Tak jak nám tohle vysvětlíte?

moderátorka ukončila přechodem k dalšímu tématu, k tématu **budoucnosti** (1:21:48): „My jsme požádali vědce, kteří spolupracují s Karlovou univerzitou, aby vaše oficiální životopisy i části vašich programů, které se týkají budoucnosti, zadali ke zpracování umělé inteligence, a ta pro vás připravila, pro každého z vás, otázku.“ Otázky prezentovala virtuální osoba Matilda:

Matilda položila každému hostu jinou otázku.

Otázka pro A. Babiše: *Jak podle vás bude vypadat svět budoucnosti a co si představujete, že budete v této budoucnosti dělat?*

Otázka pro P. Fialu: *Myslíte si, že by umělá inteligence měla být regulována vládou?*

Otázka pro V. Filipa: *Děti dne často ve škole hrají hry, používají WhatsApp, Snapchat, sledují ostatní na Instagramu a TikToku. K čemu se přikláníte – dětem tyto aplikace na školách zakázat, nebo povolit?*

Otázka pro J. Hamáčka: *Kdybyste se v budoucnosti znovu narodil stejný jako dnes, jen byste byl robot nebo android, co byste na sobě změnil?*

Otázka pro Z. Majerovou Zahradníkovou: *Dnes můžeme stanovit věkovou hranici pro kouření marihuany, pití alkoholu a hazardní hry. Měli bychom udělat zákon, který by stanovil věkovou hranici pro pořizování selfie, pro aktivitu na sociálních sítích a pro hraní počítačových her?*

Otázka pro T. Okamuru: *Co byste dělal, kdybyste měl superschopnost, a jaká by to byla?*

Otázka pro V. Rakušana: *Přejete si, aby systém vypočítával daně automaticky bez lidské účasti?*

Otázka pro R. Šlachtu: *Co je podle vás na dnešním internetu nejhorší?*

Od otázek na téma budoucnosti od umělé inteligence pak přešla moderátorka k budoucnosti po volbách (1:29:59) a ptala se hostů na to, jak budou postupovat po volbách, zejména s kým by byli ochotni jednat o spolupráci a s kým ne, za jakých podmínek, a co očekávají od prezidenta republiky po volbách. V závěru debaty měl **každý host 30 sekund** na to, aby svým voličům řekl, co má na srdci. Čas byl měřen časomírou v obraze, jak je patrné v ukázce (vpravo dole):

Ukázkový snímek zároveň demonstruje základní způsob snímání jednotlivých hostů debaty kamerou, který byl v průběhu pořadu standardně uplatňován při monologických promluvách všech hostů. Dole v obraze je také patrné, že hosté v záběru byli opakovaně představováni titulkem. Tím se dostáváme k poznámce **o vizuálním zpracování Superdebaty**, které bylo odlišné od debat s krajskými lídry, ale pokud jde o způsob zabírání hostů, drželo se stejných zásad. Stejně jako v debatách s krajskými lídry měl i v Superdebatě každý host svůj řečnický pultík a místa všech hostů byla v jedné řadě. Také v Superdebatě byly občas využívány záběry dvou nebo tří hostů současně na dělené obrazovce v případech, kdy hosté reagovali na vyjádření kolegů nebo naopak pronášeli kritické poznámky na jejich adresu. Styl dělených záběrů byl jiný než v debatách s krajskými lídry – v Superdebatě bylo rozdělení obrazu vertikální a zabíraný host byl ve středu dílčího záběru:

Dělené záběry byly zařazovány v návaznosti na konkrétní obsah debaty.

Superdebata probíhala v živém přenosu, ale to neznamená, že je její obsah možné označit za improvizální. Základním obsahem Superdebaty byly promluvy hostů – jejich odpovědi na otázky moderátorky a reakce na vyjádření soupeřů. Moderování debaty bylo založeno na pečlivé redakční přípravě obsahu a zásad debaty. Debata postupovala podle předem připravených tematických okruhů, které otevírala moderátorka, a kladla k nim hostům připravené otázky. Jako startovní impuls diskutování zčásti posloužily také graficky prezentované výsledky anket mezi kandidujícími subjekty – odpovědi stran, hnutí a koalic na otázky České televize. Otázky moderátorky byly buď stejné ke všem hostům, nebo přizpůsobené jejich osobní situaci, nebo situaci či programu jimi reprezentovaného politického subjektu. Hosté odpovídali v cyklech, kdy se v různém pořadí vystřídali postupně všichni. Moderátorka měla připraveny i doplňující otázky, ale reagovala také operativně na obsah vyjádření hostů. Moderátorka se soustavně snažila o to, aby host odpověděl na položenou otázku, a neváhala zasahovat, když se host od položeného dotazu vzdaloval, a to zdvořile, ale neodbytně. Tento způsob moderování není u některých diváků příliš populární, tím spíše, že více v debatě zasahuje řečníky se sklony k divergentní rétorice, ale je možné říci, že zásahy moderátorky přispívaly k tomu, aby hosté debatovali podle stejných podmínek. I když moderátorka v některých případech nepřipustila pokračování promluvy hosta pro odklon od tématu nebo přílišnou délku, nelze říci, že by hosté neměli v debatě prostor pro svá vyjádření. Moderátorka se snažila o to, aby odpovídání probíhalo pokud možno anketním způsobem, tj. bez následných reakcí hostů na slova jejich soupeřů, ale takovéto momenty přirozeně vznikaly a moderátorka jim nebránila. Dodržovanou zásadou bylo, že ten, kdo byl někým jmenovitě kritizován nebo se přihlásil k poznámce, dostane prostor k reagování na slova soupeře, ale protože tento způsob debatování může vést k nekončícímu řetězu replik, pokud hosté sami neskončili, po vyčerpání únosného prostoru ukončila takovéto debatování moderátorka. Během Superdebaty se vyskytly i momenty přímých hádek mezi hosty a skákání do řeči hostů navzájem, ale rozsah těchto jevů byl relativně malý. Ozvláštňením Superdebaty byla série otázek spíše osobního rázu, která byla podle moderátorky připravena umělou inteligencí a která byla prezentována virtuální

moderátorkou. V závěru pořadu dostali všichni hosté prostor 30 sekund pro monologické oslovení diváků.

Se Superdebatou souvisel dopis (RRTV/12336/2021-vra), který byl zařazen do souhrnu podání, s nimiž se Rada seznámila na zasedání 18/2021, bod: 11, případ č. 20 v souhrnu, který však obsahoval jen názor pisatelky na moderátorku: „*Po včerejší předvolební debatě na ČT24 můj dojem: Příšerně sebestředná moderátorka Světlana Witovská! Takový dojem z ní mám už delší dobu, ale včerejšek byl vrchol! Copak Česká televize nemá schopnější moderátory, kteří by svoje ego udrželi na uzdě?*“. Dopis neobsahoval žádný podnět uchopitelný z hlediska zákona. Rada není nadřízeným orgánem České televize a není oprávněna zasahovat do jejích personálních záležitostí.

5. K obsahu předvolebních debat České televize

Česká televize provozuje veřejnou službu v oblasti televizního vysílání na základě zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi. Zákonný rámec práv a povinností provozovatelů vysílání vytváří zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání. Povinnosti při poskytování informací recipientům jsou specifikovány zejména v § 31:

„(2) Provozovatel vysílání poskytuje objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů. Názory nebo hodnotící komentáře musí být odděleny od informací zpravodajského charakteru.

(3) Provozovatel vysílání je povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivnosti a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.“

Předvolební debaty jako pořady, v nichž hovoří kandidáti politických stran, hnutí či koalic ve volbách, nepochybně patří do okruhu zpravodajských a politicko-publicistických pořadů a na jejich obsah se plně vztahuje povinnost provozovatele vysílání dodržovat zásady objektivnosti a vyváženosti. Na provozovateli vysílání leží zejména odpovědnost za vyváženost předvolebních debat, protože tím, kdo v debatách prezentuje objektivní informace o postojích politických stran, hnutí či koalic jsou především přímo jejich reprezentanti. Bez vyvážené sestavy hostů není možné o vyváženosti předvolebních debat hovořit a je na odpovědnosti provozovatele vysílání, aby pozval takový okruh hostů, který je předpokladem vyvážené debaty. Promluvy hostů tvořily rozhodující část obsahu předvolebních debat ČT. Jen v menší míře byly informace o postojích kandidujících politických stran, hnutí a koalic v předvolebních debatách ČT prezentovány v redakčním zprostředkování v rámci moderátorských dotazů, zejména při reprodukování informací z volebních programů nebo z vyjádření politických lídrů v rámci dotazů, v Superdebatě také v rámci přehledů výsledků anket mezi kandidujícími subjekty k diskutovaným tématům, a to vždy s korektivem ze strany jejich osobně přítomných reprezentantů. Dalšího prostoru v předvolebních debatách mnoho nezbývalo – kromě dotazů moderátorů to byly v sérii debat s krajskými lídry přehledy výsledků výzkumu veřejného mínění a záznamy vyjádření nepolitiků na aktuální témata, které sloužily jako impulsy pro debatu, a v superdebatě sada otázek připravených pro jednotlivé hosty s využitím umělé inteligence a prezentované virtuální tazatelkou.

Koncepci debat včetně klíče pro zvaní hostů Česká televize představila v rámci Pravidel předvolebního a volebního vysílání ČT⁵⁵. Česká televize vydává **Pravidla předvolebního a volebního vysílání ČT** na základě čl. 6 odst. 6.8 Kodexu České televize⁵⁶. Z právního hlediska jde tedy o interní dokument České televize, který jako takový především upravuje činnost samotné České televize, zatímco navenek je možné funkci dokumentu považovat za informativní. O právní závaznosti ustanovení Pravidel předvolebního a volebního vysílání ČT pro osoby či subjekty mimo Českou televizi není možné hovořit. Ve vysílání předvolebních debat ČT v roce 2021 byly skutečně zaznamenány případy, kdy se pozvaný kandidující subjekt při vyslání svého reprezentanta do debaty striktně neřídil pravidly ČT (k tomu viz dále). Vydání pravidel má v souvislosti s předvolebními debatami z obecnějšího pohledu význam pro transparentnost postupu České televize a nastavení stejných podmínek pro všechny, a spíše toto, než formální zapsání pravidel do interního dokumentu ČT má význam při posuzování postupu ČT v souvislosti s předvolebními debatami z hlediska zákona.

⁵⁵ https://ct24.ceskatelevize.cz/sites/default/files/1978195-pravidla_predvolebniho_a_volebniho_vysilani_ct.pdf.

⁵⁶ <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/kodex-ct/cl-6-diskusni-porady-a-pluralita/>.

Na vydání Pravidel předvolebního a volebního vysílání ČT ještě před zahájením vysílání předvolebních debat ČT reagovaly stížnosti doručené Radě. S hlavní skupinou těchto stížností⁵⁷ se Rada seznámila na svém 16. zasedání 2021, bod: 23, případ č. 17 v souhrnu podání. V rozboru k této věci byl připomenut případ s analogickými rysy, byť se nejednalo o případ spojený s Českou televizí, z roku 2017:

„Žalobce (Česká pirátská strana) podal dne 12. 10. 2017 u Městského soudu v Praze žalobu na ochranu proti nečinnosti Rady s tím, že z veřejně dostupných informací zjistil, že společnost TV Nova, s.r.o. odvysílá dne 19. 10. 2017 od 19:55 hod. debatu volebních lídrů hnutí ANO a ČSSD. Dle žalobce zařazení uvedeného programu do televizního vysílání představuje porušení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 231/2001 Sb.). Poskytnutí nepřiměřeného prostoru toliko dvěma politickým stranám pouze den před volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR by znamenalo porušení zásad objektivit a vyváženosti vysílání a zvýhodnění uvedených subjektů.

V této věci bylo rozhodnuto rozsudkem Městského soudu č.j. 14A 58/2017 – 69 ze dne 19. 10. 2017. Soud žalobu zamítl.⁵⁸

Na další podrobnosti o zmiňovaných stížnostech, o připomínané soudní při a připojený právní rozbor odkazujeme na text materiálu pro bod 23 z 16. zasedání 2021.

Také na následujícím 17. zasedání 2021 se v rámci stížností zahrnutých do souhrnu podání (bod: 17) vyskytly další stížnosti⁵⁹, které polemizovaly s Pravidly předvolebního a volebního vysílání ČT, aniž by poukázaly na nějaký reálně odvysílaný obsah (případ č. 21 v souhrnu podání). Zaznamenána byla již také stížnost⁶⁰ (případ č. 20 v souhrnu podání), která reagovala na odvysílání první ze série předvolebních debat s krajskými lídry – debaty s lídry z Karlovarského kraje odvysílané 13. září 2021, avšak tato stížnost reagovala na odvysílanou debatu jen z toho hlediska, že v debatě nebyl zastoupen kandidující subjekt z osmého pořadí v příslušném výzkumu volebního potenciálu – nereagovala tedy na to, co v obsahu pořadu bylo, ale na to co tam nebylo, respektive na uplatnění klíče pro zvaní hostů do předvolebních debat s krajskými lídry deklarovaného v Pravidlech předvolebního a volebního vysílání ČT, podle kterého Česká televize zvala do těchto debat sedm hostů.

Posuzování Pravidel předvolebního a volebního vysílání ČT – jako dokumentu vydaného před vysíláním příslušných pořadů a přes zveřejnění svým charakterem interního dokumentu České televize bez právní závaznosti navenek – není v pravomoci Rady. Je třeba rozlišovat předem deklarovaný záměr redakčního rozhodnutí a skutečně realizované redakční rozhodnutí, jak se projevilo v obsahu vysílání. Rada je oprávněna posuzovat až odvysílaný obsah na základě své působnosti podle § 5 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb., který stanoví, že Rada „*monitoruje obsah rozhlasového a televizního vysílání*“. Koncepti předvolebních debat a poskytnutí prostoru hostům debat tedy Rada hodnotí z hlediska zákona na základě jejich odvysílané podoby, přičemž Pravidla předvolebního a volebního vysílání ČT mohou sloužit jako pomůcka při identifikaci rysů předvolebních debat. Argumentaci stížností na Pravidla předvolebního a volebního vysílání ČT a jejich uplatnění bereme v rozboru předvolebních debat ČT v úvahu, ovšem ne ve vztahu k internímu dokumentu České televize Pravidla předvolebního a volebního vysílání ČT, ale ve vztahu k odvysílanému obsahu debat jako takovému. V průběhu vysílání předvolebních debat České televize Rada obdržela také stížnosti k obsahu konkrétních debat, kterým se věnujeme v pasážích věnovaných příslušným pořadům.

Základem vyváženosti předvolebních debat je vhodný **klíč pro zvaní hostů**. Do 14 předvolebních debat s krajskými lídry Česká televize pozvala reprezentanty kandidujících subjektů, které se umístily v celostátním reprezentativním sociologickém průzkumu volebního potenciálu realizovaného na

⁵⁷ Č. j. RRTV/10695/2021-vra, RRTV/10722/2021-vra, RRTV/11038/2021-vra, RRTV/10726/2021-vra, RRTV/11035/2021-vra.

⁵⁸ Viz text materiálu k bodu zasedání Rady 16/2021, poř. č.: 23, spisová značka: RRTV/2021/685/mam.

⁵⁹ Č. j. RRTV/11321/2021-vra, RRTV/11316/2021-vra.

⁶⁰ Č. j. RRTV/11203/2021-vra.

přelomu srpna a září roku 2021 na prvním až sedmém místě. Do Superdebaty pak Česká televize pozvala kandidáty na předsedu vlády kandidujících subjektů, které se umístily na základě celostátního reprezentativního sociologického průzkumu volebního potenciálu realizovaného v druhé polovině září roku 2021 na prvním až sedmém místě. Klíč byl tedy u debat s krajskými lídry a u Superdebaty obdobný, pouze u Superdebaty byl základem pro pozvání hostů o měsíc novější výzkum. To ovšem mělo částečný vliv na celkový okruh hostů, neboť v druhém výzkumu bylo sedmé pořadí dělené. Pravidla předvolebního a volebního vysílání ČT na tuto eventualitu pamatovala a podle pravidel byli pozváni všichni na děleném sedmém pořadí. Hostů Superdebaty bylo proto osm. Předem deklarovaný klíč pro zvaní hostů ve vysílání debat s krajskými lídry a Superdebaty Česká televize v zásadě splnila, respektive splnila ho ze své strany, ačkoliv se vyskytly tři případy, kdy pozvané kandidující subjekty nepostupovaly při vyslání svého reprezentanta do debaty přesně podle deklarovaných zásad ČT. Těmto případům se dále budeme věnovat.

Jako **základ pro rozhodnutí o okruhu pozvaných hostů** do předvolebních debat se ČT rozhodla použít **sociologický výzkum**: *„Česká televize bude pro potřeby vysílání předvolebních debat realizovat dva celostátní předvolební průzkumy volebního potenciálu ve spolupráci se společnostmi pro výzkum veřejného mínění Kantar CZ s.r.o. a Data Collect s.r.o. Výsledky těchto průzkumů poslouží jako klíč pro zvaní hostů do těchto pořadů. Obě spolupracující výzkumné agentury jsou členy sdružení SIMAR (Sdružení agentur pro výzkum trhu a veřejného mínění) a zavázaly se, že v době nejméně 2 roky před realizací průzkumů nespolupracovaly s žádnou politickou stranou.“*⁶¹

Sdružení agentur pro výzkum trhu a veřejného mínění SIMAR je nezisková organizace, která od roku 1994 působí v oblasti výzkumu trhu, výzkumu veřejného mínění, sociologického výzkumu a v oblasti datové analytiky jako samoregulátor. Členství v SIMAR je otevřeno všem subjektům, které působí v oboru výzkumu trhu a veřejného mínění, a jeho členové jsou zavázáni k dodržování a kontrole metodických a etických standardů SIMAR.⁶² Zadání výzkumu u agentury, která je členem SIMAR, je možné hodnotit jako výraz péče ČT o to, aby jí použité výsledky výzkumu veřejného mínění byly objektivní. Výsledky výzkumů volebního potenciálu, které ČT použila při rozhodování o okruhu pozvaných do předvolebních debat, považujeme za objektivní informace.

Podle Pravidel předvolebního a volebního vysílání ČT byla klíčem pro zvaní hostů do série předvolebních debat s krajskými lídry kromě výzkumu volebního potenciálu *„též váha kandidujících subjektů v hlavních orgánech zastupitelské demokracie, přičemž při posuzování se bere v úvahu tradice politické strany, hnutí nebo koalice, velikost členské základny, významnost zastoupení v některé z komor Parlamentu ČR nebo dlouhodobě relevantní podpora zjištěná ve veřejně dostupných průzkumech volebního modelu realizovanému výzkumnými agenturami, které jsou členem sdružení SIMAR. Pokud půjde o subjekt nový, ale podle průzkumů s mimořádně výraznou nebo dynamicky se vyvíjející podporou, Česká televize vezme tuto skutečnost v úvahu.“* Tímto ustanovením Pravidel předvolebního a volebního vysílání ČT si Česká televize otevřela možnost stanovit v případě 14 debat s krajskými lídry – nikoliv v případě Superdebaty – okruh pozvaných hostů poněkud jinak, než jak dopadl příslušný výzkum volebního potenciálu. V praxi se tato otevřená možnost pro úpravu sestavy hostů debat krajských lídrů neprojevila, neboť předvolebních debat se účastnili vesměs reprezentanti prvních sedmi subjektů podle příslušného výzkumu volebního potenciálu. To je možné vykládat tak, že Česká televize usoudila, že se nevyskytl tak významný fenomén, aby bylo vhodné zasáhnout do základního deklarovaného pravidla pro zvaní hostů do série debat s krajskými lídry na základě výzkumu volebního potenciálu subjektů kandidujících ve volbách. Objektivní volební výsledky zpětně nenasvědčují tomu, že by se takový fenomén vyskytl.

---

⁶¹ Pravidla předvolebního a volebního vysílání České televize v souvislosti s volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2021, část II. odst. 2.

⁶² Viz <https://simar.cz/standardy/>.

Omezení okruhu hostů předvolebních debat na prvních sedm v předvolebním průzkumu volebního potenciálu znamenalo, že příslušné kandidující subjekty byly ve vysílání České televize **zvýhodněny** oproti těm ve výzkumu méně úspěšným. Zvýhodnění se projevilo jednak v tom, že reprezentanti (tj. různí reprezentanti – každý jednotlivě jednou) subjektů s vyšším volebním potenciálem vystupovali v cyklu předvolebních debat s krajskými lídry vícekrát, a v tom, že debaty s krajskými lídry a Superdebata byly vysílány v hlavním vysílacím čase v téměř dvouhodinové délce, zatímco zástupci kandidujících subjektů, které nesplnily kritéria pro nominaci do 14 předvolebních debat s krajskými lídry, dostali podle Pravidel předvolebního a volebního vysílání ČT prostor pouze v cyklu Politické spektrum. Politické spektrum je dlouhodobě vysílaný diskusní pořad o délce 52 minut, který má premiéru vždy v sobotu ve 14:32 na ČT24. Pět předvolebních vydání k volbám do Poslanecké sněmovny bylo vysíláno každou sobotu v období 5. září-3. října 2021. Hosty pořadu bylo 3 až 5 lídrů kandidujících subjektů, které nesplnily kritéria pro nominaci do 14 předvolebních debat s krajskými lídry. Relativní znevýhodnění tedy nespočívalo jen v menším – jednorázovém – poskytnutém prostoru ve vysílání, ale také v méně výhodném vysílacím čase cyklu Politické spektrum z hlediska potenciálního zájmu diváků, a dále také v tom, že pro lídry kandidujících subjektů s nižším volebním potenciálem nevysílala ČT nějaký protějšek Superdebaty. I rozhovory s hosty v předvolební sérii vydání cyklického pořadu Politické spektrum byly v zásadě předvolebními debatami, pouze je tak z důvodů, o kterých nepřisluší Radě spekulovat, Česká televize výslovně neoznačovala. Nebylo by ovšem přesné říkat, že ČT nevysílala žádné předvolební debaty s reprezentanty politických subjektů, které nesplnily kritérium pro účast v předvolebních debatách krajských lídrů. Cyklus 14 vydání předvolebních debat s krajskými lídry a série 5 předvolebních vydání cyklu Politické spektrum se navzájem doplňovaly v tom smyslu, že společně pokrývaly celé spektrum politických stran, hnutí a koalic kandidujících ve volbách do Poslanecké sněmovny 2021.

Poznamenáváme, že s lídry všech kandidujících subjektů byly před volbami vysílány rozhovory v Událostech, komentářích na programu ČT24, kde nebylo uplatněno rozdělení kandidujících subjektů na dvě skupiny podle výsledků výzkumu volebního potenciálu. I v předvolební době vysílala ČT běžné politické zpravodajství a politickou publicistiku, které mohly pokrývat i dění spojené s politickými subjekty a osobnostmi kandidujícími ve volbách v konkurenci jiných zpráv a témat. Pro úplnost ještě dodáváme, že podle § 16 odst. 8 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky, Česká televize poskytuje bezplatně vysílací čas pro politické strany, hnutí a koalice kandidující do Poslanecké sněmovny. Při splnění této své povinnosti ČT postupuje podle předem stanovených Procedurálních a technických podmínek⁶³ a Rozpis vysílacích časů pořadů kandidujících subjektů⁶⁴ je stanoven losováním za přítomnosti notáře. Odpovědnost za obsah těchto sdělení mají politické strany, politická hnutí a koalice. Obsah těchto sdělení odvysílaných v rámci jejich volební kampaně Českou televizí podle zákona č. 247/1995 Sb. nespadá do redakční odpovědnosti České televize a jakkoliv je vysílání těchto sdělení významnou součástí veřejné služby ČT, nelze ho brát v úvahu při posuzování toho, jak ČT dodržuje zásady objektivit a vyváženosti.

Je otázka, jestli výše uvedené **zvýhodnění úspěšnějších a znevýhodnění těch méně úspěšných** kandidujících subjektů podle výsledků výzkumu volebního potenciálu při zvaní hostů do předvolebních debat má nějaký **význam z hlediska zákona**. Zákonný rámec práv a povinností provozovatelů vysílání vytváří zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání. Povinnosti při poskytování informací recipientům jsou specifikovány v § 31, a na daný případ se vztahuje zejména odst. 3: „*Provozovatel vysílání je povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.*“ Podle zákona je tedy provozovatel vysílání ve zpravodajství a politické

⁶³ <http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/zakony/pdf/proceduralni-a-technicke-podminky-2021.pdf>.

⁶⁴ http://img.ceskatelevize.cz/boss/pages/vse-o-ct/zakony/volby_notarsky_zapis_2021.pdf.

publicistice, kam debaty s lídry politických stran, hnutí a koalic nepochybně patří, výslovně povinen přihlížet k reálnému postavení politických subjektů v politickém a společenském životě. Zákon neupřesňuje, jakým způsobem má provozovatel vysílání k reálnému postavení politických subjektů přihlížet, a provozovatel má tedy určitou volnost, jak toto přihlídnutí realizuje. Vzhledem k vysokému počtu kandidujících subjektů (22 v roce 2021) bylo objektivně nesmyslné, aby se předvolebních debat v televizi účastnili společně zástupci všech těchto subjektů, a nějaké jiné řešení bylo objektivně nutné. Nějakou oporu v zákoně nemá v této souvislosti např. úvaha, že by ČT měla kritérium pro zvaní hostů do předvolebních debat spojovat např. s hranicí 5procentního volebního potenciálu⁶⁵ jako určitého protějšku 5procentní hranice hlasů ve volbách do Poslanecké sněmovny, jejíž dosažení je předpokladem získání poslaneckých mandátů, či s hranicí 3procentního zisku hlasů ve volbách do Poslanecké sněmovny, od kterého je podle § 20 odst. 3 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, poskytován příspěvek na činnost politické strany, nebo s hranicí 1,5 % hlasů, od které je politickým subjektům poskytován příspěvek na úhradu volebních nákladů za výsledky voleb do Poslanecké sněmovny podle § 85 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky. Televizní vysílání je službou poskytovanou veřejnosti, nikoliv službou politickým stranám. Vhodný či únosný počet hostů debaty z objektivního pohledu musí odpovídat spíše potřebám diskusního pořadu v rozsahu a obsahové struktuře příhodné pro sledování televizními diváky a provozovatel vysílání jako profesionál oboru je kompetentní tyto parametry pořadů zvážit a určit. Rostoucí počet hostů debaty je v nepřímé úměře k času, který je k dispozici pro diskutování jednotlivých hostů, aby se mohli dostatečně vyjádřit, a vytváří tlak na délku pořadu, která se může stát pro diváky neúnosnou. Vysílání předvolebních debat s příliš vysokým počtem hostů by proto bylo kontraproduktivní. Stanovení omezujícího kritéria, které použila Česká televize, je možné považovat za způsob přihlídnutí k požadavku zákona a samotné omezení počtu hostů předvolebních debat s přihlídnutím k reálnému postavení politických subjektů v politickém a společenském životě není porušením zákona. Z porovnání počtu hostů 14 debat s krajskými lídry a Superdebaty s reálným volebním výsledkem nevyplývá nějaký alarmující signál nasvědčující možnému příliš restriktivnímu klíči pro zvaní hostů do těchto debat, který by naznačoval možný problém s plněním povinnosti provozovatele vysílání v rámci zásad objektivnosti a vyváženosti přihlížet ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech k reálnému postavení politických subjektů.

Další otázkou je, **jak Česká televize použila výsledky příslušného výzkumu** pro určení prvních sedmi kandidujících subjektů, které pozvala do předvolebních debat, respektive jestli je určila správně.

Pokud jde o sérii 14 debat s krajskými lídry, pozvanými byli zástupci koalice SPOLU (ODS + KDU-ČSL + TOP 09), hnutí ANO, koalice PirSTAN (Piráti + STAN), strany SPD, strany ČSSD, hnutí Přísaha a strany KSČM. Podle Závěrečné zprávy z příslušného výzkumu⁶⁶ sedmá strana v pořadí – KSČM – dosáhla aktuálního volebního potenciálu 8,0 % a dalšími kandidujícími subjekty v pořadí byli Zelení se ziskem 7,0 % a koalice TSS (Trikolora + Svobodní + Soukromníci) s 5,5 %. Další strany, hnutí a koalice podle Závěrečné zprávy z výzkumu dosáhly aktuálního volebního potenciálu nižšího než 3,0 %. V Závěrečné zprávě jsou výsledky výzkumu prezentovány se zaokrouhlením na půl procenta. Způsob prezentace a aplikace výsledků výzkumu vyplývá ze zásad, které si Česká televize stanovila v rámci Pravidel předvolebního a volebního vysílání ČT, zejména z toho, že bude vždy v souvislosti s uveřejňováním výsledků předvolebních průzkumů „*uvádět ve volebním potenciálu jen konkrétní výsledky pro strany či seskupení, které dosáhly hranice alespoň 3 %, a to jak pro výzkum realizovaný pro Českou televizi, tak pro výzkumy převzaté z veřejných zdrojů*“, a dále že bude „*prezentovat výsledky volebního potenciálu a volebního modelu z výzkumů realizovaných pro Českou televizi, zaokrouhlené na 0,5 p. b. [= procentního bodu], v případě rovnosti výše potenciálu u kandidujících subjektů umístěných na 7. místě*

⁶⁵ Souhrn volebních potenciálů politických subjektů zařazených do výzkumu není 100 %, ale výrazně více – definici volebního potenciálu viz dále.

⁶⁶ Viz https://ct24.ceskatelevize.cz/sites/default/files/2586160-rep_ct_potencial_volby_ps_pcr_2021_jen_potencial_fin.pdf.

bude potenciál zaokrouhlen na jednu desetinu p.b.“. Z toho, že Závěrečná zpráva z výzkumu obsahuje jen údaje v celých procentech nebo v celých procentech a pěti desetínách procenta, se jeví jako pravděpodobné, že přesnější zaokrouhlení na desetiny procenta sloužilo jen při rozhodování o umístění na sedmém pořadí, nikoliv také při zveřejňování údajů. Je možné konstatovat, že určení sedmi kandidujících subjektů, jejichž reprezentanti budou pozváni do série 14 předvolebních debat s ohledem na výsledky příslušného výzkumu volebního potenciálu, proběhlo v souladu s dostupnými informacemi o výsledcích výzkumu a s Pravidly předvolebního a volebního vysílání ČT a reflektovalo povinnost provozovatele vysílání přihlížet ve zpravodajských a publicistických pořadech k reálnému postavení politických subjektů v politickém a společenském životě.

V případě Superdebaty jsou k dispozici pouze informace o výsledcích výzkumu volebního potenciálu z přelomu září a října ve stručné podobě, jak byla zveřejněna v pořadu Události 3. října 2021 nebo ve stejné době na internetové stránce ČT⁶⁷: koalice SPOLU 31,0 %, ANO 27,5 %, koalice PirSTAN 26,5 %, SPD 15,0 %, ČSSD 9,0 %, Přísaha 8,5 %, KSČM 7,0 % a koalice TSS rovněž 7,0 %. Podle těchto údajů bylo sedmé pořadí ve výzkumu dělené, a ČT proto v souladu s Pravidly předvolebního a volebního vysílání ČT přistoupila k pozvání osmi hostů reprezentujících výše uvedené subjekty. Vzhledem k tomu, že v tomto případě není k dispozici Závěrečná zpráva z výzkumu s bližšími informacemi, není možné korektnost výběru hostů na základě výsledků výzkumu podrobněji zhodnotit. Z údajů, které jsou k dispozici, ale nevyplývá nějaký signál nasvědčující možné nekorektnosti při provedení výběru hostů pro Superdebatu.

Může být otázka, jestli při určení okruhu pozvaných hostů do předvolebních debat neměla být vzata v úvahu **statistická chyba**, respektive jestli by statistická chyba mohla změnit pořadí kandidujících subjektů podle výzkumu volebního potenciálu. Z Metodiky výzkumu vyplývá, že „*Statistická chyba zisku volebního potenciálu uvedených stran se pohybuje v rozmezí od 1,0 p.b. u strany s nejnižším zobrazovaným potenciálem až po 1,9 p.b. u strany s nejvyšším potenciálem*“⁶⁸. Různé varianty možného vlivu statistické chyby na určení volebního potenciálu kandidujících subjektů by podle dostupných informací mohly teoreticky vést ke změnám pořadí na 7. až 9. místě při určení volebního potenciálu v době výzkumu z přelomu srpna a září 2021, který byl použit pro zvaní hostů do série 14 debat krajských lídrů. Některé méně pravděpodobné varianty by mohly být patrně vyloučeny, pokud by byly známy nezaokrouhlené výsledky výzkumu. Nejpravděpodobnější zůstává varianta, která odpovídá pořadí podle zveřejněných výsledků výzkumu. Statistická chyba se vždy vztahuje ke všem údajům zjištěným v témže výzkumu a spekulativní interpretace jejich možných důsledků jedním určitým směrem je problematická. Přesný volební potenciál bez statistické chyby by určil jedině výzkum, jehož respondenty by netvořil reprezentativní vzorek voličů, ale celek všech voličů – realizace takového výzkumu by se podobala volbám samotným a evidentně není prakticky možná. S výsledky sociologických výzkumů se běžně pracuje v podobě, jak byly zjištěny, s průvodním upozorněním na možnou statistickou chybu. To, že Česká televize v daném případě nepřihlédla k možné statistické chybě, není v rozporu se zveřejněnými Pravidly předvolebního a volebního vysílání ČT, kde se k tomu nezavázala. Statistická chyba by mohla prakticky ovlivnit účast jednoho hosta ze sedmi, případně doplnění jednoho dalšího hosta k sedmi, a to reprezentanta či reprezentantů subjektů s relativně nejmenším zázemím potenciálních voličů v rámci dané sestavy hostů, takže zásadnější vliv na celkovou sestavu hostů z hlediska její reprezentativnosti by neměla. Řešení, které použila ČT při určení okruhu pozvaných hostů do série předvolebních debat krajských lídrů, je možné považovat za aplikaci zákonné povinnosti provozovatelů přihlížet ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech k reálnému postavení politických subjektů v politickém a společenském životě akceptovatelným způsobem.

---

⁶⁷ <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3380236-nejvyssi-volebni-potencial-si-drzi-koalice-spolu-ukazal-odhad-kantar-cz-a-data>.

⁶⁸ Tamtéž, strana 2.

Může být otázka, jestli to, jak Česká televize přihlédla k reálnému postavení kandidujících politických subjektů v politickém a společenském životě, zvýhodnilo subjekty pozvané do série 14 předvolebních debat krajských lídrů a do předvolební Superdebaty oproti ostatním **přiměřeným způsobem**. V pravomoci Rady jako kolektivního orgánu reprezentujícího veřejný zájem je určení hranice přiměřenosti z hlediska zákona. Je však nutné uvést, že např. před volbami do Poslanecké sněmovny v roce 2017 uplatnila Česká televize velmi podobné kritérium pro pozvání kandidujících politických subjektů do série 14 předvolebních debat a do Superdebaty (k tomu viz dále) jako v letošním roce, a Rada to nevyhodnotila jako problém z hlediska zákona. Jiné hodnocení kritérií, které použila ČT při určení okruhu pozvaných hostů do série předvolebních debat krajských lídrů a do Superdebaty, by znamenalo změnu v dosavadní praxi Rady. Míra zvýhodnění subjektů pozvaných do předvolebních debat ČT na základě zvolených kritérií se jeví jako akceptovatelná.

Rovněž si můžeme položit otázku, jestli ČT zvolila za základ pro rozhodnutí o pozvání hostů do předvolebních debat **vhodný typ výzkumu**. Hodnocení typů sociologických výzkumů voličských preferencí a nálad v dané souvislosti speciálně z hlediska zákona se jeví jako příliš detailní úhel pohledu. Za podstatné považujeme to, že **výzkum volebního potenciálu**, který Česká televize zvolila, patří mezi obvyklé typy sociologických výzkumů při posuzování voličských preferencí a nálad: „Aktuální **VOLEBNÍ POTENCIÁL** ukazuje, kolik procent hlasů by strana, hnutí či koalice mohla v současnosti hypoteticky získat ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, pokud by se k ní přiklonili všichni lidé, kteří její volbu reálně zvažují a nevyklučují účast u voleb. Do volebního potenciálu STRANY A vstupují pouze respondenti, kteří:

- nevyklučují účast u voleb A **ZÁROVEŇ**:
- uvedou spontánně danou politickou Stranu A jako hlavní preferovanou, **NEBO**
- uvedou spontánně jinou politickou stranu jako hlavní preferovanou, ale řeknou, že si v případě své účasti nejsou zcela jisti jejím výběrem a mezi dalšími **VÁŽNĚ** zvažovanými uvedou **STRANU A, NEBO**
- neuvedou spontánně žádnou politickou stranu jako hlavní preferovanou a mezi **VÁŽNĚ** zvažovanými uvedou **STRANU A**.

*Suma volebních potenciálů není 100 %: Člověk, který vážně zvažuje volbu STRANY A a STRANY B je potenciálním voličem obou z nich. Ukazatel aktuálního volebního potenciálu je nutno chápat pro každou stranu odděleně.*⁶⁹

Typ výzkumu použitý jako opora pro rozhodnutí o okruhu pozvaných hostů do předvolebních debat v televizním vysílání se nejeví jako zdroj problémů z hlediska zákona.

Česká televize se rozhodla jak u série 14 debat krajských lídrů, tak u Superdebaty použít **výzkum volebního potenciálu**, který byl **realizován v celostátním měřítku**. Zatímco u Superdebaty, ve které debatovali kandidáti zúčastněných stran, hnutí a koalic na premiéra, se to jeví jako zcela přirozené, u série debat krajských lídrů to zcela logické být nemusí. Tento a některé další aspekty posoudíme při srovnání rysů celku předvolebních debat ČT v roce 2021 a v roce 2017.

Před volbami do Poslanecké sněmovny v roce 2017 Česká televize rovněž vysílala 14 debat s reprezentanty krajských kandidátek a závěrečnou Superdebatu, a při rozhodování o okruhu pozvaných hostů rovněž použila celostátní výzkumy volebního potenciálu. Rada klíč České televize pro zvaní hostů do předvolebních debat v roce 2017 akceptovala. Česká televize v roce 2021 ovšem přistoupila k částečné změně koncepce série 14 debat s krajskými lídry oproti roku 2017, takže je namístě korektnost zvoleného klíče znovu posoudit s přihlédnutím k rozdílům mezi předvolebními debatami v roce 2017 a v roce 2021.

---

⁶⁹ KANTAR, Výzkum před volbami do Poslanecké sněmovny PČR 2021, Volební potenciál – 1. vlna, Závěrečná zpráva, Zář 2021, strana 4; viz https://ct24.ceskatelevize.cz/sites/default/files/2586160-rep_ct_potencial_volby_ps_pcr_2021_jen_potencial_fin.pdf.

Před volbami do Poslanecké sněmovny v roce 2017 Česká televize vysílala sérii 14 předvolebních debat a závěrečnou Superdebatu s některými rozdíly oproti roku 2021. Série 14 debat byla v roce 2017 vysílána v pondělí, ve středu a v pátek, nikoliv každý všední den, a tyto debaty byly poněkud kratší – 90minutové od 20:00 do 21:30 hodin. Tyto debaty měly v roce 2017 předem vyhlášené každá jedno profilové téma, které bylo u každé debaty jiné, a zaměření debat na představení lídrů krajských kandidátek nebylo výrazné, protože pozvané kandidující subjekty měly možnost vyslat do debaty buď některého z krajských volebních lídrů nebo jiného kandidáta na poslance bez další specifikace. Opakované účasti jednoho kandidáta nebo účasti většího počtu kandidátů z jedné krajské kandidátní listiny ve více debatách v roce 2017 bránila klauzule tehdejších Pravidel předvolebního a volebního vysílání ČT⁷⁰, že z každé zaregistrované kandidátní listiny příslušného kandidujícího subjektu jednoho kraje se mohou zúčastnit volebních debat nejvýše dvě osoby a každý nominovaný kandidát na poslance má právo zúčastnit se jen jedné předvolební debaty. Debaty roku 2017 tedy neměly charakter debat lídrů či reprezentantů vždy z jednoho kraje a z tohoto pohledu se jednalo o debaty tematické, nikoliv krajské. V roce 2017 bylo v předvolebních debatách ČT běžné, že jedné debaty se účastnili kandidáti nominovaní v různých krajích. Z pohledu diváka nemuselo být jasné, proč je debat právě 14, což je počet volebních krajů. V roce 2021 zvolila Česká televize jiný přístup k obsahovému profilování série předvolebních debat a pojala je jako ucelenou sérii debat lídrů vždy z jednoho kraje, což má logickou vazbu na skutečnost, že voliči vybírají z kandidátek pro svůj volební kraj – v pořadu debatovali přímí soupeři ve volbách v daném kraji. Počet předvolebních debat – čtrnáct – získal viditelnou vazbu na stejný počet volebních krajů, a nejen blíží se čas voleb, ale i seřazení debat zhruba podle počtu obyvatel kraje od nejmenšího k největšímu dodal cyklu i určitou gradaci. Superdebata 2017 měla již konec ve 22 hodin jako debaty v roce 2021 včetně Superdebaty. Pro pozvání hostů do předvolebních debat a Superdebaty použila ČT v roce 2017 stejný typ sociologického výzkumu jako v roce 2021 – celostátní výzkum volebního potenciálu, ale pozváno bylo prvních deset kandidujících subjektů podle příslušného výzkumu, nikoliv prvních sedm jako v roce 2021.

Některé stížnosti⁷¹ spatřovaly problém ve snížení počtu účastníků předvolebních debat v roce 2021 oproti roku 2017. **Omezení počtu debatujících** bylo ovšem v korelaci s jinou situací ve vytváření koaličních uskupení více stran či hnutí pro volby do Poslanecké sněmovny v roce 2021 (po novelizaci zákona) oproti roku 2017, kdy méně kandidujících uskupení pokrývalo stejně nebo více stran a hnutí. Kdo očekával, že Česká televize v předvolebních debatách v roce 2021 zachová stejný počet hostů jako v roce 2017 a tím způsobem v nich dostanou příležitost k prezentaci i kandidáti subjektů s relativně nízkým volebním potenciálem, mohl být z omezení počtu účastníků debat zklamán. **Šíře pokrytí politického spektra** reprezentovaného účastníky předvolebních debat České televize v roce 2021 a v roce 2017 byla ovšem minimálně srovnatelná. To, že v roce 2017 bylo v sérii 14 debat s reprezentanty krajských kandidátek a v Superdebatě po 10 hostech, zatímco v roce 2021 po 7 pozvaných hostech (resp. v Superdebatě bylo 8 hostů), není možné srovnávat mechanicky, resp. interpretovat jako snížení reprezentativnosti debat. Česká televize nestanovila počet účastníků předvolebních debat v roce 2021 striktně na prvních sedm v příslušném výzkumu volebního potenciálu, ale připouštěla účast více hostů, pokud by došlo k dělbě o sedmé pořadí. V Superdebatě pak skutečně podle těchto kritérií diskutovalo osm hostů. Pokud by byly rozdíly dosaženého volebního potenciálu více subjektů nevýznamné a byly by v rámci stanovené tolerance, teoreticky mohlo splnit kritéria pro účast v předvolebních debatách více subjektů, třeba i více než v roce 2017. Omezení počtu hostů předvolebních debat na základní počet sedmi není možné považovat za porušení zákona.

Již jsme zmínili, že v roce 2021 se ČT rozhodla oproti roku 2017 upravit dramaturgickou koncepci série 14 předvolebních debat tak, že je profilovala jako debaty krajských lídrů – podle Pravidel předvolebního a volebního vysílání ČT byli do těchto debat pozváni **lídři krajských kandidátních listin politických**

⁷⁰ <http://img.ceskatelevize.cz/boss/pages/vse-o-ct/zakony/volby-2017.pdf>.

⁷¹ Stížnosti č. j. RRTV/10695/2021-vra, RRTV/10722/2021-vra, RRTV/10726/2021-vra –viz souhrn podání na zasedání 16/2021, bod: 23, skupina podání pod pořadovým č. 17 v souhrnu.

subjektů vždy z jednoho volebního kraje v jednom pořadu. Pozvané subjekty tím ztratily oproti roku 2017 částečnou volnost v určení svého reprezentanta v debatě (o zvaní hostů do debat v roce 2017 viz výše), ovšem pro diváky mohlo být přínosné, že v roce 2021 v každé debatě diskutovali vždy kandidáti z jednoho volebního kraje, a tedy přímí soupeři o hlasy voličů v jednom volebním kraji, což nebylo pravidlem v debatách v roce 2017. Profesionální politik či adept na profesionálního politika, kterým je poslanec, respektive kandidát na poslance, musí počítat s tím, že součástí jeho práce může být vystupování v předvolebních debatách v médiích, tím spíše kandidát z popředí kandidátní listiny ve volebním kraji. Česká televize vysílá předvolební debaty před volbami do Poslanecké sněmovny pravidelně a pro kandidující politické subjekty to není neočekávaná událost. Tato úprava dramaturgické koncepce předvolebních debat ČT se dotkla stejně všech subjektů pozvaných do debat. To, že Česká televize zvala do série 14 debat s krajskými lídry pouze lídry kandidátních listin ve volebních krajích, není možné považovat za problém z hlediska zákona.

Pro určení okruhu pozvaných hostů do série 14 debat krajských lídrů a do Superdebaty byl použit vždy **výzkum** aktuálního volebního potenciálu **dokončený bezprostředně před zahájením vysílání série debat a před vysíláním Superdebaty**, takže nemá význam uvažovat o tom, že by způsob výběru hostů předvolebních debat znevýhodňoval nové politické subjekty. Oba použité **výzkumy volebního potenciálu počítaly se všemi 22 politickými subjekty kandidujícími ve volbách**.

Pokud pracovně porovnáme klíč, který zvolila Česká televize pro zvaní hostů do předvolebních debat, **s celostátními volebními výsledky**, můžeme zjistit, že na předních místech podle zisku hlasů ve volbách jsou tytéž subjekty, jejichž lídři se účastnili předvolebních debat v České televizi (viz dokumentaci dále). Z tohoto hlediska se zpětně jeví způsob použití výzkumů volebního potenciálu při rozhodování České televize o okruhu pozvaných hostů do předvolebních debat jako rozhodnutí, které vcelku úspěšně přihlédlo k reálnému postavení kandidujících subjektů v politickém a společenském životě.

Výše řečené dokumentujeme daty o volbách do Poslanecké sněmovny, jak jsou dostupné na internetových stránkách Českého statistického úřadu.

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 8.10. – 9.10.2021

Celkové výsledky hlasování

Okresy			Voliči v seznamu	Vydané obálky	Volební účast v %	Odevzdané obálky	Platné hlasý	% platných hlasů
celkem	zpr.	v %						
14 886	14 886	100,00	8 275 752	5 414 637	65,43	5 411 884	5 375 090	99,32

100,00 %
okresů sečteno

65,43 %
volební účast

Strana		Platné hlasý	
číslo	název	celkem	v %
1	Strana zelených	53 343	0,99
2	Švýcarská demokracie	16 823	0,31
3	VOLNÝ blok	71 587	1,33
4	Svoboda a př. demokracie (SPD)	513 910	9,56
5	Česká str.sociálně demokrat.	250 397	4,65
6	Volte Pr.Blok www.cibulka.net	586	0,01
7	ALIANCE NÁRODNÍCH SIL	5 167	0,09
8	Trikolora Svobodní Soukromníci	148 463	2,76
9	Aliance pro budoucnost	11 531	0,21
10	Hnutí Prameny	8 599	0,15
11	Levice	639	0,01

Strana		Platné hlasý	
číslo	název	celkem	v %
12	PŘÍSAHA Roberta Šlachty	251 562	4,68
13	SPOLU – ODS, KDU-ČSL, TOP 09	1 493 905	27,79
14	SENIORŮ 21	3 698	0,06
15	Urza.cz: Nechceme vaše hlasý	6 775	0,12
16	Koruna Česká (monarch.strana)	8 635	0,16
17	PIRÁTI a STAROSTOVÉ	839 776	15,62
18	Komunistická str.Čech a Moravy	193 817	3,60
19	Moravské zemské hnutí	1 648	0,03
20	ANO 2011	1 458 140	27,12
21	Otevřeme ČR normálnímu životu	21 804	0,40
22	Moravané	14 285	0,26

Zdroj: <https://www.volby.cz/72>

Uvádíme stejná data seřazená podle počtu získaných hlasů – zeleně zvýrazněná jsou uskupení, která měla zástupce ve 14 debatách krajských lídrů i v Superdebatě České televize, žlutě zvýrazněný subjekt měl zastoupení jen v Superdebatě:

číslo	Strana – název	Platné hlasý celkem	Platné hlasý %
13	SPOLU – ODS, KDU-ČSL, TOP 09	1493905	27,79
20	ANO 2011	1458140	27,12
17	PIRÁTI a STAROSTOVÉ	839776	15,62
4	Svoboda a př. demokracie (SPD)	513910	9,56
12	PŘÍSAHA Roberta Šlachty	251562	4,68
5	Česká str.sociálně demokrat.	250397	4,65
18	Komunistická str.Čech a Moravy	193817	3,60
8	Trikolora Svobodní Soukromníci	148463	2,76
3	VOLNÝ blok	71587	1,33
1	Strana zelených	53343	0,99
21	Otevřeme ČR normálnímu životu	21804	0,40
2	Švýcarská demokracie	16823	0,31
22	Moravané	14285	0,26
9	Aliance pro budoucnost	11531	0,21
16	Koruna Česká (monarch.strana)	8635	0,16
10	Hnutí Prameny	8599	0,15
15	Urza.cz: Nechceme vaše hlasý	6775	0,12
7	ALIANCE NÁRODNÍCH SIL	5167	0,09

⁷² <https://www.volby.cz/pls/ps2021/ps2?xjazyk=CZ>

14	SENIORŮ 21	3698	0,06
19	Moravské zemské hnutí	1648	0,03
11	Levice	639	0,01
6	Volte Pr.Blok www.cibulka.net	586	0,01

Zatímco v roce 2017 byla série 14 předvolebních debat profilována především tematicky, takže použití celostátního výzkumu volebního potenciálu při rozhodnutí o klíči pro pozvání hostů nevyvolávalo nějaké pochybnosti, v roce 2021 se naproti tomu jednalo o 14 debat lídrů vždy z jednoho kraje, takže použití celostátního výzkumu jako základu pro pozvání hostů se nejví tak logické. **Výzkum realizovaný podle krajů** by lépe vypovídal o reálném postavení stran, hnutí a koalic v politickém a společenském životě daného kraje než výzkum celostátní. Ve volbách do Poslanecké sněmovny volič rozhoduje o tom, komu dá svůj hlas, na základě kandidátních listin stran, hnutí a koalic pro jeho volební kraj, ne na základě celostátních kandidátních listin. Každý volební kraj je samozřejmě součástí České republiky a výzkumy celostátně realizovaného sociologického výzkumu berou v úvahu i mínění respondentů z daného kraje, ale zároveň platí, že volební preference v jednotlivých krajích nejsou zcela stejné, s čímž následně koresponduje i rozdílná voličská podpora stran, hnutí a koalic ve volebních výsledcích dosažených v rámci jednotlivých krajů. Diváky celostátně vysílaných debat ovšem nejsou jen diváci z jednoho kraje, ale z celé republiky. Pokud poněkud ahistoricky porovnáme sestavu hostů debat s krajskými lídry s reálným ziskem hlasů kandidujících subjektů v jednotlivých volebních krajích, dojdeme k poznatku, že sedmička nejvýše umístěných subjektů se lišila jedině v Praze, kde na sedmém místě skončila koalice TSS (Trikolora + Svobodní + Soukromníci) se ziskem 2,56 % hlasů a KSČM skončila až na osmém místě se ziskem 2,14 % hlasů. V ostatních 13 volebních krajích byly sice různé varianty pořadí v rámci sedmičky nejúspěšnějších kandidujících subjektů, ale sedmička nejúspěšnějších jako celek byla vždy stejná a odpovídala sestavě hostů v předvolebních debatách krajských lídrů určené podle celostátního výzkumu volebního potenciálu z přelomu srpna a září. Možný názor, že by Česká televize pozváním hostů do jednotlivých pořadů ze série 14 debat krajských lídrů na základě celostátního výzkumu, nikoliv sady krajských výzkumů, porušila zákon, nemá náležitou oporu v nějakých faktických argumentech a jeví se být přehnaný.

Uvádíme dokumentaci k porovnání klíče pro pozvání hostů do série debat s krajskými lídry s výsledky hlasování za volební kraje. U každého volebního kraje uvádíme sedm kandidujících subjektů s nejvyšším ziskem hlasů od nejvyššího k nejnižšímu (dvě tabulky tvoří jeden celek):

Sedm kandidujících subjektů s nejvyšším ziskem hlasů od nejvyššího k nejnižšímu ve volebních krajích

(% z hlasů celkem za volební kraj)

Hl. m. Praha %	Středočeský k. %	Jihočeský k. %	Plzeňský k. %	Karlovarský k. %	Ústecký k. %	Liberecký k. %							
SPOLU	40,02	SPOLU	28,74	SPOLU	29,09	ANO	29,03	ANO	33,06	ANO	35,61	ANO	26,86
PirSTAN	22,64	ANO	24,92	ANO	26,65	SPOLU	26,57	SPOLU	20,22	SPOLU	19,77	SPOLU	22,77
ANO	17,46	PirSTAN	19,46	PirSTAN	13,50	PirSTAN	13,88	PirSTAN	14,23	PirSTAN	13,99	PirSTAN	21,37
SPD	4,59	SPD	7,79	SPD	8,98	SPD	9,96	SPD	12,76	SPD	11,87	SPD	11,00
ČSSD	4,00	PŘÍSAHA	4,58	ČSSD	5,45	ČSSD	4,99	PŘÍSAHA	4,94	PŘÍSAHA	4,36	PŘÍSAHA	4,29
PŘÍSAHA	3,41	ČSSD	4,56	PŘÍSAHA	4,51	PŘÍSAHA	4,72	ČSSD	3,78	KSČM	3,92	ČSSD	3,48
TSS	2,56	KSČM	3,48	KSČM	4,45	KSČM	4,14	KSČM	3,41	ČSSD	3,19	KSČM	3,01

Královéhr. k. %	Pardubický k. %	Kraj Vysočina %	Jihomoravský k. %	Olomoucký k. %	Zlínský k. %	Moravskosl. k. %							
SPOLU	28,58	SPOLU	28,52	SPOLU	28,00	SPOLU	30,03	ANO	29,77	SPOLU	27,78	ANO	33,73
ANO	26,99	ANO	26,84	ANO	26,73	ANO	25,36	SPOLU	24,54	ANO	26,98	SPOLU	20,64
PirSTAN	15,13	PirSTAN	14,09	PirSTAN	13,51	PirSTAN	14,19	PirSTAN	12,35	PirSTAN	13,44	SPD	12,82
SPD	9,05	SPD	9,36	SPD	8,92	SPD	9,35	SPD	12,24	SPD	11,38	PirSTAN	11,13
ČSSD	4,93	ČSSD	5,05	ČSSD	6,55	PŘÍSAHA	6,04	PŘÍSAHA	4,69	ČSSD	4,89	ČSSD	5,42
PŘÍSAHA	4,73	PŘÍSAHA	4,95	PŘÍSAHA	5,23	ČSSD	4,41	ČSSD	4,53	PŘÍSAHA	4,23	PŘÍSAHA	4,86
KSČM	3,44	KSČM	3,81	KSČM	4,67	KSČM	3,65	KSČM	3,97	KSČM	3,32	KSČM	3,99

Zdroj: <https://www.volby.cz/>⁷³

⁷³ <https://www.volby.cz/pls/ps2021/ps61?xjazyk=CZ&xv=2> - výběr dat z tabulky.

Podle Pravidel předvolebního a volebního vysílání ČT byli do série debat s lídry krajských kandidátek zváni vždy lídři kandidátek za daný volební kraj. **V cyklu předvolebních debat s krajskými lídry dvakrát došlo k tomu, že se debaty nezúčastnil lídr krajské kandidátky.** V obou případech se to týkalo hosta debaty za hnutí Přísaha. Do pravidelné sestavy reprezentantů kandidujících subjektů v předvolebních debatách krajských lídrů zasáhla neúčast jednoho ze sedmi pozvaných účastníků diskuse lídrů kandidátek ve Zlínském kraji 21. září 2021. Při úvodním představování hostů moderátor vysvětlil neúčast hosta takto: „*Zbyněk Schaffer za Přisahu se omluvil ze zdravotních důvodů, přičemž tento subjekt nevyužil možnosti nominovat dalšího zástupce.*“ Na konci debaty před rozloučením s přítomnými hosty moderátor k témuž uvedl: „*Když už jsme na závěr téhle debaty s lídry Zlínského kraje hovořili o zdravotnictví, tak já jenom připomenu, že prázdný řečnický pult zůstal kvůli tomu, že Zbyněk Schaffer jako lídr kandidátky Přísaha se nemohl dostavit právě kvůli akutnímu zdravotnímu problému.*“ Ve studiu byl pro reprezentanta hnutí Přísaha připraven stejný pultík jako pro ostatní, za kterým v průběhu pořadu zůstalo prázdné místo. Tento jev hodnotíme jako klasický případ tzv. prázdného křesla v diskusním pořadu, kdy pozvaný nevyužije pozvání k diskusi z důvodů, které nejsou na straně redakce. Divák byl řádně informován o tom, že host byl pozván, že se omluvil a z jakého důvodu a že příslušný politický subjekt nevyužil možnost vyslat do debaty náhradníka. Příslušné informace moderátor prezentoval neutrálně a bez komentáře. Vzhledem k tomu, že šlo již o sedmou debatu v cyklu a zástupci hnutí Přísaha se ostatních debat běžně účastnili, je zjevné, že hnutí Přísaha bylo o konání debaty informováno s dostatečným předstihem. Debata byla ochuzena o účast jednoho z hostů z důvodů, které evidentně nebyly na straně redakce. Je obecně akceptovaným územ, že takovéto případy nejsou hodnoceny jako projev nevyváženosti diskuse. Podruhé bylo pravidlo o účasti lídrů kandidátních listin ve volebním kraji porušeno v poslední debatě s krajskými lídry ze Středočeského kraje. Za hnutí Přísaha se debaty zúčastnil až třetí kandidát z kandidátní listiny hnutí Přísaha Libor Žofka (za Tomášem Sochrem a Janou Chaloupkovou). Moderátorka tuto okolnost nijak nekomentovala a hosta za Přisahu představila stejně jako ostatní hosty, pouze při jeho představení uvedla, že je číslem tři na kandidátce Přisahy ve Středočeském kraji.

Také v Superdebatě nebylo dodrženo pravidlo, kdo bude kandidující subjekt v debatě reprezentovat, jak bylo vyjádřeno v Pravidlech předvolebního a volebního vysílání ČT. Koalici Piráti + STAN nereprezentoval kandidát koalice na premiéra, kterým byl předseda Pirátů Ivan Bartoš, ale předseda druhého hnutí v koalici, předseda STAN Vít Rakušan. V Superdebatě moderátorka uvedla, že pozvání bylo adresováno Ivanu Bartošovi jako kandidátovi koalice na premiéra, a zeptala se, jestli vyslání jiného zástupce koalice znamená změnu kandidáta na premiéra nebo jaký má důvod. V. Rakušan odpověděl, že kandidátem koalice na premiéra je nadále Ivan Bartoš, členové koalice jsou rovnoprávní a jejich lídři se v mediálních výstupech střídají. Je tedy zřejmé, že vyslání jiného reprezentanta do Superdebaty než kandidáta na premiéra bylo vlastním rozhodnutím koalice, které ČT akceptovala.

I když se mohlo jednat o porušení předem oznámených zásad, není nějaký důvod k domněnì, že by s účastí jiného reprezentanta v debatě, než toho, který by to měl být podle Pravidel předvolebního a volebního vysílání ČT, bylo spojeno nějaké pochybení na straně provozovatele vysílání. Poznáváme, že v Pravidlech předvolebního a volebního vysílání ČT Česká televize výslovně deklarovala, koho do debat pozve, nikoliv že umožní účast právě jen pozvaných reprezentantů politických stran, hnutí a koalic, které splnily podmínky pro účast v debatě. V případě debat krajských lídrů může být případně otázka, jestli za lídry krajských kandidátních listin, kteří měli být pozváni, mají být považováni jen kandidáti na prvním místě, nebo více kandidátů z popředí jednotlivé kandidátní listiny – v tom případě by v debatě krajských lídrů účast kandidáta z jiného než z prvního místa na krajské kandidátce nemusela být v rozporu s vyhlášenými pravidly. V průběhu cyklu 14 předvolebních debat s krajskými lídry se debaty účastnili vždy hosté ze stejného volebního kraje, a tedy také v každé debatě jiný kandidát své strany, hnutí či koalice. Nikdo nebyl zvýhodněn opakovanou účastí nějakého svého populárního nebo obratně diskutujícího kandidáta, nebo vysláním kandidáta z jiného kraje, oproti ostatním. Když pozvaný lídr nemohl přijít ze zdravotních důvodů, Česká televize umožnila účast

náhradníka, což příslušný politický subjekt nevyužil. V Superdebatě byla situace taková, že Česká televize sice pozvala v souladu s deklarovanými pravidly kandidáta koalice Piráti + STAN na premiéra, ale koalice se rozhodla vyslat do debaty jiného reprezentanta. Pravidla nezavazovala Českou televizi odmítnout účast jiného reprezentanta kandidujícího politického uskupení, jež splnilo podmínky pro účast v Superdebatě, než který byl Českou televizí pozván. Podobná byla situace v poslední debatě krajských lídrů, které se za hnutí Přísaha účastnil až třetí kandidát z krajské kandidátní listiny.

Úvaha o tom, že by mohl být některý kandidující subjekt poškozen vyhlášením pravidla, kdo má na základě pozvání reprezentovat politický subjekt v debatě, když by mohl mít pozvaný kandidát definovaný v pravidlech problém s vystoupením v debatě, se na základě toho, jak Česká televize při vysílání předvolebních debat skutečně postupovala, jeví jako neopodstatněná. Všechny tři zmíněné případy ukazují, že při vysílání předvolebních debat ČT vždy akceptovala účast toho hosta, kterého pozvané strany, hnutí a koalice do debaty vyslaly.

Klíč pro zvaní hostů dopadal na všechny kandidující subjekty stejně, nikoho nezvýhodňoval ani neznevýhodňoval, byl založen na předem oznámených transparentních objektivních kritériích, nikoliv na redakčním rozhodování o pozvání konkrétního politického subjektu nebo konkrétního hosta na základě nejasných kritérií. Vyhlášením podmínek pro pozvání hostů do předvolebních debat s předstihem se postup České televize i postup pozvaných dostal pod veřejnou kontrolu a diváci mohli sami zhodnotit přístup provozovatele vysílání i pozvaných kandidujících subjektů k této věci.

Společným rysem předvolebních debat s lídry krajských kandidátek a Superdebaty byl **způsob informování diváků o klíči pro pozvání hostů** do debaty. Divák předvolební debaty dostal základní informaci, že hosté byli pozváni na základě výsledků výzkumu volebního potenciálu, ale konkrétnější informace nedostal přímo, ale v odkazu na web České televize. Tam bylo opravdu možné poměrně snadno najít jak konkrétní informace o příslušném výzkumu volebního potenciálu⁷⁴, tak i Pravidla předvolebního a volebního vysílání ČT.⁷⁵ Divák případně mohl získat základní informace o obou výzkumech volebního potenciálu ze záznamů vysílání zpravodajských pořadů České televize, které o nich informovaly a které jsou dlouhodobě dostupné na webu ČT – tj. např. z příspěvku v pořadu Události z 5. září 2021 (19:12:11-19:14:17 hodin), pokud jde o výzkum použitý pro zvaní hostů do debat krajských lídrů, a z příspěvku v pořadu Události z 3. října 2021 (19:16:03-19:17:47 hodin), pokud jde o novější výzkum volebního potenciálu, který byl použit pro pozvání hostů do Superdebaty. Česká televize se tímto způsobem informování o výsledcích předvolebního výzkumu v souvislosti se Superdebatou, která byla vysílána necelé dva dny před začátkem základního způsobu hlasování ve všech volebních okrscích, vyhnula možnému konfliktu s § 16 odst. 7 zákona č. č. 247/1995 Sb. o volbách do Parlamentu ČR, který až příliš široce stanoví, že „*v době počínající třetím dnem přede dnem voleb do Parlamentu České republiky a končící ukončením hlasování nesmějí být žádným způsobem zveřejňovány výsledky předvolebních a volebních průzkumů*“. To, že v předvolebních debatách dostával divák jen základní informaci o tom, jakým způsobem byl určen okruh hostů, ale k získání podrobnějších informací o tomto aspektu byl odkázán na web ČT, považujeme z hlediska zákona za akceptovatelné.

Analýzu klíče pro zvaní hostů do 14 předvolebních debat s krajskými lídry a do Superdebaty s účastí kandidátů politických stran, hnutí a koalic na premiéra a způsobu, jakým byl zvolený klíč v odvysíláních

---

⁷⁴ O výzkumu před debatami krajských lídrů: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3365720-nejvyssi-volebni-potencial-ma-koalice-spolu-ukazal-odhad-kantar-cz-a-data-collect>; Závěrečná zpráva na adrese https://ct24.ceskatelevize.cz/sites/default/files/2586160-rep_ct_potencial_volby_ps_pcr_2021_jen_potencial_fin.pdf; O výzkumu před Superdebatou: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3380236-nejvyssi-volebni-potencial-si-drzi-koalice-spolu-ukazal-odhad-kantar-cz-a-data>.

⁷⁵ <https://ct24.ceskatelevize.cz/sites/default/files/1978195-pravidla-predvolebniho-a-volebniho-vysilani-ct.pdf>.

předvolebních debatách ČT uplatněn, končíme se závěrem, že sestavu pozvaných hostů předvolebních debat České televize je možné považovat za vyváženou a reflektující reálné postavení politických stran, hnutí a koalic v politickém a společenském životě.

Vyvážená sestava hostů byla důležitým předpokladem objektivity a vyváženosti obsahu předvolebních debat, ale měly či mohly mít na ni vliv i **další faktory**.

Vliv provozovatele vysílání na konkrétní obsah diskusního pořadu se projevuje hlavně prostřednictvím **moderátora**. Předvolební debaty ČT uváděl vždy jeden moderátor a o tuto roli se v celkem patnácti debatách rovným dílem podělili Martin Řezníček, Jakub Železný a Světlana Witowská, přičemž posledně jmenovaná uváděla kromě svých čtyř debat krajských lídrů také závěrečnou Superdebatu. Jak bylo patrné i z některých stížností na předvolební debaty ČT, píší diváci často reagují na osobní styl moderování, což je ale věc z hlediska zákona neuchopitelná. Monitoring předvolebních debat ČT včetně Superdebaty jasně ukázal, že nehladě na individuální projev tří redaktorů moderování debat probíhalo jednotným způsobem. Uvedení pořadu a představení jednotlivých hostů v abecedním pořadí jejich příjmení probíhalo standardizovaně. Moderátoři řídili debatu nastolováním témat a kladením dotazů. Hosté odpovídali na základě udělení slova moderátorem. Odpověď hosta měla formu monologickou, nebo formu dialogu s moderátorem, který kladl doplňující otázky – způsob rozmluvy s hostem volili moderátoři podle konkrétní situace bez stereotypu. Moderátoři dbali na to, aby v každém kole odpovědi dostal prostor k vyjádření každý host. Pořadí odpovídání hostů v jednotlivých kolech odpovědi bylo různé. Debatování mělo buď anketní formu – kolo odpovědi všech bez následné debaty – nebo následovala další debata, ve které hosté mohli reagovat na vyjádření soupeřů. Byla dodržována zásada, že kritizovaný dostane prostor k reagování. Moderátoři dbali, aby hosté měli přibližně srovnatelný prostor pro svá vyjádření a v případě potřeby zdvořilou formou, ale nesmlouvavě zasahovali proti příliš protahovaným promluvám hostů. Zasahovali také v případech, kdy se host při odpovědi vzdaloval od položené otázky, vystupovali proti projevům nekázně diskutujících, jako je mluvení bez udělení slova, skákání do řeči, mluvení jeden přes druhého apod. Sledovali hosty, když se hlásili o slovo, a slovo jim udíleli. Při moderování projevovali stejnou zdvořilost ke všem hostům. Moderátoři o pokynech od režie nehovořili, ale z ojedinělých příznaků bylo patrné, že v udržování přehledu o tom, kdo má dostat v debatě další prostor, moderátorům pomáhá redakční zázemí. V debatách se nestávalo, že by byl při udělení slova někdo moderátorem opomenut. Takto vyjádřená základní struktura debaty byla jakoby překryta přirozeným konverzačním způsobem vedení debaty moderátory bez viditelných pomocných technických prvků (jako zvuková nebo jiná znamení, měření času promluv atd.), takže debaty nepůsobily strojeně, a výše jmenované zásady debatování byly uplatňovány volně. Méně významné prohřešky proti diskusní disciplíně moderátoři tolerovali, a zasahovali, jen když to bylo pro průběh debaty nutné. V této rovině se nejvíce projevoval osobitý styl jednotlivých moderátorů. Samostatnou kapitolou jsou rušné pasáže debat, kdy docházelo k hádkám mezi hosty při debatování na témata vyvolávající jejich emoce a debata na chvíli ztrácela strukturu. V porovnání s celkovým rozsahem debat byly tyto případy vzácné – když nepočítáme drobné jednotlivosti, šlo o jednotky případů v celém cyklu debat. Moderátoři se snažili hosty v těchto případech usměrnit a brzy získávali opět kontrolu nad průběhem debaty. Naprostá většina debat probíhala v relativně klidné atmosféře a názorové konfrontace mezi hosty se projevovaly jen ve verbální rovině.

Důležitou součástí vystupování moderátorů byla obsahová stránka jejich projevu. Moderátoři se v obsahové rovině zdržovali komentářů z redakční nebo osobní pozice a soustředili se na moderaci. Témata debatování byla zvolena s předstihem, o čemž svědčí pravidelné jmenování témat moderátorem debaty při jejím anoncování v hlavním zpravodajském pořadu ČT Události, ale nakolik byli pozvaní předem informováni o tématech, nebylo možné z obsahu debat vysledovat – výhrady hostů proti neočekávaným tématům se nevyskytly. Během předvolební debaty moderátor stručně představil témata na začátku pořadu a v jeho průběhu rozhodoval o přechodu k dalšímu tématu. Moderátoři měli otázky připravené předem a nestávalo se, že by měli obtíže s hledáním otázky. Byli

také schopni operativně reagovat na obsah promluvy hosta a klást doplňující otázky. Všichni moderátoři se přitom opírali o velmi dobrou znalost volebních programů a dalších informací o pozvaných stranách, hnutích a koalicích a jejich reprezentantech, takže mohli klást a kladli dotazy nejen unifikované, ale i každému hostu takřkajíc na tělo. Moderátoři měli připravené texty volebních programů stran, hnutí a koalic a veřejných vyjádření politiků a byli je schopni v reálném čase doslovně citovat. Moderátoři také opravovali faktické nepřesnosti ve vyjádřeních hostů – takovéto faktické upřesnění nepovažujeme za osobní nebo redakční komentář. Při posuzování objektivitu a vyváženosti předvolebních debat nemá význam hledat objektivitu a vyváženost v tom, že by moderátoři měli všem klást víceméně stejné otázky – především proto, že reálné postavení pozvaných kandidujících subjektů a jejich přítomných reprezentantů v politickém a společenském životě bylo odlišné, a tak bylo přirozené, že se do určité míry odráželo i v kladení otázek moderátory. Provozovatel vysílání nemůže v předvolebních debatách ignorovat některá témata veřejného zájmu na základě toho, že se nestejně dotýkají hostů debaty. Anketní otázky stejné pro všechny se zčásti v předvolebních debatách ČT vyskytovaly, ale častější byly otázky přizpůsobené hostu a jím reprezentovanému subjektu, zejména jeho volebnímu programu. Probírané tematické okruhy byly dostatečně široké v rámci celku předvolebních debat i jednotlivých pořadů. Je možné vyloučit, že by nějaké tematické zaměření či omezení debat mohlo zvýhodňovat nebo znevýhodňovat některé pozvané subjekty takovým způsobem, že by bylo možné hovořit o porušení zákona. Na základě monitoringu je možné říci, že probíraná témata a kladené otázky se týkaly důležitých otázek veřejného zájmu.

V Superdebatě měla moderátorka v pasáži před koncem pořadu virtuální pomocnici Matildu, která prezentovala sadu otázek, které byly připraveny údajně s využitím umělé inteligence a týkaly se osobních postojů hostů k různým hypotetickým situacím. V průběhu předvolebních debat ČT se jednalo spíše o kuriozitu, která přinesla určité odlehčení atmosféry, ale také dala hostům možnost, aby projevíli svou duchapřítomnost.

Kromě moderace byly redakčním příspěvkem k obsahu předvolebních debat ČT informativní prvky, které sloužily jako podněty k debatě a pomáhaly ve strukturování debat. V předvolebních debatách s krajskými lídry to byly grafické přehledy výzkumu veřejného mínění a záznamy vyjádření nepolitiků k aktuálním tématům, které byly předmětem diskuse. V Superdebatě podobnou úlohu sehrály grafické přehledy výsledků tří anket mezi kandidujícími subjekty na otázky položené Českou televizí. Kromě informačního přínosu poskytlo zařazení těchto prvků debatujícím několik okamžiků oddechu mimo záběr kamery.

Provozovatel vysílání je podle zákona povinen zajistit, aby v předvolebních debatách, které patří mezi zpravodajské a politicko-publicistické pořady, bylo dbáno zásad objektivitu a vyváženosti. I když provozovatel vysílání bude dbát svých povinností, neznamená to, že debaty takové automaticky ve všech ohledech budou. Jsou také **faktory, které provozovatel vysílání nemůže ze své strany ovlivnit**. Modelovým příkladem z předvolebních debat ČT může být dopad rozhodnutí hnutí Přísaha nevydat do sedmé předvolební debaty krajských lídrů ze Zlínského kraje náhradníka za zdravotně indisponovaného kandidáta z prvního místa krajské kandidátní listiny. Prezentace postojů hnutí Přísaha v debatě chyběla a z tohoto pohledu nemohla být debata v ohledu vyrovnané prezentace subjektů, které splňovaly podmínky účasti v debatě, zcela vyvážená, i když zde jistě nešlo o nevyváženost způsobenou neplněním povinností ze strany České televize. Jsou ale další méně evidentní objektivní faktory, které ovlivnily vyrovnané uplatnění hostů v předvolebních debatách ČT, a přitom se nejednalo o faktory na straně ČT.

Zejména přibližně v první polovině série předvolebních debat s krajskými lídry jsme v některých případech zaznamenávali výraznější rozdíly v individuálních dispozicích hostů – v připravenosti na vystoupení v debatě po rétorické i věcné stránce. Hůře připravení hosté nedokázali plně využívat poskytnutý prostor, a to ani s uplatněním doplňujících otázek moderátorů. V některých případech nedokázali více rozvinout krátkou odpověď, i když ještě měli možnost hovořit déle, nebo prostě neměli na položenou otázku odpověď. Tento jev se vyskytoval hlavně u některých reprezentantů kandidujících

politických subjektů bez dřívějších zkušeností s předvolební soutěží, s působením v parlamentu nebo v jiných volených orgánech. Nižší využití prostoru v debatě bylo v těchto případech dáno subjektivními faktory na straně pozvaných politických subjektů.

Jiným typem subjektivního faktoru na straně hostů byly projevy nekázně či nekorektnosti některých účastníků debaty – snaha ponechat si slovo i po výzvě moderátora k ukončení promluvy a přenechání prostoru dalším diskutujícím, ujímání se slova bez pokynu moderátora a skákání do řeči ostatních, ale také např. snaha odklonit se od zodpovězení otázky k jiným tématům, či případně slovní výpady proti soupeřům v diskusi překračující hranice věcnosti atd. Při živém vysílání debaty, což byl také případ předvolebních debat ČT, nemůže provozovatel vysílání zajistit, že debata tyto prvky nebude obsahovat, a zčásti se vyskytovaly i v předvolebních debatách ČT. Moderátoři proti diskutérské nekázní a nekorektnosti hostů vystupovali a možnou výhodu získanou nekázní kompenzovali ostatním při dalším udílení slova. Projevy nekázně některých diskutujících tak ovlivňovaly zasažené pasáže, ale vyváženost celých debat v zásadě neovlivnily.

Reálné postavení kandidujících subjektů a jejich konkrétních reprezentantů v politickém a společenském životě je dalším faktorem, který je mimo kontrolu provozovatele vysílání. Důsledkem postavení vládních stran je, že ve zpravodajství a politické publicistice je obecně věnováno poněkud více prostoru vládní agendě než agendě opoziční. Předvolebních debat se tento jev týká poněkud méně než např. zpravodajství, ale do určité míry také. V předvolebních debatách ČT reprezentovali vládní strany často politici z vládní úrovně a předmětem debaty byly i kroky vlády v minulém období, například kroky související s koronavirovou krizí. Předmětem debaty byly i kauzy spojené s nepolitickými aktivitami A. Babiše v minulosti. Pokud jde o moderátory, ti při kladení otázek hostům předvolebních debat ČT postupovali systematicky a hosty reprezentující vládní strany neoslovovali častěji než ostatní hosty, ani jim nedávali větší prostor pro odpovídání. Specifické postavení hosta se odráželo ve formulaci otázek moderátorů. Ostatní hosté reprezentující opoziční nebo nové politické subjekty však často kritizovali kroky vlády nebo osobně A. Babiše, a podle dodržované zásady, že kritizovaný dostane prostor, aby mohl reagovat, se zástupci vládních stran z tohoto důvodu dostávali ke slovu poněkud častěji než ostatní. Při reakcích na kritické poznámky ovšem host hovořil k aspektu, který nastolil někdo jiný. Na vyváženost debat měl tento jev zanedbatelný dopad.

Jediný případ, kdy byl hostům v předvolebních debatách ČT plánovitě poskytnut volný prostor k oslovení diváků bez položené otázky, nastal na závěr Superdebaty, a zároveň to byl jediný případ, kdy byl přidělený 30sekundový prostor každému měřen časomírou. Tomuto případu se podobal jen závěr deváté předvolební debaty ČT s lídry z Jihočeského kraje, kdy hosté dostali prostor, aby jmenovali jednu prioritu z volebního programu, od které v případě účasti ve vládě neustoupí. V tomto případě se ale pravděpodobně jednalo o improvizaci moderátorky v situaci, kdy na další debatu již v pořadu nezbýval čas, a doba odpovídání nebyla měřena.

Věnujme poznámku také **vizuálnímu zpracování** předvolebních debat, které bývá poněkud opomíjeno, ačkoliv vizuální složka nese nezanedbatelný díl informace audiovizuálního sdělení. Styl vizuálního zpracování a snímání předvolebních debat s krajskými lídry i Superdebaty je možné označit za neutrální až formální, což ovšem dobře koreluje s charakterem zachycené události – debaty lídrů předních politických subjektů před volbami do Poslanecké sněmovny. Ve vizuálním řešení debat s krajskými lídry se odrážela hlavně potřeba přenositelnosti řešení mezi studií ČT v Praze, v Brně a v Ostravě, zatímco Superdebata výrazně usilovala také o estetický výraz. Vizuální zpracování předvolebních debat ČT působilo jako promyšleně zvolené s ohledem na neutrální a vyváženou vizuální prezentaci všech hostů. Celkově je možné na základě monitoringu konstatovat, že při debatách nebyl po vizuální stránce nikdy z hostů zvyhodňován nebo znevýhodňován ve srovnání s ostatními.

6. Závěry

Cílem analýzy bylo posoudit, jestli při vysílání předvolebních debat České televize, tj. série předvolebních debat s krajskými lídry relevantních politických subjektů uváděných s jednotným titulem Volby 2021 a závěrečné Superdebaty České televize s kandidáty na premiéra podobného okruhu subjektů, Česká televize dodržovala § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb.

Česká televize odvysílala ve všedních dnech období od 13. září do 1. října 2021 na programu ČT24 celkem 14 předvolebních debat s krajskými lídry a ve středu 6. října 2021 souběžně na programech ČT1 a ČT24 Superdebatu s kandidáty na premiéra. Dny voleb byly pátek 8. a sobota 9. října 2021, pokud nepočítáme zvláštní formy hlasování s vlastními termíny. Debaty s krajskými lídry a Superdebatu označujeme společně jako předvolební debaty ČT.

Účel televizních předvolebních debat je možné obecně vyjádřit tak, že mají za úkol poskytnout divákům přímé informace o relevantních kandidujících subjektech a jejich kandidátech, kteří se takových debat účastní. Přímost poskytnutí informací spočívá v tom, že je prezentují sami reprezentanti kandidujících subjektů, a z tohoto hlediska jde o informace zcela objektivní, poskytované zdrojem informací prostřednictvím média přímo recipientům, a jestliže jde o debatu v přímém přenosu, jako tomu bylo u předvolebních debat ČT, tak navíc v reálném čase. Sledováním předvolební debaty televizní diváci sledují samotnou událost. Podstatnou částí sdělení jsou komplexní audiovizuální informace o vystoupeních hostů v debatě, zejména obsahy jejich vyjádření. Tak jako mnohé jiné projevy politického a veřejného života, také předvolební debaty nejsou událostmi probíhajícími zcela spontánně, ale mají určitou organizaci. Určujícími faktory organizace televizních předvolebních debat je zejména množina kandidujících subjektů, kterých bylo v případě voleb do Poslanecké sněmovny v roce 2021 celkem 22, a potřeby diktované výstupním formátem debat v televizním vysílání. Pro formát televizního pořadu je únosná pouze omezená délka, jinak přestává fungovat jako sdělení akceptovatelné pro diváky, a ztráta diváků znamená nesplnění cíle komunikace, aby recipienti přijali sdělení. Ideál předvolebních televizních debat z hlediska obsažnosti – debatování všech kandidátů na všechna možná politická témata do jejich úplného vydiskutování – by měl tu zásadní vadu, že množství recipientů, televizních diváků, takto rozsáhlého audiovizuálního počínu jako celku by se zcela jistě limitně blížilo nule, a prakticky žádná komunikace by neproběhla. Televize, neboli provozovatel vysílání, musí zafungovat nejen jako médium, jako technický prostředek předávající informace, ale také jako organizátor televizních předvolebních debat. Nejde o svévoli omezující z principu objektivitu a vyváženost výstupu, ale o nezbytnost. Částečné vodítko, jak by měl provozovatel vysílání postupovat při koncipování televizních předvolebních debat, poskytuje zákon, když říká, že *„provozovatel vysílání je povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivitu a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě“*⁷⁶. Pro koncepci televizních předvolebních debat jako součásti širšího celku zpravodajských a politicko-publicistických pořadů je podstatné zejména to poslední – měla by reflektovat reálné postavení politických stran, hnutí a koalic kandidujících ve volbách.

Česká televize se rozhodla pozvat do předvolebních debat ČT před volbami do Poslanecké sněmovny 2021 přibližně třetinu z celkem 22 kandidujících subjektů – sedm, a to na základě aktuálního výzkumu volebního potenciálu: do předvolebních debat ČT bylo pozváno prvních sedm z výzkumu s tím, že v případě dělby sedmého pořadí budou pozváni všichni na děleném sedmém místě. Tato varianta nastala v případě Superdebaty, kdy podle novějšího výzkumu volebního potenciálu dokončeného bezprostředně před Superdebatou skončily na sedmém místě společně dva subjekty. Do předvolebních debat s krajskými lídry tak byli pozváni krajští lídři koalice SPOLU (ODS + KDU-ČSL + TOP 09), hnutí ANO, koalice Piráti + STAN, strany SPD, strany ČSSD, hnutí Přísaha a strany KSČM. V Superdebatě tuto sestavu doplnil reprezentant hnutí TSS (Trikolora Svobodní Soukromníci). Klíč pro zvaní hostů do předvolebních

---

⁷⁶ Zákon č. 231/2001 Sb., § 31, odst. 3.

debat České televize – tedy omezení počtu pozvaných a určení politických subjektů, které byly pozvány – je možné považovat za akceptovatelný z hlediska zákona. Kandidující subjekty, které nesplnily podmínku účasti v předvolebních debatách České televize, tedy nedosáhly na první až sedmé místo ve výzkumu volebního potenciálu, dostaly prostor v cyklickém pořadu Politické spektrum.

Vystoupení kandidátů relevantních politických subjektů v předvolebních debatách ČT bylo jejich hlavním obsahem a poskytlo divákům hlavní díl objektivních informací o zastoupených politických subjektech a jejich reprezentantech, které pořady s debatami obsahovaly. Rozdíly v míře uplatnění hostů v předvolebních debatách se na základě monitoringu jeví jako z hlediska zákona nevýznamné. Mírné rozdíly vyplynuly jednak z rozdílných rétorických dispozic a věcné připravenosti hostů, a dále z účasti členů vlády jako reprezentantů vládních stran v debatách, ke kterým častěji než k ostatním mířily kritické poznámky dalších hostů. Podle zásady uplatňované v předvolebních debatách ČT, že kritizovaní dostávali prostor, aby mohli reagovat, se zástupci vládních stran z tohoto důvodu dostávali ke slovu poněkud častěji než ostatní. Při reakcích na kritické poznámky ovšem host hovořil k aspektu, který nastolil někdo jiný. Na vyváženost debat měl tento jev zanedbatelný dopad. Prvky, které měly dílčí přínos k objektivitě informování v předvolebních debatách ČT, byly v předvolebních debatách s krajskými lídry grafické přehledy výzkumu veřejného mínění a záznamy vyjádření nepolitiků k aktuálním tématům, jež byly předmětem diskuse, a v Superdebatě grafické přehledy výsledků tří anket mezi kandidujícími subjekty na otázky položené Českou televizí. Ze strany moderátorů přispěly k objektivitě předvolebních debat ČT faktické poznámky či korekce k vyjádřením hostů a citace z volebních programů kandidujících subjektů nebo z vyjádření jejich představitelů, které uplatnili v rámci moderačních vstupů. Především se však moderátoři předvolebních debat ČT soustředili na plnění moderačních úkolů – na kladení otázek hostům a posuny v tématu diskuse, a případně na nezbytné zasahování při takových projevech diskutérské nekázně jako neochoty ukončit protahovanou promluvu a přenechat slovo také ostatním, skákání do řeči, uhýbání k jinému tématu, než kterého se týkala položená otázka, apod. Moderátoři se v obsahové rovině zdržovali komentářů. Dbali na to, aby v každém kole odpovědi dostal prostor k vyjádření každý host. Pořadí odpovídání hostů bylo různé. Moderátoři dbali, aby hosté měli přibližně srovnatelný prostor pro svá vyjádření. Sledovali hosty, když se hlásili o slovo, a slovo jim udíleli. Při moderování projevovali stejnou zdvořilost ke všem hostům. Moderátoři projevovali dobrou znalost volebních programů a dalších informací o pozvaných stranách, hnutích a koalicích a jejich reprezentantech, takže kladli dotazy nejen unifikované, ale i individualizované – přizpůsobené reálnému postavení pozvaných kandidujících subjektů a jejich přítomných reprezentantů v politickém a společenském životě. Probírané tematické okruhy byly dostatečně široké v rámci celku předvolebních debat ČT i jednotlivých pořadů. Je možné vyloučit, že by nějaké tematické zaměření či omezení debat mohlo zvýhodňovat nebo znevýhodňovat některé pozvané subjekty takovým způsobem, že by bylo možné hovořit o porušení zákona. Na základě monitoringu je možné říci, že probíraná témata a kladené otázky se týkaly důležitých otázek veřejného zájmu. Při zabírání hostů kamerou nebyl nikdo z nich zvýhodňován nebo znevýhodňován.

V předvolebních debatách ČT se neprojeví problémy z hlediska poskytování objektivních a vyvážených informací nezbytných pro svobodné vytváření názorů a při jejich vysílání bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti ve vztahu k politickým subjektům a jejich reprezentantům. Monitoring obsahu 14 předvolebních debat ČT s krajskými lídry a Superdebaty České televize nepřinesl poznatky o tom, že by jejich odvysíláním došlo k porušení zákona.

Návrh usnesení:

Rada se seznámila s analýzou objektivit a vyváženosti předvolebních debat na programu ČT24 ve 14dílném cyklu Volby 2021, který byl vysílán v období 13. září-1. října 2021, a Superdebaty České televize, která byla vysílána 6. října 2021 na programech ČT1 a ČT24.